

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

«No és el mal que rebem el que ens fa mal,
sinó el que fem als altres»
Henry Wadsworth Longfellow

Any XXX • Núm. 1.554 • 2,20 €

2 • juliol • 2009

EL PAPA INAUGURA A ROMA UN JUBILEU QUE S'ALLARGARÀ FINS A L'11 DE JUNY DEL 2010

La bellesa del servei sacerdotal

Amb l'objectiu principal de redescobrir la bellesa i la importància avui del sacerdoci, el 19 de juny passat es va inaugurar a Roma l'Any Sacerdotal. Emmarcat en el 150è aniversari de la mort de sant Joan Maria B. Vianney, patró dels preveres diocesans, aquest jubileu sacerdotal vol ser també ocasió perquè tots els capellans d'arreu del món aprofundeixin en la seva identitat sacerdotal, que té com a fonament l'amistat amb Jesús, i esdevinguin per al món autèntics «misatgers d'esperança, de pau i de reconciliació».

Pàg. 2, 3, 4 i 5

CLÁUDIO HUMMES, PREFECTE
DE LA CONGREGACIÓ
PER AL CLERGAT

«El sacerdoci sempre
és el mateix; l'Església
també, però ha de
respondre
al món d'avui i
evangelitzar-lo»

Luis Sols, membre de Cristianisme i Justícia,
analitza els resultats de les eleccions europees
Pàg. 11

En memòria de les víctimes dels viatges cap a Europa

Amb motiu de la Jornada Mundial del Refugiat, la Comunitat de Sant'Egidio, juntament amb Càritas diocesana de Barcelona i Justícia i Pau, va convocar el 16 de juny passat una emotiva pregària ecumènica en memòria de totes les víctimes dels viatges cap a Europa. Sota el títol «Morir d'esperança», i fidel al seu

compromís d'amistat amb els més desfavorits, Sant'Egidio va voler recordar tants milers i milers d'immigrants que han perdut la vida en el seu intent desesperat d'aconseguir un futur millor. La pregària va ser presidida per Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona.

Pàg. 23

«La llavor»: nou projecte per a la integració i l'acollida

Les fundacions Ared i Benallar, juntament amb les Filles de Maria Auxiliadora, posen en marxa el projecte «La llavor», de Formació i Acollida per a la Integració i l'Hospitalitat de persones en situació de marginació. El diumenge 7 de juny va tenir lloc la jornada d'inauguració al mateix lloc on s'ubicarà l'obra: a la Casa Maria Auxiliadora de Montbau, a Barcelona.

Pàg. 17

DURANT ELS MESOS DE JULIOL I AGOST US OFERIM
UN SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

I al *caterist estiu* d'aquesta setmana:

2 Anem de Festa Major
a Terrassa

4 i 5 Seguim la ruta
espiritual del Cister

8 Juguem i aprenem
amb els passatemps
d'Enric Benavent i
Pilarín Bayés

Editorial

Nou estil sacerdotal

El Sant Pare ha convocat un Any Sacerdotal. L'objectiu d'aquesta convocatòria és doble: «Afavorir la tensió de tot el presbiteri cap a la perfecció espiritual, de la qual depèn sobretot l'eficàcia del seu ministeri» i «ajudar sobretot els sacerdots, i amb ells tot el Poble de Déu, a redescobrir i a envigorir la consciència de l'extraordinari i indispensable do de la Gràcia que el ministeri ordenat representa per a aquell que l'ha rebut, per a tota l'Església i per al món».

La convocatòria coincideix amb el 150è aniversari de la mort de sant Joan Maria Vianney, el rector d'Ars; Benet XVI glossa diversos aspectes de la seva figura. Podria sorprendre l'elecció d'«un pobre pagès convertit en humil rector, que va exercir el seu servei pastoral en un poble petit» com a model proposat a tots els sacerdots catòlics del món, però el mateix Papa ja ha precisat que avui «han canviat les condicions històriques i socials amb les quals es va trobar el rector d'Ars i és just preguntar-se com poden imitar-lo els sacerdots en la identificació amb el seu propi ministeri en les actuals societats globalitzades».

Escriu Benet XVI que «així com Jesús va cridar els Dotze perquè estiguessin amb ell» (cf. Mc 3,14), i només després els va manar de predicar, també en els nostres dies els sacerdots estan cridats a assimilar el «nou estil de vida» que el Senyor Jesús va inaugurar i que els apòstols van fer seu. La identificació sense reserves amb aquest «nou estil de vida» va caracteritzar la dedicació al ministeri del rector d'Ars. El Sant Pare recull el que el seu predecessor, el papa Joan XXIII, va escriure a la carta encíclica *Sacerdotii nostri primordia*, publicada el 1959, en el primer centenari de la mort de sant Joan Maria Vianney, on presentava la seva fisonomia ascètica referint-se particularment als tres «consells evangèlics» que el capellà d'Ars va saber viure d'acord —i heus ací una distinció important— amb la seva condició de prevere. En efecte, «la seva pobresa no va ser la d'un religiós o un monjo, sinó la que es demana a un sacerdot». I ací el document usa un llenguatge molt directe: «Malgrat tocar molts diners (ja que els pele-

grins més benestants s'interessaven per les seves obres de caritat), era conscient que tot era per a la seva església, els seus pobres, els seus orfes, les seves nenes de la Providence, les seves famílies més necessitades.» Per això el rector d'Ars «era ric per donar als altres i era molt pobre per a ell mateix». I explicava: «El meu secret és simple: donar-ho tot i no conservar res.» Quan es trobava amb les mans buides, deia content als pobres que li demanaven almoïna: «Avui sóc pobre com vosaltres, sóc un de vosaltres.» Així, al final de la seva vida, va poder dir amb absoluta serenitat: «No tinc res. Ara el bon Déu em pot cridar quan vulgui.»

També la seva castedat era la que es demana a un sacerdot per al seu ministeri. En aquest sentit, Benet XVI recorda «cal que la comunió entre els sacerdots i amb el propi bisbe, fonamentada en el sagrament de l'orde i manifestada en la concelebració eucarística, es tradueixi en diverses formes concretes de fraternitat sacerdotal efectiva i afectiva. Només així els sacerdots sabran viure en plenitud el do del celibat i seran capaços de fer florir comunitats cristianes en les quals es repeteixin els prodigis de la primera predicació de l'evangeli».

Quant a l'obediència de sant Joan Maria Vianney no s'ha d'entendre com la d'un súbdit al seu superior, sinó que «va quedar plasmada totalment en l'entrega abnegada a les exigències quotidianes del seu ministeri». Se sap com el turmentava no sentir-se idoni per al ministeri parroquial i el seu desig de retirar-se «a plorar la seva pobra vida, en soledat». Només l'obediència i la passió per les ànimes aconseguien convèncer-lo per continuar al seu lloc. Als fidels i a ell mateix explicava: «No hi ha dues maneres bones de servir Déu. N'hi ha una de sola: servir-lo com ell vol ser servit.» Considerava que la regla d'or per a una vida obedient era: «Fer només allò que pot ser ofert al bon Déu.»

Benet XVI acaba la seva carta expressant el desig que l'exemple del capellà d'Ars «fomenti en els sacerdots el testimoni d'unitat amb el bisbe, entre ells i amb els laics, tan necessari avui com sempre». Un bon desig.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Peio Sánchez, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«No és el mal que rebem el que ens fa mal, sinó el que fem als altres»

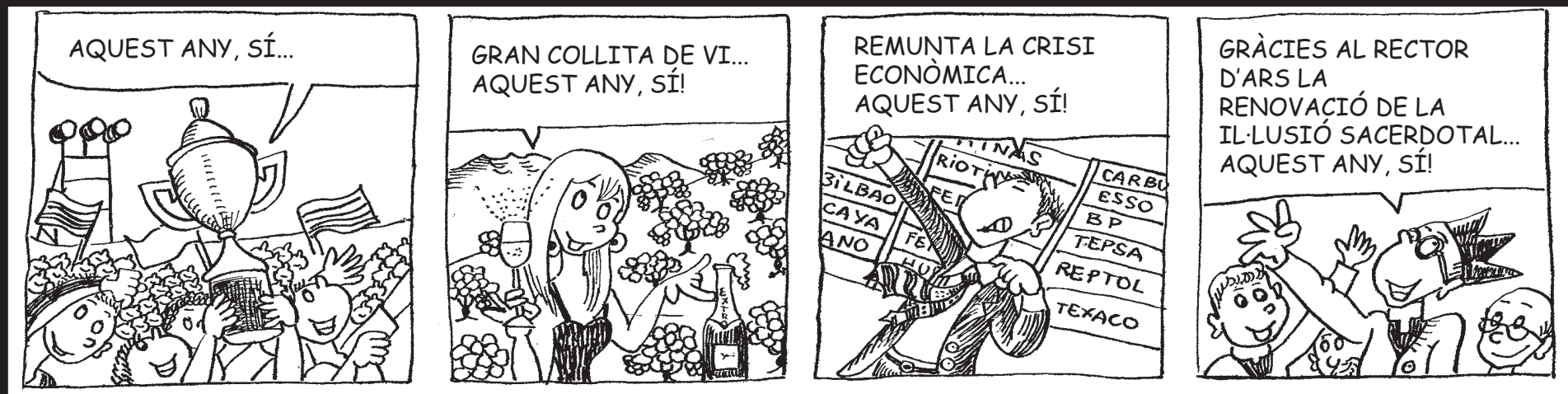
(Henry Wadsworth Longfellow. Poeta nord-americà. 1807-1882)

No podem evitar que, tot i que no ens ho meresquem, de tant en tant rebem alguna desatenció o dseafecte, o que «sense tenir-hi art ni part» ens involucrin en situacions i fets que ens desagraden, perquè, com va dir el poeta escocès Robert Burns (1759-1796), «els brivalls i els necis són plantes tot terreny». Però si la nostra consciència està neta i estem segurs de la nostra manera noble i correcta d'actuar,

ens podran lleugerament desplaure, «però no danyar profundament ni essencialment». El que sí que ens pot ferir i danyar és el mal que, a posta, infligim als altres. Això és el que secretament entenebreix i rosega el malfactor i, encara que aparent felicitat, és una «felicitat negra», com va anomenar el cèlebre Víctor Hugo la felicitat dels dolents.

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

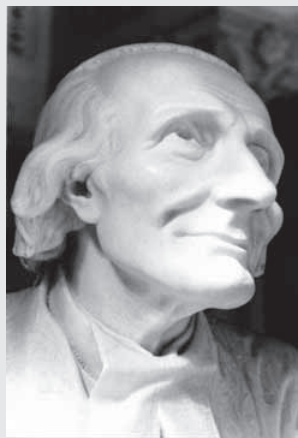
en primer pla

«L'Església necessita sacerdots sants»

■ El papa Benet XVI inaugura l'Any Sacerdotal en la festivitat del Sagrat Cor de Jesús

SANT JOAN M. BAPTISTA VIANNEY

Nascut el 8 de maig del 1786 a Dardilly, prop de Lió, en una família d'agricultors, va tenir una infància marcada pel fervor i l'amor dels seus pares. El context de la Revolució francesa va exercir una forta influència en la seva joventut: va fer la seva primera confessió al saló de la seva casa natal, i no a l'església del poble, i va rebre l'absolució de mans d'un sacerdot clandestí. Després va fer la seva primera comunió en un pal·ler, en una missa clandestina. Als 17 anys va decidir respondre a la crida de Déu: «Voldria guanyar ànimes per al Bon Déu», va confessar a la seva mare.

Després de moltes proves i dificultats va ser ordenat prevere l'any 1815. Tres anys més tard va ser destinat a Ars. Allà va despertar la fe dels seus parroquians amb les seves predicacions, però sobretot amb la seva pregària i el seu estil de vida. Va restaurar i embellir la seva església i va fundar un orfenat alhora que tenia cura dels més pobres.

Ràpidament la seva reputació com a confessor va atraure nombrosos pelegrins que van buscar d'ell el perdó de Déu i la pau del cor. Malgrat el seguit de proves i lluites interiors, va mantenir el seu cor ben arrelat a l'amor de Déu i dels germans. La seva única preocupació era la salvació de les ànimes. Va morir l'any 1859 després d'una vida entregada als altres. Beatificat el 8 de gener de 1905, el mateix any va ser declarat patró dels sacerdots francesos. Canonitzat el 1925 per Pius XI, va ser proclamat el 1929 «patró de tots els rectors de parròquia de l'univers».

Marta Nin
Ciutat del Vaticà

Coincidint amb la solemnitat del Sagrat Cor de Jesús, el papa Benet XVI va inaugurar solemnement el 19 de juny passat l'Any Sacerdotal. El Sant Pare va presidir a la basílica de Sant Pere del Vaticà la celebració de les segones vespres i va iniciar així un jubileu que s'allargarà fins a l'11 de juny del 2010. La celebració a tota l'Església de l'Any Sacerdotal vol sobretot commemorar el 150è aniversari de la mort de sant Joan Maria Vianney, patró dels rectors de parròquia. Les relíquies del rector d'Ars van ser traslladades a Roma per a aquesta ocasió i Benet XVI les va venerar tan bon punt va arribar a la capella del cor de la basílica de Sant Pere.

En la seva homilia durant la celebració de les vespres, el Pontífex va començar al·ludint al cor de Déu a l'Antic Testament, «considerat com l'òrgan de la seva voluntat: l'home és jutjat en relació amb el cor de Déu». Un cor que es trasbalsa per l'home és «el misteri del cor d'un Déu que es commou i vessa tot el seu amor sobre la humanitat. Un amor misteriós, que en els textos del Nou Testament se'ns revela com a incommensurable passió de Déu per l'home. Ell no es rendeix davant la ingratitud ni tampoc davant el refús del poble que ha escollit; ans al contrari, amb infinita misericòrdia, envia al món el seu Fill Unigènit perquè carregui damunt seu el destí de l'amor desfet; perquè destruint el poder del mal i de la mort, pugui retornar la dignitat de fills als éssers humans esclaus del pecat».

El Cor de Jesús

En relació amb el Cor de Jesús, el Papa va explicar com en aquest Cor «s'expressa el nucli essencial del cristianisme; en el Crist ens ha estat revelada i donada tota la novetat revolucionària de l'Evangeli: l'Amor que ens salva i ens fa viure ja ara en l'eternitat de Déu». Perquè el Cor de Jesús «cria el nostre cor, ens convida a sortir de nosaltres mateixos, a abandonar les nostres inseguretats humanes per fiarnos d'Ell i, seguint el seu exemple, a fer de nosaltres mateixos un do d'amor sense reserves».

La invitació de Jesús a mantenir-se en el seu amor és per a tots els batejats, però «ressona amb més força per als capellans» especialment en el solemne inici de l'Any Sacerdotal. El Papa va esmentar una afirmació del Catecisme de l'Església catòlica on es diu que «el sacerdot és l'amor del Cor de Jesús». I va afegir: «Com podem no recordar amb commoció que directament d'aquest Cor va brollar el do del nostre ministeri sacerdotal? Com

Benet XVI ha fet una crida a aprofundir en la bellesa del sacerdoti.

Fidelitat de Crist, fidelitat del sacerdot

El lema de l'Any Sacerdotal escollit personalment pel papa Benet XVI ha estat «Fidelitat de Crist, fidelitat del sacerdot». Aquesta plena identificació entre Crist i el sacerdot vol indicar, segons ha explicat el cardenal Clàudio Hummes amb motiu del jubileu, «la primacia absoluta de la gràcia», així com «la indispensable i cordial adhesió de la llibertat que sap estimar i que recorda al mateix temps que l'amor es també "fidelitat"».

L'Any Sacerdotal té com a gran repte el redescobriments de «la bellesa i la importància del presbiterat i de cada prevere». Es tracta d'una ocasió privilegiada, ha afirmat també Hummes, per a l'«aprofundiment teològic-espiritual i la missió pastoral, que és fecunda per als mateixos capellans, cridats a renovar la consciència de la pròpia identitat, i conseqüentment, per enfortir la tensió missionera, que brolla de la intimitat divina del fet d'estar amb el Senyor». I acaba dient: «Cal posar també especial atenció a la indispensable i prioritària promoció de les vocacions al ministeri ordenat.»

podem oblidar que nosaltres els preveres hem estat consagrats per servir, amb humilitat i autoritat, el sacerdoti comú dels fidels? La nostra és una missió indispensable per a l'Església i per al món».

Benet XVI va posar com a exemple sant Joan Maria Vianney, i va demanar als preveres que el sacerdoti exigeix que tendixin «constantment a la santedat» com el rector d'Ars. El Papa, al·ludint a la carta que havia escrit als capellans en ocasió d'aquest any sacerdotal, va exhortar els preveres a deixar-se «conquistar per Ell i sereu també vosaltres, en el món d'avui, missatgers d'esperança, de reconciliació i de pau». Perquè la «meta» de tot prevere ha de ser «deixar-se conquistar plenament per Crist», com sant Pau, com sant Joan Maria Vianney. «Només així podrem cooperar eficaçment al misteriós projecte del Pare que consisteix a fer de Crist el cor del món! Un disseny que es realitza en la història, a mesura que Jesús

esdevé el Cor dels cors humans, començant per aquells que estan cridats a estar-hi més a prop, els sacerdots. (...) Fins i tot les nostres mancances, els nostres límits i debilitats han de reconduir-nos al Cor de Jesús.» En aquest sentit, el Papa va dir que «res no fa patir tant l'Església, Cos de Crist, com els pecats dels seus pastors, sobretot els que es converteixen en lladres d'ovelles, o bé perquè les desvien amb les seves doctrines privades o bé perquè les estrenyen amb els llaços de pecat i de mort». «L'Església» va afirmar el Bisbe de Roma, «necessita sacerdots sants, ministres que ajudin els fidels a experimentar l'amor misericordiós del Senyor i a ser-ne testimonis convençuts».

Pàgina web oficial del jubileu:
www.annussacerdotalis.org

Apòstols del segle XXI

■ Testimoni de sis preveres que exerceixen amb goig el seu ministeri a Catalunya

MN. JOAN ÀGUILA I CHAVERO (Falset, 1976)

Ordenat de prevere l'any 2001

Estudiant a Roma de Pastoral Juvenil i Catequètica

«A viat farà vuit anys que sóc capellà... i encara no m'ho puc acabar! És un do massa gran, em sobrepassa i això fa que em costi força poder explicar què significa per a mi. L'únic que podria dir és allò que escrivia aquell rector de poble al final de la vida en el seu diari: "Tot és gràcia!" Tot és gràcia perquè només Déu podia fer que aquell xicot tan silenciós, insegur i immadur —que només pensava a passar-s'ho bé— pogués acceptar, quasi per intuïció, la invitació a entrar al seminari; pogués acceptar, uns

anys més tard, un ministeri tan entranyable, profund i transcendent... i, el que és més gran, l'hagi agraït amb el cor ple de joia durant aquests vuit anys. Com més temps passa, més em fa la sensació que mai no he estat amo d'allò que em succeïa i que sempre ha estat Déu qui, amb el meu acord i de vegades sense, ha anat teixint el tram de la meua vida.

Vaig aprenent què vol dir ser capellà al costat de la gent de les parròquies, que són els qui m'han deixat entrar en el territori sagrat dels seus cors. Per a mi això ha estat un privilegi molt gran i per això vull prendre'm amb la màxima responsabilitat les promeses del dia de la meua ordenació i no deixar mai d'aprendre i formar-me per poder reeixir a acompanyar en el Senyor el caminar de les nostres comunitats.»

MN. XAVIER BATISTE I MERCADÉ (Vallclara, 1935)

Ordenat de prevere l'any 1961

Membre de la unitat pastoral formada per Albatàrrec, Alfés, Alcanó, Montoliu, Torres de Segre, Sudanel·l i Sunyer

«L'exercici del meu ministeri presbiteral s'emmarca actualment dins del que anomenem "unitat pastoral". I és que el mossèn avui, sobretot a les diòcesis

més rurals, no pot treballar tancat "als dos o tres pobles" que té encomanats. Tots els pobles ens coneixem i ens necessitem en tots els sentits. És per això, i amb més motiu, que fem el mateix en l'àmbit de la fe amb la unitat pastoral. L'objectiu, com afirmen els bisbes de la Tarraconense, és intentar "obrir nous camins a l'Evangeli de Jesús en el cor de les persones que tinguin fam espiritual, i això

com a tasca prioritària". Sobretot ens acompanyem i treballem per fer camí amb totes aquelles persones que han descobert el Crist i es volen sentir corresponsables de la missió de l'Església a les nostres terres de Ponent. Mirem de fer pinya amb les persones o grups que tot fent camí accepten una parcel·la de servei pastoral juntament amb el ministeri dels tres mossens amb l'ajuda del consell de la unitat pastoral.

I enmig d'aquesta pobresa que acabo d'anunciar jo considero realment que tot és gràcia! El repte és continuar creixent en una Església de comunió i corresponsabilitat, tal com demana el Vaticà II i el nostre Concili de la Tarraconense. I que l'Esperit Sant faci el que vulgui per al bé de tots els seus fills i que nosaltres no el destorbem.»

MN. JAUME VILA I SERRA (Ponts, 1951)

Ordenat de prevere l'any 1991

Rector d'Oliana i delegat diocesà de Vida Consagrada d'Urgell

«Sempre he tingut molt present que el dia de la meua ordenació sacerdotal vaig començar a participar del sacerdoci ministerial de Jesucrist. Ho he considerat sempre una gràcia com també ho considero fruit de l'amor del Senyor vers tots aquells que formem l'Església. Sovint llegeixo els documents del Concili Vaticà II i el decret conciliar *Presbyterorum ordinis* em serveix per aprofundir sobre el ministeri ordenat. Són molts els aspectes que s'hi exposen, però hi ha quelcom que em crida poderosament l'atenció: "Els preveres assumits d'entre els homes i establerts a favor d'ells en les coses relatives a Déu a oferir dons i sacrificis pels pecats, conviuen amb els altres homes com entre germans" (PO 3, 16). Aquí vénen al meu pensament aquelles paraules de sant Agustí: "Sóc cristià amb vosaltres i prevere per vosaltres" —encara que ell diu, naturalment, bisbe—. Per a mi el ministeri presbiteral és un servei a Déu i a l'Església.

I així ho intento viure. Em fa gran respecte pensar que el Senyor em crida perquè actui en nom de l'Església i *in persona Christi*. I això, fins i tot, quan no he estat fidel. Ell mai m'ha retirat la seva amistat. Sempre m'he sentit perdonat i acollit per Ell. M'atreveixo a dir: més que pels homes.»

MN. JOAN CASAS I GRIERA (Sant Bartomeu del Grau, 1941)

Ordenat de prevere l'any 1964

Vicari episcopal de Vic i exmissioner a Rwanda durant 25 anys

«Mai no havia intuït tan fortament com a les meves velleses l'abisme que hi ha entre el que sento que ha de ser el meu ministeri sacerdotal i el que realment és. Hauria de ser un doll d'aigua viva per als qui se senten perduts en el desert, un tronc de salvació per al qui se l'emporta la riuada, un mos de pa per al crit vital de l'autèntic famat, un ungüent capaç d'amorosir les ferides de l'esterrecat pels camins de Jericó, una espurna eterna per als qui no poden viure sense estimar-se... Sento tan gran el meu ministeri que només sóc capaç d'expressar-lo amb imatges simbòliques. De fet, només la poesia pot llambregar

la fosca nuvolada del misteri de Crist. Aquestes imatges expressen, en definitiva, els sacraments que habitualment puc administrar. No jo, sinó Crist que viu en mi. El Baptisme, la Penitència, l'Eucaristia, la Unció dels Malalts i el Matrimoni. N'hi ha prou..., n'hi hauria d'haver prou per alimentar i fer créixer l'Església que és el Cos de Crist. N'hi ha prou..., n'hi hauria d'haver prou per transformar el món d'avui.»

MN. BERNAT GIMENO I CAPÍN (Barcelona, 1974)

Ordenat de prevere l'any 1999

Vicari de la parròquia de Sant Pius X de Barcelona

«Com a prevere em sento cridat a aportar a l'Església i al nostre món d'avui el mateix que va aportar Jesús als seus contemporanis i a l'Església que Ell anava

fundant, prefigurada en el grup dels deixebles. El bon Jesús que contemplem a l'Evangeli era una persona acollidora, oberta, comprensiva amb tothom; una persona que donava consol i companyia als malalts, els més pobres i indefensos; denunciava les injustícies d'alguns grups de la societat amb caritat, però amb fermesa; dels seus llavis sortien paraules de vida, de llum i d'esperança.

El prevere és sacramentalment un altre

Crist en el nostre món i, aquesta breu pinzellada sobre la persona de Jesús em fa arribar un raig de llum sobre el repte que em sento cridat a afrontar: sembrar la llavor de la Paraula de Déu en el cor de les persones; ser portador de llum i d'esperança; acompanyar espiritualment els germans en la fe; ser defensor dels drets fonamentals de la persona i difondre amb valentia valors tan importants com silencis... Però no es tracta d'oferir idees i paraules boniques, s'ha de predicar amb l'exemple, amb el testimoni de vida, amb la implicació real en les preocupacions de la gent, amb paciència i escoltant, donant resposta als problemes d'avui, portant una vida coherent amb el que es predica... I així fer present Déu en la nostra societat en les petites coses de cada dia, oferint i convidant la gent a experimentar la misericòrdia de Déu.»

MN. FRANCESC DE P. SALA I ARNÓ (Súria, 1926)

Ordenat de prevere l'any 1955

Rector de Santa Maria de Castelldefels

«Amb freqüència, davant dels problemes que sorgeixen en l'exercici del ministeri sacerdotal i de la pròpia vida, em pregunto: "Com actuaria Crist en aquesta circumstància?" I li demano que m'il·lumini per encertar o per tenir la suficient humilitat per acceptar el fracàs.

Per a Déu, el que té més valor són les persones, molt més que les institucions, organismes o estructures: "El dissabte està fet per a l'home, no l'home per al dissabte." Per això procuro solucionar els

problemes dels que m'envolten i demostrar el meu amor amb obres, encara que no sempre ho aconsegueixo.

Quan estic cansat i em costa fer una feina penso que he de revifar la gràcia que se'm va donar amb l'ordenació sacerdotal i m'imagino que és Crist que em diu: "Vols fer-me aquest favor?" I, és clar, m'afanyo a fer-ho tan bé com sé i penso que així agrada a Déu i ajuda els homes.»

L'ENTREVISTA

Cardenal Cláudio Hummes, prefecte de la Congregació per al Clergat

Marta Nin

El franciscà brasiler Cláudio Hummes, especialitzat en estudis de filosofia i ecumenisme, guia la Congregació per al Clergat des de l'any 2006, després de tres dècades com a pastor al Brasil. La seva experiència guiant els pobres del seu país l'ha ajudat a configurar la seva vocació de prevere, de la qual parla amb entusiasme i sempre amb un somriure lluminós als llavis i als ulls.

—En la seva carta de proclamació de l'Any Sacerdotal vostè desitja que aquest any sigui una ocasió per aprofundir en la identitat del sacerdot. Quins són els pilars d'aquesta identitat?

—Primer de tot el sacerdot és un do sacramental de Jesucrist. No és la comunitat qui fa el sacerdot, és Crist qui el fa i l'envia a la comunitat com un do, això és molt important per subratllar l'aspecte sacramental. Rebut el sagrament de l'orde, el capellà es configura a Jesucrist, pastor i cap de l'Església. En la comunitat, el capellà és la persona que parla i actua en la persona de Crist. Els grans serveis o ministeris del capellà són el de la Paraula, amb la qual continua la predicació de Jesucrist, anunciant tant el seu missatge com la seva persona com a Fill de Déu mort i ressuscitat per la nostra salvació. Amb això va lligada la catequesi, l'evangelització, la missió. Igualment, hi ha els sacraments, els mitjans més importants i eficaços per a la santificació dels cristians com a fills de Déu, com a Poble de Déu. En tercer lloc, hi ha el servei de ser pastor, de reunir la comunitat, perquè qui crea la comunitat és l'Esperit Sant, però el capellà és un instrument per alimentar aquesta comunitat, conèixer-la, guiar-la, i fer que sigui missionera. Aquestes són les grans característiques de la identitat sacerdotal. Això vol dir que el capellà ha de ser un home de Déu, amb una espiritualitat molt forta.

—L'Any Sacerdotal incidirà en aquests aspectes?

—Crec que aquest any hi haurà dues coses que ajudaran molt els capellans: reforçar la seva condició de deixeble de Jesús, un deixeble fidel que segueix de prop el Mestre, i que també ha de ser missioner, ha de portar les persones a fer una trobada personal i comunitària amb Jesús. Avui això és important perquè la cultura actual dominant és postmoderna, urbana, laica, i correm el risc de demonitzar aquesta societat, però nosaltres els cristians, sobretot els capellans, hem de ser conscients que Jesús va dir que ell havia vingut no a condemnar el món, sinó a salvar-lo, no podem fer de l'Església un gueto de resistència que refusa el món, ens hem de llançar al món amb alegria i coratge, amb la certesa que en aquest món és possible ser tocats per la persona de Jesús. Se'ns ha donat aquesta societat per evangelitzar-la, aquest és el temps que Déu ens ha donat a nosaltres.

—Cal potser reconsiderar el model i el paper del capellà precisament tenint en compte els signes dels temps d'aquesta nostra societat occidental?

—Cal anar amb molt de compte amb això. L'Església no fa mai ruptures amb el passat per tornar a començar amb una

«Els capellans han de portar els batejats a una trobada personal amb Jesús»

innovació total. L'Església camina dins de la història i intenta donar respostes al temps actual. El capellà és el mateix que Jesucrist va instituir i això no canvia. Però la identitat ha de respondre a aquest món i en aquest sentit hem de reflexionar molt: com es relaciona el capellà amb la seva identitat pròpia, amb el món d'avui? El sacerdoti sempre és el mateix, l'Església també, però ha de respondre al món d'avui i evangelitzar-lo. Això és un repte, i no només per als capellans. Aquest any serveix per reflexionar sobre tot això. Cal aprofitar també tot allò de bo que té aquest món.

—Vostè diu a la carta als preveres amb motiu d'aquest Any Sacerdotal que ha de ser un any de renovació per a l'espiritualitat del prevere. En quina direcció cal renovar l'espiritualitat per donar una resposta a aquests reptes?

—El repte més gran és el missioner, del qual tant el Papa com els bisbes d'Amèrica Llatina vam parlar molt a la V Assemblea de la nostra Conferència Episcopal a Aparecida fa dos anys. Com ser missioners avui? És a dir, com ser capaços no només d'estar al servei dels qui ens busquen a la parròquia, sinó també com ser capaços d'aixecar-nos i anar a la recerca dels qui no vénen? I una gran part dels nostres batejats, més de la meitat, no vénen, i nosaltres els hem batejat i ens hem compromès amb ells a anunciar la trobada personal amb Jesús. I potser mai ningú no els ha ajudat a fer una experiència personal amb el Crist. No només el capellà, és la comunitat que també ha d'estar implicada en aquesta activitat missionera. La trobada personal amb Jesucrist és molt important perquè és el començament del camí del deixeble. Cal ajudar les persones perquè construeixin una relació personal amb Jesús. És el que necessita la gent, perquè avui està sola, busca una llum en la seva vida i si anem

«El rector d'Ars és una figura molt especial per la senzillesa i radicalitat amb què vivia el ministeri»

cap a ells i els portem aquesta llum, sempre ens rebran bé i ens acolliran. El Papa deia al Brasil que la gent necessita sentir la proximitat de la seva Església, i la gent és el que espera, a vegades no saben ni on és la seva parròquia, ni qui és el seu pastor. Per això els capellans han d'anar a buscar-los personalment. De la trobada personal es va a la trobada comunitària amb Jesús.

—Quins altres reptes importants han d'afrontar els sacerdots?

—Un altre repte, en una societat de la comunicació, de l'espectacle, de la immediatesa, és com ajudar la gent a tenir una visió més pragmàtica de la realitat, no només del moment present, sinó del sentit de tota la vida que dona Déu.

—Com a model es proposa el sant rector d'Ars, però no creu que aquesta figura pot fer oblidar altres capellans? Penso en els que no són diocesans, els religiosos, els missioners de terres llunyanes, els que no treballen en les parròquies però estan molt compromesos en l'àmbit social...

—El rector d'Ars és una figura molt especial sobretot a causa de la seva senzi-

llesa i de la seva radicalitat a l'hora de viure el seu ministeri. És un gran model, però un dels nostres desitjos, que proposem a tots els països, és que les Esglésies locals busquin també altres capellans que puguin ser models propis i ajudin els preveres a viure la seva missió i vocació, que els ajudin a motivar-los.

—En la recent audiència al seminari francès de Roma, el Papa va dir que els capellans han de tenir una formació exigent i vostè, en la seva carta als preveres, no ha oblidat que a vegades alguns capellans han caigut en situacions greus i delictives. Aquests casos greus i delictius, si bé minoritaris, podrien ser fruit d'una formació no tan exigent?

—Jo no voldria pas jutjar el passat, perquè és molt difícil veure com ha estat, però segurament una bona formació humana, intel·lectual, espiritual i pastoral ajudarà en el futur a evitar casos semblants: un discerniment més rigorós, una selecció també més rigorosa, tot i que no voldria jutjar els formadors del passat perquè hi ha moltes circumstàncies implicades en aquests casos tan greus.

—Heu tingut ressò de les Esglésies locals i d'altres realitats eclesials sobre com s'està rebent la iniciativa de l'Any Sacerdotal?

—Sí, està tenint una molt bona rebuda. Ja hi ha molts bisbes que estan fent els seus programes locals per a l'Any Sacerdotal, i per a nosaltres això és molt important, que cada Església local faci les seves pròpies activitats, les parròquies, totes les comunitats, les uni-

versitats catòliques també, sense esperar les directives de la cúria romana. Això serà garantia d'un any positiu, a banda de tot el que fem des de Roma, amb els nostres documents i els missatges del Papa. En aquest sentit, la Congregació per al Clergat ha posat a disposició dels sacerdots i de tothom una pàgina web: www.annus-sacerdotalis.org. D'altra banda, és important també la iniciativa dels laics, com va dir el Papa recentment, perquè els laics no són només col·laboradors, sinó corresponsables de l'activitat pastoral de l'Església.

—Finalment, com a testimoni de vida de prevere en el marc de la reflexió d'aquest Any Sacerdotal, ens pot oferir algun record memorable sobre la seva vida com a capellà, per exemple de quan era al Brasil?

—Un dels records més forts i que em va impressionar més en relació amb la meua vocació pastoral té a veure amb el meu contacte amb els pobres, quan ja era bisbe, al Brasil, primer a Sant André, amb els obrers, al final de la dictadura. I després al nord-est, a Fortaleza, vaig trobar els pobres del camp, on la sequera fa estralls. A São Paulo, com a arquebisbe, va ser fort el contacte amb les *favelas*, gent que no té res, va ser impactant escoltar-los, visitar-los dins les seves barraques. Gent molt pobre, però amb un sentit molt fort de la fe.

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

PETITS PELEGRINATGES

Organització tècnica

relitur viatges GC 1045 D

SANTA TERESA DE JESÚS AMB ESTADA A FÀTIMA

DEL 14 AL 20 DE SETEMBRE

SANT IGNASI DE LOIOLA I SANT FRANCESC XAVIER

DEL 7 A L'11 D'OCTUBRE

LOURDES

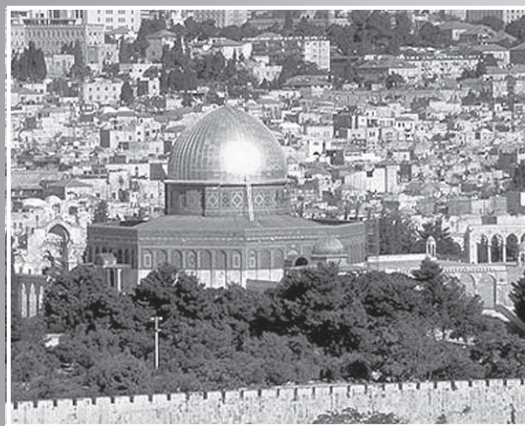
DEL 16 AL 18
D'OCTUBRE

GRANS PELEGRINATGES 2009

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478

TERRA SANTA

DEL 24 AL 31 D'AGOST

COMPARTIREM L'EUCARISTIA
AMB COMUNITATS CATÒLIQUES

JAPÓ

DEL 10 AL 22 D'AGOST

CROÀCIA I MEDJUGORJE

DEL 28 DE SETEMBRE
AL 6 D'OCTUBRE

BULGÀRIA

DEL 20 AL 27
D'OCTUBRE

TERRA SANTA

DEL 28 DE DESEMBRE AL 4 DE
GENER DEL 2010

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 • FAX 934 092 775 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Itàlia

església en el món

Rere les passes del pare Pius

■ Benet XVI realitza una emotiva visita pastoral a San Giovanni Rotondo

ACI

San Giovanni Rotondo

En el marc de la seva visita pastoral a San Giovanni Rotondo, el papa Benet XVI va celebrar el 21 de juny passat l'Eucaristia a l'església de Sant Pius de Pietrelcina. En la seva homília, el Sant Pare va recordar la figura del pare Pius com un clar exemple de la vivència de les dues dimensions que porten a la santedat: la pregària i la caritat.

El Sant Pare va celebrar l'Eucaristia després de resar a la cel·la 1 del convent dels Caputxins, on va morir el pare Pius; i després de visitar la cripta del santuari on reposen les seves restes mortals. Hi va encendre dos ciris, com a símbol de les visites apostòliques dels dos darrers pontífexs.

El Papa va afirmar que l'Eucaristia va ser per al sant de Pietrelcina «el misteri que va constituir el centre de tota la seva existència: l'origen de la seva vocació, la força del seu testimoni, la consagració del seu sacrifici».

Meditant sobre les lectures del dia, el Pontífex va fer referència a una «força positiva que mou el món, capaç de transformar i renovar les criatures: la força de l'amor de Crist (...) no és essencialment una força còsmica, sinó divina, transcendent. El Senyor la manifesta en la seva Pasqua, en la santedat del camí que Ell

El Papa va resar davant de la tomba del pare Pius.

escull per alliberar-nos del domini del mal». «En el misteri pasqual —va prosseguir— Jesús ha passat a través de l'abisme de la mort, perquè Déu ha volgut renovar així l'univers: mitjançant la mort i resurrecció del seu Fill “mort per a tothom”, perquè tothom pugui viure “per aquell que ha mort i ressuscitat per ells”».

El poder perenne de la Creu

Seguidament el Papa va parlar de la figura de sant Pius de Pietrelcina i el va qualificar com un «home simple, d'origen humil, aferrat per Crist per fer-ne un instrument electe del poder perenne de la

seva Creu: poder d'amor per les ànimes de perdó i de reconciliació, de paternitat espiritual, de solidaritat amb els que pateixen».

Benet XVI va esmentar la seva configuració amb Crist: «Els estigmes, que el van marcar al cos, el van unir íntimament al Crucificat-Ressuscitat. Va fer pròpia l'experiència de l'apòstol Pau: “He estat crucificat amb Crist, i no visc jo, sinó que és Crist qui viu en mi.” Això no significa alienació ni pèrdua de personalitat. Déu no anul·la mai la part humana, la transforma amb l'Esperit i l'orienta cap al servei del seu disseny de salvació.» «Restant unit a Jesús, va tenir sempre atenció

per la profunditat del drama humà, i per això es va oferir i va oferir els seus molts patiments, i va saber donar-se per la cura i el consol dels malalts, signe privilegiat de la misericòrdia de Déu, del seu Regne que ve, de la victòria de l'amor i de la vida sobre el pecat i sobre la mort», va afegir.

Cap al final de la seva homília es va adreçar als caputxins presents, exhortant-los a viure com va viure el sant frare, que «atreia cap al camí de la santedat amb el seu testimoni, indicant amb l'exemple les dues dimensions que hi porten: la pregària i la caritat». «La pregària primer de tot; com tots els grans homes de Déu, ell mateix era pregària, ànima i cos. Les seves jornades eren un rosari viscut, és a dir, una contínua meditació i assimilació dels misteris de Crist en unió espiritual amb la Mare de Déu. De la pregària, com a font sempre viva, brollava la caritat. L'amor que ell duia al cor i transmetia als altres era ple de tendresa, sempre atent a les situacions reals de les persones i famílies», va dir el Papa.

Benet XVI va concloure amb una reflexió per a la vida quotidiana: «Els riscos de l'activisme i de la secularització estan sempre presents; per això la meua visita té també la finalitat de confirmar-vos en la fidelitat a la missió heretada pel vostre estimat Pare. Molts de vosaltres esteu talment immersos en els milers d'activitats que exigeix el servei als pelegrins, i als malalts a l'hospital, on es pot córrer el risc de descuidar la veritable necessitat: escoltar Crist per fer la voluntat de Déu.»

Obama visitarà el Papa el 10 de juliol

Zenit / Ciutat del Vaticà

La Santa Seu ha confirmat la disponibilitat de Benet XVI per rebre el president dels Estats Units, Barack Obama, el proper 10 de juliol. Serà la primera trobada cara a cara entre el president nord-americà i el Sant Pare.

La trobada s'emmarca dins de la visita que Obama fa a Itàlia per participar en la cimera del grup dels sets països més desenvolupats i Rússia (G-8), que se celebrarà del 8 al 10 de juliol a la ciutat italiana de L'Aquila.

El P. Federico Lombardi, s.j., director de l'Oficina d'Informació de la Santa Seu, va assegurar en declaracions als periodistes que «Benet XVI està disponible per rebre el president dels Estats Units el 10 de juliol». La decisió de programar la trobada a la tarda, fora del protocol habitual, es deu a l'agenda plena del president nord-americà.

La visita té lloc després de la polèmica suscitada per la universitat catòlica de Notre Dame d'oferir un doctorat *honoris causa* en Dret a Barack Obama, tot i que en la seva carrera de legislador, i ara com a president, s'ha destacat pel suport a mesures que afavoreixen l'avortament i la supressió d'embrions.

Juan del Río, nou membre del Consell dels Ordinaris Militars

Zenit / Ciutat del Vaticà

Benet XVI ha nomenat l'arquebisbe castrense d'Espanya, Mons. Juan del Río, membre del Consell Central dels Ordinaris Militars. El prefecte de la Congregació per als Bisbes, el cardenal Giovanni Battista Re, va enviar a l'arquebisbe un carta que apareix a la web de l'arquebisbat castrense, en què anuncia el nomenament per a un quinquenni.

El Consell Central dels Ordinaris Militars és un ofici central per a la unió i coordinació de l'acció pastoral dels ordinaris castrenses, l'aprovació dels estatuts i la promoció de la seva erecció. Així ho assenyala el decret *Congruis mediis* pel qual la Congregació

Juan del Río és l'actual arquebisbe castrense d'Espanya.

per als Bisbes el va crear l'any 1985. Aquest Consell realitza un seguiment del funcionament pastoral dels ordinariats militars d'arreu del món i un intercanvi d'experiències pastorals en aquest àmbit. Els ordinariats militars «jurídicament s'assimilen a les diòcesis, són circumscripcions eclesiàstiques peculiars, que es regeixen per estatuts propis, emanats de la Seu Apostòlica», segons la Constitució Apostòlica sobre l'assistència espiritual als militars *Spirituali militum curae*.

Mons. Juan del Río va néixer a la localitat d'Ayamonte, a Huelva, el 1947. Va ser nomenat bisbe d'Asidonia-Jerez el 29 de juny del 2000 i arquebisbe castrense d'Espanya, el 30 de juny del 2008.

PERÚ

Nou bisbe espanyol a Abancay

■ El gallec Gilberto Gómez relleva el català Isidre Sala al capdavant de la humil diòcesi andina

Redacció

Abancay

La Santa Seu va anunciar el 20 de juny passat el nomenament del gallec Gilberto Gómez González com a nou bisbe titular d'Abancay (Perú). El fins ara bisbe auxiliar de la diòcesi andina substitueix en el càrrec el català Isidre Sala Ribera, que havia presentat ja fa un temps la seva renúncia al govern pastoral de la diòcesi d'Abancay per motius d'edat.

Gilberto Gómez González va néixer a Albeos, a la diòcesi de Tui-Vigo, el 12 de febrer del 1952. Va estudiar filosofia i teologia al Seminari diocesà de Tui-Vigo i va ser ordenat prevere el 1975. Va ser vicerector del seminari menor de Tui-Vigo del 1975 al 1985. Membre del'Obra de Cooperació Sacerdotal Hispanoamericana, va ser destinat a Abancay, primer com a rector del Seminari Menor diocesà (1986-1992) i rector de Tamburco, i després com a rector del Seminari Major d'Abancay. El 22 de desembre del 2001 va ser nomenat bisbe auxiliar d'Abancay, càrrec que ocupava fins ara.

Després de 22 anys com a bisbe titular d'Abancay, i més de 40 com a missioner

Mons. Isidre Sala i Mons. Gilberto Gómez.

al Perú, a Mons. Isidre Sala se li ha acceptat finalment la dimissió, tot i que espera continuar treballant al servei de la diòcesi mentre tingui forces. «Ha estat per a mi una gran alegria —afirmava recentment Mons. Sala als micròfons de Ràdio Estel— haver pogut passar aquests anys com a bisbe i servir aquesta Església tan estimada.» «Tot i que hem dedicat bona part del nostre esforç a la promoció social —ha explicat també— la nostra missió principal al Perú ha estat la d'evangelització. Hem creat un bon seminari, amb preveres natus, cosa que quan vaig

arribar fa 40 anys gairebé no existia. I hem afavorit molt la formació de la vida consagrada, sobretot femenina.»

Mons. Isidre Sala Ribera va néixer a Bergús (Cardona) l'any 1933. Va ser ordenat prevere el 28 de juliol del 1958 i va arribar a Abancay deu anys més tard com a missioner de la Cooperació Sacerdotal per a Hispanoamèrica. Va ser director de Missions Populars i rector de Sant Jeroni fins a la seva elecció com a bisbe auxiliar d'Abancay, l'octubre del 1986. El desembre del 1992 succeïa el també català Mons. Enric Pèlach, tan estimat

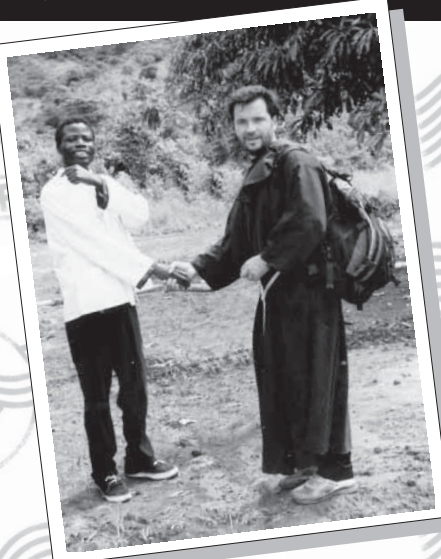
encara al Perú, com a titular de la humil diòcesi andina.

El relleu al capdavant de la diòcesi peruana d'Abancay, que compta amb una llarga tradició de bisbes espanyols, s'ha produït poques setmanes després que els bisbes del Perú visitessin la ciutat de Roma en visita ad *limina*. Aprofitant el viatge fins a Europa, tant Mons. Isidre Sala com el seu successor, Mons. Gilberto Gómez, havien visitat Espanya abans d'emprendre de nou el camí cap al Perú.

La diòcesi d'Abancay té, aproximadament, una superfície de 12.000 quilòmetres quadrats i una població de 350.000 habitants, dels quals més del 90% són catòlics. Va ser creada el 1958 pel papa Pius XIII i inclou les províncies d'Andahuaylas, Abancay i Aymaraes, del departament d'Apurímac. Malgrat que la diòcesi està situada a 2.300 metres d'altura, la mitjana dels territoris amb nuclis de població és de gairebé 3.000 metres d'altura. L'economia rural, a causa de l'orografia, presenta dificultats per al desenvolupament industrial. La diòcesi és propera a les zones turístiques de Cuzco i el Machu Pichu.

ESPANYA

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació,
ells o elles i encara
més persones llegiran
CATALUNYA CRISTIANA
cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: 290,38 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Entitat Oficina DC Data

Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**

Comtes de Bell-lloc, 67—69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 — Fax 934 092 820

Presa de possessió de Mons. Braulio Rodríguez com a arquebisbe de Toledo

**L'arquebisbe
Braulio
Rodríguez
va prendre
posseió
de la diòcesi
de Toledo.**

SIC / *Toledo*

Mons. Braulio Rodríguez Plaza va prendre possessió el 21 de juny passat com a nou pastor de la seu primada. «En Crist —va afirmar durant la seva primera homilia com a arquebisbe de Toledo—, segons la Sagrada Escriptura i la Tradició de l'Església, puc ser pastor, guardià sol·lícit, pare, germà, amic, portador de consol, servidor, mestre, home fort, sagrament de bondat. I això vull ser per a vosaltres, estimats germans i fills de Toledo.» El fins fa poc arquebisbe de Valladolid va reconèixer també que la tasca que afronta «em depassa, sóc conscient de la meua inadequació», però va assegurar també que estava molt confiat al Senyor per no acovardir-se i acceptar la «missió que sa santedat Benet XVI ha

volgut encomanar-me». Mons. Rodríguez va demanar també als fidels que mai no deixin de recordar-li que «el bisbe no és bisbe per a ell, sinó per als altres, per als molts fills que Déu ha donat a Toledo, preveres, seminaristes i fidels laics, religiosos i altres consagrats, grans i ancians.»

A l'inici de la missa, el cardenal Antonio Cañizares, prefecte de la Congregació del Culte Diví i anterior arquebisbe de Toledo, va adreçar una al·locució de benvinguda al nou pastor de la seu primada de Toledo.

Van concelebrar l'Eucaristia sis cardenals, deu arquebisbes i trenta-sis bisbes. Van assistir-hi també, entre altres autoritats, el president de la Junta de Comunitats de Castella-La Manxa i l'alcalde de la ciutat de Toledo, així com el delegat del Govern a la comunitat i el president de les Corts Regionals.

ESPANYA

L'Església denuncia que l'avortament es converteixi en un «dret»

■ Demana als polítics catòlics que no votin a favor de l'avantprojecte de llei

Rosa María Jané Chueca
Madrid

La Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) va celebrar la seva CCXIII reunió a Madrid, del 16 al 17 de juny, i va dedicar part del seu treball a analitzar l'avantprojecte de Llei de l'avortament. En acabar la reunió, els bisbes van presentar la declaració *Sobre l'avantprojecte de «Llei de l'avortament»*: atemptar contra la vida dels que han de néixer, convertit en «dret», que es pot consultar a la pàgina web de la CEE: www.conferenciaepiscopal.es.

En roda de premsa el secretari general i portaveu de la CEE, Mons. Juan Antonio Martínez Camino, va subratllar que «l'avantprojecte presentat constitueix un retrocés seriós pel que fa a la legislació despenalitzadora actual, que ja és prou injusta. Per això, d'acord amb la doctrina de l'Església, cap catòlic coherent amb la seva fe la podrà aprovar ni votar, i tampoc ho haurien de fer aquells que es guiïn pels imperatius justos de la raó». Segons el prelat, «això no és imposar res a ningú, perquè del que es tracta és d'il·luminar, d'ajudar a la configuració d'una valoració justa del que implica aquest projecte de llei, que es considera greument injust».

Mons. Martínez Camino va emfasitzar que «l'avortament no pot ser considerat un dret. No pot ser considerat un dret llevar la vida a un ésser humà innocent. Si això s'accepta, les mesures que es prenguin en cap cas podran ser justes, perquè no protegir la vida dels que han de néixer

Mons. Martínez Camino va presentar el document a la premsa.

és una injustícia». En aquest sentit, es va referir a l'objecció de consciència per part dels professionals sanitaris: «Si l'avantprojecte es convertís en llei, suposaria un retrocés greu en la protecció del dret a la vida, les dones gestants quedarien abandonades a la seva sort i, en definitiva, el bé comú, la justícia social quedaria greument malparada. Davant d'unes disposicions legals que anomenen «dret» a la violació del dret fonamental a la vida, es legitima l'objecció de consciència.»

El document de la CEE s'emmarca en la línia que marca l'Església de defensa de l'Evangeli de la vida i de denúncia de la

cultura de la mort. Així, el portaveu de la CEE assenyalava que «tota vida humana és una bona notícia, lluny de ser un atzar o una realitat sense sentit, és una realitat lluminosa, prevista i estimada per Déu des de sempre. Per això no està a disposició de ningú. Davant d'una llei com aquesta, que trenca el respecte i el dret fonamental que és la base de tots els altres drets, els bisbes tenen l'obligació de pronunciar-se, perquè tenen l'obligació d'anunciar l'Evangeli de la vida».

En la seva compariència davant dels mitjans de comunicació, Mons. Juan Antonio Martínez Camino va aprofitar per posar en relleu que l'Església exhorta a una educació efectiva i sexual profunda i coherent, «de manera que els joves es formin per ser pares i per acollir el do de la vida i evitar la injustícia de l'avortament, els patiments de l'avor-

tament i que les dones es converteixin en víctimes de l'avortament». I afegia: «El que no pot ser acceptat és que l'Estat imposi per la força de la llei una educació moral determinada a tots els ciutadans. L'Estat no pot imposar cap moral, i menys

una moral basada en l'avortisme i en la ideologia de gènere, perquè no contribuirà a la deseducació de la joventut i ampliarà la presència del drama de l'avortament i del trencament dels drets dels que han de néixer i de les dones a ser recolzades i ateses en la seva

maternitat.»

El bisbe també va voler posar en relleu que aquestes reflexions es dirigeixen no només als catòlics, sinó que «pensem que podrien ser acceptades també per molts que no comparteixen aquesta fe, perquè giren al voltant del dret a la vida de tot ésser humà innocent».

«L'avantprojecte presentat constitueix un retrocés seriós pel que fa a la legislació actual despenalitzadora»

Els bisbes de Bilbao condemnen l'últim atemptat d'ETA

Redacció / Bilbao

Els bisbes de Bilbao, davant de l'atemptat perpetrat per ETA el 19 de juny passat a Ollargan-Arrigorriaga (Biscaia), en el qual va resultar mort l'inspector en cap del grup de la Brigada d'Informació de la Policia Nacional, Eduardo Pueyes, van emetre una nota de condemna. Mons. Ricardo Blázquez i Mons. Mario Iceta

van mostrar la seva condemna «davant d'aquest assassinat que atempta greument a la llibertat i a la convivència pacífica», i van assegurar la seva pregària «al Déu de la Vida, recordant Eduard i els seus familiars i persones properes». Així mateix, van expressar el seu «condol i solidaritat a la família de l'assassinat» i van demanar «una vegada més la desaparició d'ETA».

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans **persones** grans

El bé de les usuàries és el nostre motor

Trafalgar, 39, 5è — 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 — Fax 932 684 356
NIF: G—08862781 — Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Conduir responsablement

Conduir un cotxe és, com tot acte humà important, un acte que demana responsabilitat en realitzar-lo. Per a tots són òbvies les conseqüències que es deriven de conduir un camió, un cotxe o una moto.

Les carreteres i les autopistes s'omplen durant els mesos d'estiu, amb motiu de les vacances. Això significa també un augment d'accidents. Bo serà que pensem una mica en el deure cívic i moral de conduir observant les normes de trànsit, amb prudència i amb molta solidaritat.

Les xifres del nombre d'accidents, de morts i de ferits en carretera s'han convertit ja en pura estadística. Es compara si són molts més que en el darrer estiu. Tanmateix, darrere d'aquestes xifres hi ha persones i famílies.

Tot això hauria de fer prendre major consciència de la nostra responsabilitat quan conduïm un cotxe o una moto, per tal d'obligar-nos a fer-ho amb la màxima prudència i també amb un sentit afinat de la justícia i de l'amor envers

els altres, membres de la pròpia família o bé d'altres.

La majoria d'accidents de circulació es deuen a errors humans: velocitat excessiva, avançaments prohibits, falta de respecte als senyals de trànsit, excés d'alcohol, etc. No hi ha dubte que conduir malament, imprudentment, en males condicions físiques, és una patent d'homicida o suïcida.

És ben cert que quan conduïm un mitjà de comunicació no ho fem pas enmig del desert, aïllats completament dels altres. Ho fem en les autopistes i carreteres, al costat i enmig de moltes altres persones i famílies que també circulen. Això fa que no siguem responsables només de la pròpia vida, sinó també de la vida dels altres, i tant la nostra com la del proïsme no és nostra, sinó de Déu. Per això, conduir bé és sinònim de solidaritat. És un deure de justícia i d'amor.

Qualsevol vida humana és valuosa i important. Però el més trist és que la majoria d'aquestes víctimes són

persones joves en plena primavera de la vida, i que el noranta per cent de les causes dels sinistres són infraccions del Codi de Circulació que es poden evitar. També és cert que augmenten molt, a conseqüència d'aquests accidents de circulació, les persones joves hemiplègiques, les quals veuen limitades les seves capacitats per a tota la vida.

La vida i la salut física són béns preciosos confiats per Déu. Els hem d'atendre raonablement, bo i tenint en compte les necessitats dels altres i el bé comú. El *Catecisme de l'Església catòlica*, parlant del respecte a la vida corporal, afirma que «els qui en estat d'embriaguesa o per gust immoderat de la velocitat posen en perill la seguretat dels altres i la seva pròpia a les carreteres, al mar o a l'aire, es fan greument culpables».

Bo és que invoquem la protecció de sant Cristòfol, però alhora cal que siguem conductors responsables i prudents.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Pelegrinatge a Lourdes

Uns dels dies més bonics per a mi de tot l'any són els del pelegrinatge diocesà a Lourdes, organitzat per l'Hospitalitat. Centenars de pelegrins entre malalts i discapacitats, acompanyants, ajudants de les diferents tasques i altres pelegrins marxarem el proper 7 de juliol per a tornar el dia 11.

L'any passat Benet XVI va peregrinar a Lourdes amb motiu del 150è aniversari de les aparicions succeïdes el 1858. Vaig tenir la sort de poder-lo acompanyar durant aquests dies i escoltar les seves homilies i discursos, que han quedat com una profunda reflexió sobre el significat de Lourdes i dels seus pelegrinatges. M'agradaria recordar algunes de les coses que ens va dir el Sant Pare.

Recordant la seva participació en la processó de les torxes deia que «Lourdes és veritablement un lloc de llum, d'oració, d'esperança i de conversió, fonamentada sobre la roca de l'amor de Déu, que ha tingut la seva revelació culminant en la Creu gloriosa de Crist».

En l'eucaristia que celebrava amb motiu dels 150 anys de les aparicions, va assenyalar que «a Lourdes, en l'escola de Maria, els pelegrins aprenen a considerar les creus de la seva pròpia vida a la llum de la creu gloriosa de Crist». «Apareixent-se a Bernadeta, a la gruta de Massabielle, el primer gest que va fer Maria va ser precisament el signe de la creu, en silenci i sense paraules. I Bernadeta la va imitar fent al seu torn el signe de la creu, encara que tremolant-li la mà. I així la Mare de Déu va donar una primera iniciació a l'essència del cristianisme: el signe de la creu és la suma de la nostra fe, i fent-lo amb cor atent entrem en el ple misteri de la nostra salvació.»

I en l'oració que va fer el Papa en la processó eucarística amb milers de fidels, molts d'ells malalts, assenyallava el commovedor silenci davant el Senyor; «un silenci no buit, sinó ple d'oració i de consciència de la presència del Senyor, que ens ha estimat fins pujar a la creu per

nosaltres».

Finalment, la jornada del dilluns 15 de setembre, memòria litúrgica de la Mare de Déu dels Dolors, va estar dedicada de manera especial als malalts. Benet XVI va presidir la celebració de la santa missa, durant la qual va administrar el sagrament de la Unció dels malalts. Amb ells i amb tots els qui en tenen cura, va voler meditar sobre les llàgrimes de Maria vessades al peu de la creu, i sobre el seu somriure, que il·lumina el matí de Pasqua.

Acabo amb aquestes boniques paraules del Papa que va pronunciar a Roma en tornar del seu pelegrinatge a Lourdes: «Maria, apareixent-se a santa Bernadeta, ha obert al món un espai privilegiat per a trobar l'amor diví que guareix i salva. A Lourdes, la Verge Santa convida tothom a considerar aquesta terra com a lloc de pelegrinatge vers la pàtria definitiva, que és el Cel. En realitat tots som pelegrins, tenim necessitat de la Mare que ens guia; i a Lourdes, el seu somriure ens convida a continuar endavant amb gran confiança en la consciència que Déu és bo, Déu és amor.» Estic segur que un any més trobarem a Lourdes aquesta pau i aquest consol per estimar més Déu i els germans.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Luis Sols

Cristianisme i Justícia

Després de les eleccions europees

No és difícil fer un balanç de les recents eleccions europees: perd Europa, guanya la dreta. Els partits de dretes ja eren majoritaris al Parlament europeu però han augmentat la seva majoria de manera molt significativa. En canvi, el grup dels socialistes europeus afronta aquesta nova legislatura amb mínims històrics.

Perd Europa i no només perquè la dreta és avui menys europeista que l'esquerra. Perd Europa a causa de la descomunal abstenció, perquè molts han votat pensant només en la política interna, i perquè els partits explícitament antieuropeistes han experimentat un avançament notable.

A què es deu aquest allunyament ciutadà del projecte europeu? La Unió Europea ha creat un àmbit excepcional de prosperitat i ha consolidat el model que promou una major qualitat de vida, l'estat del benestar. És també l'àrea de més respecte als drets humans i al medi ambient. Molts països lluiten desesperadament per entrar-hi, per què, doncs, aquest desinterès dels ciutadans?

En part perquè s'ha perdut la il·lusió. La il·lusió fundacional per crear un espai de pau perd força a mesura que els conflictes que van assolir Europa durant segles queden cada vegada més llunyans. La il·lusió per construir una identitat europea que ens doni veu pròpia al món es va difuminar amb el fracàs estrepitos de la Constitució europea. La Xina i l'Índia es consoliden com a nous agents globals, però no la Unió Europea.

Europa apareix avui davant dels ciutadans com un fòrum confús de discussions interminables de les quals de tant en tant emergeix una decisió de la qual ningú no sembla responsable. Si amb quinze membres ja era difícil prendre decisions, amb vint-i-set és gairebé una missió impossible. La Constitució europea havia d'ha-

ver superat aquesta situació oferint uns símbols comuns i un marc de decisions eficient i ben definit. Ara es percep la magnitud d'aquell fracàs. Una Europa encallada no interessa gairebé a ningú, i una Europa que no interessa gairebé a ningú, difícilment es podrà desencallar.

Triomfa el model anglosaxó d'Europa. Fa mig segle, França i Alemanya promovien una Europa amb una dimensió política i econòmica. El Regne Unit, poc identificat amb Europa, només volia una unió duanera. Va fracassar i va acabar demanant l'ingrés a la Comunitat Europea. Però des de dins ha aconseguit imposar el seu model, amb el suport de la majoria dels països ingressats de fa poc, interessats a participar en la prosperitat europea, però no en el seu projecte polític.

Guanya la dreta. La tendència sembla que forma part d'un moviment de llarg termini. Fa anys que arreu del món la dreta sembla que ha aconseguit certa unitat al voltant de la deslegitimació del que és públic enfront del que és privat, la defensa dels interessos nacionals, la seguretat i els valors tradicionals. L'esquerra, en canvi, sembla desconcertada entre l'obrerisme tradicional, la defensa de l'estat del benestar, l'acceptació del mercat, l'ecologisme i la maximització dels drets individuals. Una confusió que augmenta amb els populismes llatinoamericans o la tercera via quasidretana del laborisme anglès. L'esquerra paga cara la seva manca d'identitat. Avui, les victòries de la dreta semblen el normal i les de l'esquerra, el que és excepcional. La crisi ha certificat el fracàs del model ultraliberal. Però mentre els Estats Units d'Obama sembla que ho han entès i recuperen el protagonisme de l'Estat, apropant-se al model europeu, Europa vota una dreta poc estatalista, però que promet la defensa a ultrança dels interessos de cada país.

Saber escoltar

L'odi

A la II Pregària eucarística, per a les celebracions amb infants, hi ha l'expressió següent: «Ell [Jesús] ha vingut per arrencar del nostre cor el mal que no ens deixa ser amics i l'odi que no ens deixa ser feliços.» Moltes vegades, quan celebrava la missa amb escolars, havia pronunciat aquestes paraules. I les havíem comentat amb els meus petits feligresos.

L'Església, experta en humanitat, sap què és l'odi i quines conseqüències té. Jesús es referí a l'odi en el sermó de la muntanya. L'odi ha fet i fa estralls en la vida humana. Molts desastres i mals són causats per l'odi. Es pot definir l'odi? El diccionari dóna aquesta definició: «Sentiment profund de malvolença o aversió envers algú.» Tanmateix tots hem sentit, en determinades ocasions, l'aversió profunda per algú o per alguna cosa. Un sentiment perillós que pot fer esclatar —rebentar— les relacions humanes com una bomba.

Jesús, amb la seva autoritat de Verb de Déu, ha dut a una gran finor i delicadesa els manaments de la Llei de Déu. En efecte, demana als seus deixebles una gran finor d'esperit. El manament antic prohibia matar; el manament de la nova Llei prohibeix tot insult. Prohibeix l'odi. Heus aquí una feina necessària: arrencar l'odi del nostre cor, causa de tantes maldats en la convivència. L'odi, en el criteri de Déu, és posat al nivell de l'homicidi. No es tracta només de no tacar les mans amb sang, sinó d'extirpar l'odi

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

del cor. Maledicències, guerres, trencaments de matrimonis i de relacions familiars tenen la seva arrel en l'odi.

El Senyor diu que la immoralitat de les obres es troba en el cor humà. Odiar forma part del cinquè manament. Se'n segueix una cosa necessària: la reconciliació. És necessàriament cristià fer les paus amb aquells qui ens han ofès i amb qui nosaltres també hàgim ofès. La humilitat —gran virtut— està habituada a perdonar i a demanar. No hi pot haver pregària sense pau amb els germans. És una condició evangèlica fonamental.

Jesús, en el sermó de la muntanya, posa un exemple ben clar per tal que cap deixeble oblidí la relació entre perdó i pregària. Un jueu de Galilea decideix anar a Jerusalem per fer una ofrena a Déu. Pujar a la ciutat santa comporta una setmana de camí. Té ja la víctima a prop de l'altar del temple de Jerusalem. En aquell moment, recorda que hi ha un germà que té alguna cosa contra ell. No s'hi pensa dues vegades: deixa allà mateix la seva ofrena, marxa novament a Galilea a fer les paus. Desfà, doncs, el camí durant una altra setmana. I, restablert l'ordre, retornarà una altra vegada a Jerusalem, cosa que li durarà una altra setmana. Total que, fins a la quarta setmana, no podrà presentar l'ofrena.

L'harmonia de la convivència fraterna s'ha de refer, s'ha de restablir. El senyoriu espiritual porta a la grandesa d'estimar. A tenir un cor magnànim.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Cereals

No és la primera vegada que parlo d'aquest tema, però m'heu de perdonar les repeticions, ja que he escrit més de 250 articles dedicats a la flora i fauna a la Bíblia i és molt difícil ser sempre original.

Una cosa que he descobert fa pocs anys és que el costum de menjar pa a cada àpat no és universal. Potser podríem dividir la humanitat en dos conjunts: la cultura del blat i la de l'arròs. I que ningú no es queixi perquè ja sé que exagero. Els que no viuen a la conca mediterrània ni pels voltants cal que sàpiguen que nosaltres, els que hi vivim, acompanyem amb pa qualsevol menü.

Quan diem pa a seques, sempre pensem que és de blat. Però, avui dia, podem comprar pa de moltes varietats. El curiós del cas és que hem abandonat, potser per raons econòmiques, les espècies de blat comunes d'altres temps. Penso en el boníssim pa candial de la meua terra castellana. El que nosaltres mengem habitualment s'elabora amb farina més barata, se sotmet a fermentació ràpida i es cou no sempre en forn de llenya. Fins i tot, el botiguer pot rebre el pa semielaborat, a baixa temperatura, i al qual només falta l'última operació, la de cocció, que es fa en forn elèctric, amb temperatura i durada regulades automàticament. Enyorem, doncs, el pa rodó de poble.

Aquesta no era la realitat dels temps bíblics. La dona israelita cada dia molia el gra, fent rodar una pedra rodona a sobre d'una altra. Passava el resultat pel sedàs, pastava la farina amb aigua i una petita part de la massa del dia abans, la deixava fermentar a poc a poc i la coïa a casa mateix. Aquesta maniobra la modificava en els dies de *pesaj*, perquè aleshores no hi afegia llevat ni la deixava fermentar.

Els dies ordinaris es consumia pa d'ordi, i, a les festes, sempre de blat. Això era així perquè el preu del primer cereal era inferior que el del segon. A casa guardaven el gra en sitges, a l'empara dels lladres i dels rosegadors. El millor, la flor de farina en termes bíblics, era exclusivament per a consum humà o per oferir-la al temple. En aquest lloc, i per obra de levites, s'elaboraven els Pans de la Proposició. Es feien amb farina i oli, eren semblants a les nostres galetes. Es dipositaven a l'altar d'or, al Lloc Sant, i es renovaven cada setmana.

Hi havia altres cereals aptes per a la panificació. La Bíblia en fa referència. Concretament, esmenta l'espelta, un blat de poca qualitat, propi d'èpoques de mancança o de famílies pobres. Hauria desaparegut del mapa, si no fos perquè, tot i la baixa qualitat, resistia el clima advers i, per això, ha arribat fins a nosaltres, procedent de regions del centre d'Europa. Avui dia el podem trobar en botigues especialitzades en productes de qualitat. M'han explicat que es ven pa d'aquest cereal a preus molt cars perquè se li atribueixen moltes propietats saludables.

Acabo amb una reflexió. Explícitament, l'evangelista diu que els pans de la multiplicació eren d'ordi. La descripció del miracle, òbviament posterior a aquest fet, es fa amb tints eucarístics, cal dir, però, que els autors no es posen d'acord sobre el dia en què es va celebrar el Sant Sopar. Per tant, és legítim preguntar-nos: el pa de Dijous Sant, de quin cereal estava fet? Si no es va celebrar en dia festiu, seria d'ordi i fermentat, però no si era un autèntic *seder de pesaj*, però que en aquest cas va ocórrer l'anomalia de l'absència del xai immolat ritualment al temple. Sempre he estat fidel a les normes de la Santa Mare Església i la pregunta que em faig no és disciplinària. És un senzill interrogant històric: el pa de la primera missa, no podia haver estat d'ordi? En el decorat de l'esdeveniment domina una descripció d'ambient precipitat, sense filar prim, a causa de la clandestinitat en la qual se celebrava. Treure'n conseqüències, no era una cosa inútil. Ja m'enteneu.

ràdio estel

*la ràdio amable
al seu servei*

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- principat
ràdio
- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Finestra a la vida

Victòria Molins,
s.t.j.

«Desigualtat crònica»

Vaig anar d'excursió amb un nombrós grup de l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillac. Un dia ple d'il·lusió i d'alegria per a molta gent que no ha tingut ni té gaires oportunitats. Tres autocars avançaven per una carretera del Vallès. Cants, rialles, converses.

Assegut darrere del meu seient hi anava el Román, un home molt simpàtic que sap que les penes amb bon humor passen millor. Li agrada cantar i té un do especial per imitar. Amb ell no hi ha avorriments. En un moment determinat l'autocar va passar per una urbanització d'estiuejants. Torres boniques, jardins, cuidats, piscines i terrasses amb una vista esplèndida... El meu amic se les mirava amb tota mena d'exclamacions admiratives. Els seus comentaris tenien un denominador comú: «Que be que viuen els rics! Ells amb dues cases i nosaltres, els pobres, sense cap. Ells tenen de tot i nosaltres res de res...»

Tots rèiem de les seves expressions pensant que tenia molta raó. Però va ser una d'aquelles frases la que em va impressionar d'una manera especial: «¡Ai, mare meva, quanta desigualtat crònica!»

Em vaig tombar i li vaig repetir: «Desigualtat crònica!, quina frase més forta i més adient! D'on l'has tret?» I ell, sense cap mena de dubte, em va assegurar que del seu «magí».

Immediatament vaig pensar, i, fins i tot ho vaig dir en veu alta, que m'havia donat el tema per el proper article a *Catalunya Cristiana*. Des d'aleshores he estat rumiant en aquesta expressió i l'he afegida a una altra que em va dir un noi de la presó: «La crisi actual és una crisi dels rics, perquè nosaltres sempre l'hem patida.»

És veritat que s'han alçat moltes veus davant les conseqüències de la crisi financera i la seva repercussió en les classes més desfavorides, però també en aquest sentit l'expressió del meu amic és una realitat. En l'actual tipus de crisi els rics és veritat que perden diners i segurament en grans quantitats, però poden perdre molt perquè tenen molt. Els pobres tenen tan poc que qualsevol pèrdua els deixa sense res. És per això que també en moments de crisi continua la desigualtat. Sí, és una malaltia crònica de la nostra societat, i no deixarà de ser-ho fins que no canviem el sistema actual que porta en ell mateix la llavor d'una crisi. Un capitalisme neoliberal va deixant sempre a la cuneta a tots aquells que no poden entrar en el joc d'oportunitats.

Fa uns dies tots ens vam escandalitzar amb la xarxa d'obres xineses que la policia havia descobert treballant en situacions infrahumanes. Segurament els autèntics creadors de la xarxa tornaran aviat a crear-ne una altra. Però, de moment, els treballadors han dit que, malgrat que estaven en condicions dolentes, tenien un sostre i un llit. Ara, no tenen ni això. Els amos hi han perdut molt, però continuaran tenint molt. Els treballadors s'han quedat sense res...

D'una manera o d'una altra continua la *desigualtat crònica*.

Potser l'única vacuna per a aquesta malaltia serà fer un pas més enllà de la justícia distributiva que no pot crear igualtat mentre el consumisme creix... I aquest pas no pot ser cap altre que estimar i compartir.

Zoom

Eduard Brufau

El divendres 26 de juny passat es va inaugurar a Girona el 10è festival de Músiques Religioses i del Món. En aquesta edició, que dura fins al dia 12 de juliol, els espectadors podran gaudir de músiques de religions, èpoques i llocs diferents. Entre les actuacions més destacades hi ha la de Jordi Savall o la del grup Tempus Fugit, a la fotografia, que va interpretar exemples de l'espectacular polifonia religiosa de Còrsega.

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Signes d'avui

Corpus a Toledo

Vaig agafar l'*Avant* a l'estació d'Atocha, que t'acosta fins a Toledo en mitja hora. Va ser difícil aconseguir bitllet perquè gairebé tots els combois estaven plens. El dijous, 4 de juny, era festa a la Comunitat de Madrid i no era gens estrany que molta gent volgués participar de la festivitat del Corpus. Per a mi, Toledo constitueix una invitació per endinsar-me en el passat. Els monuments, les pintures del Greco, els temples cristians, la sinagoga sefardita, les mesquites, els carrerons que serpentegen al voltant de la catedral em transporten pel túnel del temps cap a èpoques pretèrites. Immers en la multitud, que passejava amb aires de festa, vaig recórrer els carrers així com el traçat de la processó. Dues coses em van impactar en aquesta darrera visita.

Primera. Moltes vegades, donem per fet que trobarem en escenaris nous decorats semblants als que observem en el lloc d'origen. No acostuma a ser així. Pensava que veuria catifes de flors en el trajecte de la processó. Em va sorprendre no veure'n cap. En canvi, nombrosos domassos, estendards, gallardets, oriflames, pendons, insígnies, a més de les banderes espanyoles, penjaven de les finestres i dels balcons i engalanaven el trajecte de la custòdia i el banyaven de pinzellades multicolors. Un tendal blanc, com un gran pal·li, seguia tota la trajectòria. Prop de 20 tapisos cobrien els murs de la catedral. La invitació era mirar cap amunt, aixecar els ulls i delectar-los amb el col·liri cromàtic que embolcallava el pas de la sagrada forma. La seva esfera blanca constituïa una crida mística a la fe i a l'amor. Es tracta d'una espiritualitat des de dalt. En canvi, les processons mediterrànies es construeixen des de baix, com potser també la seva espiritualitat. Les catifes de flors i d'encenalls embelleixen el pas del diví sagrament. La infiorata de Genzano di Roma, que ocupa uns 2.000 m², és el millor que he vist i la seva tradició es remunta a l'any 1778. Les poblacions catalanes que cele-

bren la processó del Corpus aposten més pel model italià. Toledo i Genzano són dos paradigmes complementaris i, possiblement, reflecteixen i propicien tipus d'espiritualitat diferents. Toledo, una espiritualitat des de dalt, que parteix de l'ideal i de la perfecció, des d'on ho observa tot. Genzano di Roma, una espiritualitat des de baix, que accepta les realitats humanes i a partir d'elles s'eleva cap a l'infinit.

Segona. Sé que pel fet d'estar unes quantes hores a Toledo no es poden treure conclusions taxatives, però sí que puc dir que em vaig sentir immers en un ambient de cristiandat. Com si la religió fos l'eix al voltant del qual gira tota la vida de la ciutat. La custòdia, abans d'entrar una altra vegada a la catedral, després de ser acompanyada per nombroses confraries i entitats, amb la participació de les autoritats civils i militars, va rebre l'homenatge de l'himne d'Espanya, interpretat per la banda de música de l'Acadèmia d'Infanteria, present en aquesta mena de cerimònies des del segle XVI, i va provocar l'aplaudiment entusiasta de la gent. En canvi, el cristianisme que visc, per l'entorn social en el qual em bellugo, apunta més a una presència de diàspora. Més que comptar amb la connivència, hi ha distància i, en alguns casos, recel. El poder del passat obre pas a la discreció. Caldria veure si els dos punts estan relacionats, si una espiritualitat des de dalt es vincula més fàcilment amb la cristiandat, i una espiritualitat des de baix, amb la diàspora.

La fe d'una persona no depèn dels escenaris en els quals es belluga sinó d'una dimensió profunda del cor, on es resolen els enigmes amb el misteri de l'amor diví, però els escenaris no resulten indiferents, tenen les seves repercussions i plantegen els seus desafiaments.

L'*Avant* em va tornar a Madrid, lliscant a gran velocitat pels rails del seu recorregut, sota el cel completament blau, sense cap núvol que en pertorbés la uniformitat del color.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

CARTES DEL LECTOR

■ Televisió i horari

Llegeixo a la premsa, amb disgust i sorpresa, que les cadenes de televisió vulneren sis vegades al dia l'horari de protecció infantil. El Codi d'Autoregulació, amb el qual les cadenes es van dotar civilitzadament i culturalment, és paper mullat; ningú no el respecta. Es van considerar unes prioritats, unes defenses, unes limitacions i es van aprovar, però no serveixen de res. Posats a suprimir limitacions, que cadascú circuli a la velocitat que vulgui i en el sentit que més li convingui. Els hàbils ja sabran esquivar els obstacles i els menys capacitats, com sempre, que es fumin. Aquesta és una lectura dels fets, encara que n'hi pot haver d'altres. *Ad libitum*.

PAULITA INFANTES ESTEBAN
Barcelona

■ Quina bofetada per a milions de parats!

En aquests temps que corren és terrible sentir que es paguen gairebé cent milions d'euros per un jugador. Quan a hores d'ara, un 77,3% dels espanyols tem perdre el seu lloc de treball i qualifiquen la situació econòmica de dolenta o molt dolenta, segons l'última enquesta del CIS. I no només això, sinó que avui el Govern ha revisat les seves revisions econòmiques i ara calcula una caiguda del PIB del 3,6% per enguany, dos punts més que la prevista anteriorment.

Quantes coses es podien fer i quants llocs de treball per a aquesta gent que no pot pagar la hipoteca del pis, perquè s'ha quedat a l'atur! Però està vist que al nostre país és més important el futbol que el benestar de les persones.

NIEVES JIMÉNEZ
Madrid

■ Cauen un 30% les adopcions d'animals

«El descens d'acollides i la llei anti-sacrifici saturen les gosses» era el titular d'un article de premsa en mitjans catalans. I és que quan l'economia va malament, fins i tot els animals ho pateixen. El nombre d'adopcions a les gosses ha caigut en picat amb el canvi de cicle econòmic. Les darreres dades oficials referides al 2007 parlen d'un 30% a Barcelona ciutat i d'un 20% al conjunt de Catalunya, però la situació

s'ha agreujat al 2008, segons els responsables de les protectores d'animals.

Aquest descens, que alguns xifren en un 20% més, i la norma que impedeix el sacrifici està portant a una situació insostenible als centres d'acollida. D'aquí la necessitat de construir noves gosses. Problemes causats per aplicar un dret humà als animals, dret que es nega, de moment als no nats i es parla dels ancians. Es poden matar els embrions que no volem també a l'úter de la mare; es podrà matar l'avi, però no es pot matar el gos.

JOSÉ MORALES MARTÍN
Palafrugell

■ Per evitar la violència escolar

Entre els problemes que afecten el sistema educatiu espanyol, hem comprovat en els darrers anys que cal posar atenció a la violència escolar. Les agressions físiques i el culte a la llei del més fort són fenòmens quotidians en els missatges que els nens i adolescents reben per mitjans molt diversos. Molts professors són víctimes del deteriorament de les regles més elementals de convivència, i si els pares d'alumnes s'afegeixen a aquesta onada de violència, la crisi pot ser impareable.

S'oblida que l'escola no només serveix per transmetre coneixements, sinó també —molt especialment— per educar en els valors propis de la convivència en pau i en llibertat, i de manera especial per donar una formació integral de la persona; és a dir, tots els aspectes de la personalitat, també el religiós. El fracàs en la transmissió d'aquestes regles elementals és una font segura de desarrelament i de criminalitat potencial. Per això, els poders polítics han d'exigir el compliment estricte de les normes per part de tots els integrants de la comunitat escolar. Acabat el curs, és moment de reflexió.

JESÚS MARTÍNEZ MADRID
Salt

■ Aclariment sobre l'avortament

El número 1.550 de *C.C.* dedica un ampli article a unes crítiques força merescudes al projecte de reforma de la llei de l'avortament. Malgrat tot, queden oblidats diversos aspectes de la preven-

ció de la demanda d'avortament que estan al nostre abast i que deixarien sense efecte la llei esmentada.

Primer, s'hauria de proclamar un gran *mea culpa* per part de tants creients per no haver treballat en la prevenció de la demanda d'avortament a través de les diverses maneres efectives proposades pel Magisteri de l'Església. És a dir, tot el que fa referència al magisteri social i a la paternitat i maternitat responsables.

Sovint s'han de repetir obvietats, però s'ha de recordar que no són gaires les demandes d'avortament quan la concepció es dona en un context en què el pare i la mare havien decidit que era un bon moment per transmetre la vida. En l'article citat anteriorment s'havia de buscar molt entre línies per trobar una al·lusió al paper de l'home engendrador irresponsable.

En el mateix número es parlava de la píndola de l'endemà. Sense negar que pugui ser avortiva, hi ha almenys dos estudis que constaten que la seva implantació no va suposar en cap país la disminució del nombre d'embarassos no planificats, ni tampoc d'avortaments. Un altre estudi mostra com 900 parelles, tenint en compte les directrius del Magisteri, van poder realitzar amb èxit una paternitat i maternitat responsables.

FRANÇOISE SOLER
Barcelona

■ Família humana: configuració de pau

Donar resposta a la necessitat que persones i grups, presents en la societat, «defensen la importància de la família, acceptada i viscuda segons el mandat de Déu», és un camí llarguíssim que falta per recórrer. «La família no és producte d'una societat; és un do de Déu, un fruit immediat i directe de la forma en què Déu ha creat l'home.»

Per això, l'home no pot decidir sobre la família ni disposar-ne segons les seves conveniències i cal recordar que l'home tampoc no és obra de l'home mateix. En aquest propòsit cal considerar que «l'home és criatura de Déu i la família, institució divina». El matrimoni ha estat instituït per Déu i per donar suport, testimoniar i viure aquest dubte és de les responsabilitats que necessiten amb més urgència ser posades en pràctica.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Consagració

—No sé què opina vostè de la «consagració d'Espanya» al Sagrat Cor de Jesús, però a mi em sembla una idea una mica desfasada. Fins i tot el mateix concepte de consagració em sembla força inintel·ligible per a la nostra cultura. No creu que consagrar-se és una decisió molt personal que ningú no pot prendre per un mateix? No deu ser tot això una nostàlgia mal dissimulada del nacional-catolicisme espanyol? Ha plogut molt des del 1919...

—Em fa l'efecte, amic consultant, que vostè està força desinformat o mal informat sobre el tema. I no li ho retrec, perquè tenint en compte la «informació» religiosa que es dona des de certs mitjans de comunicació, qualsevol semblança de la notícia amb la realitat és pura coincidència. Evidentment que des del 1919, quan el rei Alfons XIII va pronunciar la fórmula de consagració al puig de los Ángeles, ha plogut molt, i no precisament aigua neta, benèfica i cristal·lina. Avui seria inimaginable dir: «Espanya... es prostra avui reverent davant d'aquest tron de les vostres bondats...» De fet, si llegim amb atenció la pregària de consagració que va pronunciar el cardenal arquebisbe de Madrid, ens adonem que és una fórmula molt discreta i conforme al significat profund de la devoció al Sagrat Cor. L'únic esment d'Espanya es fa en la frase següent: «Atorga a tots els pobles i, particularment, a Espanya, la pau i la justícia.» No li sembla una petició molt oportuna? A mi, sí.

La consagració, que, per cert, té molt de sentit, és un acte molt personal. Ve a ser com un concentrat de les virtuts teològals, fe, esperança i amor, acceptació a les nostres vides de la presència i de l'amor de Déu revelat en el Cor de Jesús, símbol per excel·lència de la seva Humanitat santíssima i del seu amor per nosaltres. No ens podem consagrar per altres, però sí que podem intercedir i reparar. Intercessió i reparació són dos aspectes fonamentals de la vida cristiana, perquè s'hi expressa de manera excel·lent la nostra caritat, el nostre amor a Déu i el nostre amor pel proïsme en l'interès que sempre hem de tenir per la salvació, no només temporal sinó sobretot eterna, dels nostres germans. No em sembla gens desfasat que l'Església, en uns moments particularment tempestuosos i difícils, hagi volgut manifestar públicament el seu amor i adoració a Nostre Senyor Jesucrist i hagi volgut intercedir per tots els habitants d'Espanya. Si encara hi ha algú nostàlgic del «nacionalcatolicisme espanyol» no és precisament el col·lectiu dels nostres bisbes i de la majoria de catòlics espanyols.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ En cap cas s'ha negat la comunió

Pel que fa a la notícia que ha aparegut recentment a diferents mitjans d'informació, a nivell estatal, sobre la presumpta actitud del rector de Sant Martí de Teià, Mn. Josep-Lluís Molas, respecte de la Primera Comunió d'una nena amb síndrome de Down en grau sever, el Consell Pastoral de l'Arxiprestat de la Cisa —organisme constituït per sacerdots i laics, representatiu de les parròquies d'Alella, Cabrera de Mar, Cabriels, el Masnou, Premià de Dalt, Premià de Mar, Teià, Vilassar de Dalt i Vilassar

de Mar—, volem manifestar el nostre suport unànim a la feina en equip i la dedicació constant d'aquest sacerdot i el seu testimoniatge de generositat i caritat cristianes.

Deplorem el tractament que ha estat donat a la situació, tractament que no ha fet més que generar malentesos. En cap cas no hi ha hagut marginació envers aquesta nena, tal com Mn. Molas ens ha manifestat amb tot detall, i ens han corroborat catequistes i altres persones vinculades amb la parròquia.

CONSELL PASTORAL DE L'ARXIPRESTAT DE LA CISA
La Cisa

Pastors com desitja el cor de Crist

Pere Tena

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

«Us donaré pastors...»
(Jeremies 3,15)

La imatge del pastor traspasa tota l'Escriptura, de l'Antic i del Nou Testament. Així com els mals governants i els mals sacerdots —els pastors— porten el poble a la infidelitat a l'Aliança, i d'aquí a totes les desgràcies, també la conversió i la vida en la pau del Senyor tenen a veure directament amb els pastors com desitja el cor de Déu, que ell envia al poble perquè pasturin amb coneixement i amb seny (vegeu Jeremies 3,15). De fet, Déu havia donat ja a Israel un pastor així: era David, el pastor de Bet-lehem, «un home com el que desitja el cor de Déu» (vegeu Fets 13,22). Per això, els anuncis d'Ezequiel augurant per al poble de Déu uns pastors dignes d'ell, acaben profetitzant la presència d'un nou David: «Jo els donaré un sol pastor que les pasturi: el meu servent David. Ell les pasturarà, serà el seu pastor. Jo, el Senyor, seré el seu Déu, i el meu servent David serà el seu príncep» (Ezequiel 34,23-24).

Jesucrist és la plenitud d'aquestes profecies i d'aquesta imatge. Ell és el fill

de David, i el gran pastor de les ovelles. Ell no solament fa tot el que desitja el Pare, i demostra com estima el Pare, sinó que el seu cor és ben bé el Cor de Déu. Ell ens mostra el seu cor “benèvol i humil” (Mateu 11,29) perquè aprenem d'ell, i no ens equivoquem ni ens confonguem quan desitgem viure segons el cor de Déu.

L'Any Sacerdotal

És encertat, per tant, que la iniciativa del papa Benet XVI d'intensificar durant un any l'atenció dels sacerdots, i de tota l'Església, a la pregària per la santificació sacerdotal, hagi tingut el seu inici solemne en la solemnitat del Cor de Jesús. I que, alhora, vagi acompanyada per l'atenció a dues figures excelses de pastors de l'Església que, en contextos molt diversos, han estat testimonis d'obediència a les paraules de Jesús: «Apreneu de mi...». Aquestes figures són sant Pau, del qual acabem de cloure l'any bimil·lennari, i sant Joan Maria Vianney, el sant rector d'Ars, del qual es commemora el 150è aniversari de la mort. La

carta de Benet XVI expressa sintèticament la intenció que l'ha mogut a convocar un «Any Sacerdotal»: «Aquest any desitja contribuir a promoure el compromís de renovació interior de tots els sacerdots, perquè el seu testimoni evangèlic en el món d'avui sigui més intens i incisiu.»

Em sembla oportú recordar que quan es parla de «sacerdots» no es parla exclusivament dels preveres, sinó també dels bisbes. De fet, en els primers segles, el «sacerdos» era, en primer lloc, el bisbe, tal com ho testimonia la pregària d'ordenació episcopal del segle III (que és la que avui s'utilitza en l'ordenació dels bisbes). Seria una reducció creure que aquest «any sacerdotal» pensa només en els preveres. Preguar per la santificació sacerdotal és pregar per la santedat dels bisbes i dels preveres, i en certa manera també pels diaques, des del moment en què el seu ministeri està vinculat al dels altres. El Concili Vaticà II va exposar amb molta propietat la seva doctrina sobre els preveres en el decret *El ministeri i la vida dels preveres* (*Presbyterorum ordinis*), i en un

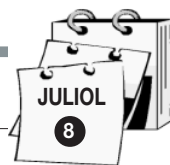
altre sobre els bisbes i el seu ministeri (*Christus Dominus*).

Fidelitat de Crist, fidelitat del sacerdot

Aquest és el lema de l'Any Sacerdotal. El seu significat és ample i profund. Només caldria recórrer els textos bíblics on apareix la paraula «fidel», o relacionada amb ella, per adonar-nos que es tracta, per part de Crist, d'una característica essencial: Ell és el «testimoni fidel» (Apocalipsi 1,5), «encara que si guem infidels, ell continua fidel, ja que no pot negar-se ell mateix» (2 Timoteu 2,13). Heus aquí, doncs, una crida a la confiança i a l'esperança sense límits. Per part nostra, i especialment pels qui som «administradors dels misteris de Déu», és una crida a correspondre a la tasca confiada: «Dels administradors, l'únic que n'esperem és que siguin fidels» (vegeu 1 Corintis 4,1-2). Per als sacerdots, no amos, sinó administradors dels misteris, tota una pauta per a la renovació i progrés de la consciència de la pròpia identitat en l'Església.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ **Nascut a Roma a la primera meitat del segle IX**
- ☐ **Va ser Pontífex durant un any**
- ☐ **Oposat a la noblesa romana i conciliador amb el patriarca de Constantinoble**
- ☐ **Va morir a Mòdena l'any 885**

Aquest Papa només va ocupar la Seu de Sant Pere durant poc més d'un any i ens n'ha arribat poca informació. El seu papat, però, ve marcat pels grans assumptes vaticans de l'època: la ingerència en assumptes eclesiàstics per part de la noblesa romana i la relació sempre delicada amb els cristians orientals.

Pel que fa a l'aristocràcia de Roma, liderada per un bisbe corrupte, Adrià III s'hi va oposar des del primer moment, fins al punt que en va fer detenir i empresonar els membres més destacats i violents. Aquesta classe dirigent, però, era nombrosa i influent, de manera que el nostre sant es va veure obligat a demanar l'ajuda i la protecció de l'emperador alemany, en aquell mo-

ment Carles III. L'entrevista entre tots dos, però, no es va arribar a produir mai, perquè el Papa va morir a mig camí, al nord d'Itàlia, quan era a la ciutat de Mòdena. Va ser enterrat en un monestir veí d'aquesta població.

Quant al segon tema Adrià III, a diferència d'altres antecessors seus, va mantenir unes bones relacions amb els cristians orientals, especialment amb el patriarca de Constantinoble, al qual va comunicar personalment la seva pròpia elecció com a Papa.

Sant Adrià III

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I) **TEMPS DE DURANT L'ANY**

[Salteri: setmana 2]

JULIO

5. DIUMENGE

XIV de durant l'any, Blanc. Lectures: Ezequiel 2,2-5 / Salm 122 / 2 Corintis 12,7-10 / Marc 6,1-6. Vic: *Sant Miquel dels Sants* (ciutat, S), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Antoni Maria Zaccaria, prev. i fund.; Santes, Filomena, vg.

6. DILLUNS

Fèria, *Verd.* Lectures: Gènesi 28,10-22^a / Salm 90 / Mateu 9,18-26. Si es vol: *Santa Maria Goretti* (MLI), *Vermell*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Isaïes, prof. I mr.; Ròmul, b.

7. DIMARTS

Fèria, *Verd.* Lectures: Gènesi 32,22-32 / Salm 16 / Mateu 9,32-38. La Seu d'Urgell (S), Urgell i Solsona (MO): *Sant Ot, Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fermí, b.; Marçal, b.; Santes, Edilberga, vg.

8. DIMECRES

Fèria, *Verd.* Lectures: Gènesi 41,55-5;42,5-

7a.17-24a / Salm 32 / Mateu 10,1-7

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adrià III, p.; Àquila i Priscil·la, mr.; Edgar, rey.; Eugeni III, p.

9. DIJOUS

Fèria, *Verd.* Lectures: Gènesi 44,18-21.23b-29;45,1-5 / Salm 104 / Mateu 10,7-15. Si es vol: *Sant Agustí Zhao Rong* (MLI), *Vermell*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zenó, mr.; Joan de Colònia, prev. i mr.; beata Teodoríc Balat, mr.; Santes, beata Joana Scopelli, rel.

10. DIVENDRES

Fèria, *Verd.* Lectures: Gènesi 46,1-7.28-30 / Salm 36 / Mateu 10,16-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cristòfor, mr.; Ascani, mr.; beats Carmel Boltà i Francesc Pinazo, mr.; Santes, Verònica Giuliani, rel.; Amèlia, viuda.

11. DISSABTE

Sant Benet (F), *Blanc*. Lectures: Proverbis 2,1-9 / Salm 33 / Mateu 19,27-29

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pius I, p. i mr.; Santes, Olga, reina.

Comentari de la PARAULA

M. Teresa Llach, c.c.v.

Sorprès perquè no creïen

Al inici de l'evangeli de Joan, tan elaborat, hi ha aquesta afirmació sobre la Paraula, feta home, Jesús: «Ha vingut a casa seva i els seus no l'han acollit.» Joan partia dels fets que, molt més immediats en el temps, refereix Marc. Ens fa desfilar davant dels ulls els fets i paraules de Jesús i dels seus convilatans. Aquests passen de l'estranyesa a l'escàndol. El veuen tan igual a ells! La seva saviesa i els seus gestos de salvació, tan evidents, no els volen acceptar.

De tot, el més sorprenent és la sorpresa de Jesús; l'admira que no el vulguin creure. Els qui d'Ell, al llarg dels segles, només accentuen la seva divinitat, com si se les sabés totes, no s'han adonat d'aquesta reacció. Reacció que ens obre una escletxa al coneixement del Senyor: és tal la seva identificació amb el missatge —Missatge i Missatger com una peça única—; és tal la seva comunió amb el voler del Pare que, per a Ell, resulta inversemblant el refús de la fe.

Jesús no es farà enrere, és «el testimoni fidel» (Ap 1,5) fins a la mort, i una mort de creu! El fracàs, la decepció, el fan solidari, i de quina manera!, amb els fracassos i decepcions que podem experimentar les persones, malgrat i potser, justament, quan apuntem a objectius i finalitats més nobles. Quanta humanitat en Jesús! «Si sabessis qui és el qui et parla!», diu a la dona vora el pou de Siquem, una allunyada dels benpensants jueus, per dona i per samaritana. La consciència de Fill, aquí es fa palesa. Tant de bo l'Esperit ens ajudi a trobar l'equilibri: la humanitat i divinitat de Jesús en una unitat indissoluble. Humils, davant el Misteri del Déu encarnat, la nostra fe esdevindrà més sòlida i lluminosa.

LECTURES BÍBLIQUES

Diumenge XIV de durant l'any

Lectura primera

Ez 2,2-5

Ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells

Lectura de la profecia d'Ezequiel:

En aquells dies, l'Esperit entrà dintre meu, em va fer aixecar dret i vaig sentir que em parlava. Em digué: «Fill d'home, t'envio al poble d'Israel, a un poble de rebels que s'han alçat contra mi. Tant ells com els seus pares, fins avui mateix, no han deixat mai de ser-me infidels. T'envio a aquests fills de cara endurida i de cor empedreït. Tant si t'escolten com si no t'escolten, tu digue'ls: Això diu el Senyor Déu, perquè, ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells.»

Salm responsorial

122

A vós que teniu el tron dalt del cel, aixeco els meus ulls.
Com l'esclau té els ulls posats en les mans del seu amo.

R. *Tenim els ulls posats en el Senyor, fins que s'apiadi de nosaltres.*

Com l'esclava té els seus ulls en les mans de la mestressa, tenim els ulls posats en el Senyor, fins que s'apiadi de nosaltres. **R.**

Compadiu-nos, Senyor, compadiu-nos, estem saturats de menyspreu.
La nostra ànima n'està ben saturada,

Jorge Rojas

dels escarnis dels altius, del menyspreu dels insolents. **R.**

Lectura segona

2Co 12,7-10

Estic content de gloriar-me de les meves febleses; gràcies a elles, tinc dintre meu la força del Crist

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, les revelacions que he rebut eren tan extraordinàries que Déu, perquè no m'enorgulleixi, ha permès que em clavessin com una espina en la carn: és un enviat de Satanàs que em bufeteja perquè no m'enorgulleixi. Jo he demanat tres vegades al Senyor que me'n deslliuri, però ell m'ha respost: En tens prou amb la meva gràcia; el meu poder

ressalta més, com més febles són les teves forces. Per això estic content de gloriar-me de les meves febleses; gràcies a elles, tinc dintre meu la força del Crist. M'agrada ser feble i veure'm ultratjat, pobre, perseguit i acorralat per causa de Crist. Quan sóc feble, és quan sóc realment fort.

Al·leluia

Lc 4,18

L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts.

Evangeli

Mc 6,1-6

Els profetes només són mal rebuts en el seu poble

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús anà a Natzaret, el seu poble, acompanyat dels seus deixebles. El dissabte, començà a ensenyar en la sinagoga. Tothom en sentir-lo, se n'estranyava i deia: «D'on li ve això? Què és aquest do de saviesa i aquests miracles que es realitzen per les seves mans? No és el fuster, el fill de Maria, parent de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves parentes, no viuen aquí entre nosaltres?» I se n'escandalitzaven. Jesús els digué: «Els profetes només són mal rebuts en el seu poble, en la seva parentela i entre els de casa seva.» I no hi pogué fer cap miracle; només va imposar les mans a uns quants malalts, que es van posar bé. I el sorprenia que no volguessin creure. Després recorria les viles i els pobles i ensenyava.

caterist estiu

SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

NÚM. 1

OBERT PER VACANCES

Campament diocesà per a nins i nines a Mallorca

Cristina Sánchez
Palma

La natura i el temps lliure poden ajudar-nos a educar. Aquesta és la idea dels centenars de campaments i colònies que s'organitzen a les nostres illes durant l'estiu. El Seminari Menor va adoptar fa quatre anys aquesta iniciativa, i van aconseguir convertir un espai lúdic en una catequesi a l'aire lliure. Si en un principi el campament era destinat a escolanets i seminaristes menors, fa dos anys que s'ha obert a tots, nins i nines de Mallorca, que volen passar quatre dies divertits lluny de televisions i renous urbans. D'ençà, les 100 places disponibles s'omplen cada any.

Del 13 al 16 de juliol, 100 joves partiran cap al nucli costaner de la Colònia de Sant Pere, al municipi d'Artà. Jocs, gimcanes, tallers, vetlades, cançons, pregàries, excursions... Els responsables de l'organització han previst tot tipus d'activitats perquè els nins i joves no s'avorreixin ni

un minut. Cada any el campament gira entorn d'un tema formatiu. Així, en aquesta ocasió, el 125è aniversari de la coronació pontifícia de la Mare de Déu de Lluc serà excusa per aprofundir en la vida i missatge de Maria.

El primer dia, els joves coneixeran la llegenda de la trobada de la Verge i a partir d'aquest fet s'endinsaran en els moments més importants de la vida de Maria. Els diferents tallers de música, pintura, manualitats, concursos... ajudaran a fer de l'aprenentatge quelcom de divertit. De fet, l'èxit d'aquesta colònia és possibilitar que els joves trobin un espai de discerniment vocacional en un entorn completament diferent del que estem acostumats.

Quan un pare es planteja enviar els seus fills de campaments, hi ha tres coses que l'empenyen a dir que sí. En unes colònies, els nins aprenen a viure, a compartir experiències i a ser independents. Aquests punts bàsics basten per definir la utilitat del campament diocesà. Tot això, sense oblidar una formació cristiana.

ESTIU SOLIDARI

Comença el compte enrere!

Sandra Gordo
Barcelona

Em dic Sandra, tinc..., bé, passo dels trenta, sóc la tercera de sis germans i tinc l'honor de ser la «corresponsal» del grup Enxar-Txad 2009. Estic convençuda que molts de vosaltres ja heu llegit experiències d'anys anteriors (us recomano el número del 18 de juny), però potser alguns us preguntareu: què és aquest nom tan estrany d'Enxar-Txad? La solució, com en les telenovel·les, la trobareu en els pròxims capítols... Bé, us en donaré una pista: Enxar-Txad 2009 és com anomenem el viatge que iniciarem el 7 de juliol amb l'objectiu de conèixer, durant quaranta dies, la realitat i el dia a dia dels nostres amics txadians.

Amb aquest article comença el compte enrere d'una experiència que no únicament viuré jo, sinó que tinc la sort de poder compartir amb la Mònica, la Monikilla (per això de l'edat i per diferenciar-la de la primera), l'Albert, l'Alexis i el Llorenç. Us intentaré transmetre, amb la seva ajuda, l'aventura en què ens vam embarcar el 25 d'abril passat amb la primera trobada conjunta i que acabarà el 15 d'agost. Si bé alguna cosa em diu que en realitat aquell dia començarà per a nosaltres

una altra etapa nova i que consistirà a compartir i transmetre a la resta tot el que viurem.

Quins són els motius pels quals he decidit iniciar el que alguns defineixen com una «bogeria»? Per fer-ho he de remuntar-me a quan estudiava 3r d'EGB (no sé a quin nivell correspon ara, però tenia uns 8 anys). La meua professora d'aleshores ens va comunicar a tota la classe que se n'anava a l'Equador de missionera. Allò va fer que l'anomenat Tercer Món comencés a interessar-me amb escreix.

Vaig anar creixent, i amb mi creixia la inquietud per conèixer més de prop tot el que passa fora del «nostre món». Però, tret de moments puntuals, no «buscava» gaire obtenir respostes. Sóc una persona afortunada, tinc una bona feina, una família excepcional, amics amb qui compartir el meu temps de lleure, els moments bons i dolents, i amb qui anar de viatge, que és el que més m'agrada... I, això no obstant, per a mi no n'hi havia prou. Fa un any i mig em vaig adonar que era el moment de respondre aquesta pregunta a la qual tant de temps després encara no havia atorgat resposta. Va ser ahores quan vaig començar a sentir-me més bé...

En els pròxims quatre números us aniré explicant no únicament si trobo respostes, sinó també les inquietuds i les expectatives de la resta del grup.

Fins la setmana vinent!

SABIEU QUE...?

Els físics han tornat a posar l'home al centre del debat cosmològic

Fr. Lluç Torcal*

Tot hom que conegui una mica per sobre la història de les ciències naturals sap que amb Galileu i Newton la Terra i, per consegüent, l'home van deixar de ser, en la mentalitat dels homes, el centre físic de l'univers. El Sol li va prendre el lloc i, a poc a poc, a mesura que es va anar descobrint que l'univers es troba en expansió, la idea del centre físic de l'univers ha deixat de tenir importància per als cosmòlegs.

Si bé aquesta recerca ha perdut interès, al llarg del segle XX una nova pregunta ha anat suscitant l'interès dels cosmòlegs: «Per què l'univers és precisament tal com és, és a dir, permet en el seu si el naixement de la vida i, especialment, l'existència d'una vida intel·ligent?» Com és que l'univers físic ha evolucionat de manera que al seu interior ha aparegut no només la vida, sinó, sobretot, la vida intel·ligent? Què és el que ha permès una tal evolució des de les més bàsiques estructures de l'energia i la matèria física?

Aquesta aparició no deixa d'admirar molts homes de ciència car, per arribar a l'inici de l'evolució pre-biòtica i biològica, ha estat necessari complir moltes condicions i tenir uns valors molt precisos de les constants fonamentals de l'univers. Fóra llarg enumerar aquí totes aquestes condicions prèvies i els valors precisos de les constats fonamentals. Valguin com a exemple la formació de la

El 2009 és l'Any mundial de l'Astronomia.

nebulosa original del Sol, la justa formació de la composició dels mars i dels minerals en determinades condicions termodinàmiques, el temps de rotació de la terra que genera el dia i la nit i les estacions de l'any, la influència de la lluna sobre els mars terrestres, la tectònica de plaques, el camp magnètic de la Terra que protegeix aquesta de les partícules còsmiques d'alta energia, la presència dins del sistema solar d'altres planetes, especialment dels grans planetes com ara Júpiter capaços de desviar els cometes que xocarien contra la Terra. Sembla prou clar que els paràmetres per a la formació d'aquesta vida tenien escassos marges d'èxit: la vida

podia néixer només allà on aquestes condicions foren afavorides. Aquest fet ja revela una sorprenent relació que vincula el contingut de la biologia, la química, l'astronomia, la geologia i la física.

Podríem dir que no és l'home qui s'adapta a l'univers —com entén la visió cosmològica clàssica de tipus mecanicista— sinó que, més aviat, és l'univers qui sembla adaptar-se a l'home. Per això, l'home, en la moderna cosmologia, adquireix un paper central: és una forma concreta de vida intel·ligent formada de carboni amb una evolució ben determinada que cal explicar.

Aquesta nova visió sobre la relació

entre l'univers i l'home és el que recull l'anomenat *principi antròpic*. Fou R. Dicke el primer que el formulà clarament en un article a la *Reviews of Modern Physics* l'any 1957. Sostenia que el valor de les constants físiques fonamentals —com ara la càrrega elèctrica de l'electró, la massa del protó, la constant de gravitació i la constant de Planck— estaven condicionades per factors biològics i no eren merament arbitràries i, a més, subratllava el fet que per tal que aquestes constants poguessin ser mesurades, era necessari que existissin organismes, éssers vius i intel·ligents.

Aquesta versió inicial del principi antròpic va evolucionar donant lloc a dues versions diferents anomenades, formulació dèbil (publicada per R. Dicke a *Nature* l'any 1961) i formulació forta (elaborada per B. Carter, l'any 1974). La formulació forta presenta molts problemes de natura filosòfica, que no podem ara comentar. La dèbil, més raonable, estableix que els valors observats de totes les quantitats físiques i cosmològiques no tenen la mateixa probabilitat, sinó que assumeixen valors, limitats per les condicions que existeixin regions en les quals la vida basada en el carboni pugui evolucionar i per les condicions que l'univers sigui prou vell per haver donat origen a tot això. En altres paraules, estableix que tot allò que podem esperar observar ha d'estar limitat necessàriament per la nostra presència com a observadors. Això significa que, per tal que nosaltres puguem meravellar-nos que l'univers sigui tal com és, ha de ser, de fet, tal com és, o bé nosaltres no existiríem i, per tant, no ens en podríem ni tan sols meravellar. És d'aquesta manera com l'home ha tornat al centre del debat cosmològic actual.

* Prior de Poblet

ANEM DE FESTA

La Festa Major de Terrassa

F. Xavier Aróztegui, *pvre.*

La ciutat de Terrassa celebra la seva Festa Major el diumenge després de Sant Pere. Els patrons de la ciutat de Terrassa són sant Pere, sant Cristòfor i sant Valentí. El diumenge al matí se celebra a la catedral del Sant Esperit la missa solemne votiva de sants màrtirs, presidida pel bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, amb assistència de l'alcalde, els regidors i les regidores del Consistori Municipal. La missa, celebrada amb ornaments vermells, és cantada amb polifonia i acaba amb el cant dels goigs. Anys enrere es feia la processó amb les relíquies dels sants patrons per la plaça Vella. Ara l'urna amb les relíquies es col·loca en un lloc adient dintre del temple. A la sortida, és tradicional feresclatar una tronada i «treure el Ball de Plaça a Terrassa». El dilluns de la Festa Major, festa local, se celebra al migdia una missa per als terrassencs difunts.

Els sants patrons de la ciutat

La data està triada en relació amb la

Missa solemne a la catedral del Sant Esperit.

solemnitat de l'apòstol sant Pere, que des del segle XI té dedicada la parròquia més antiga de la ciutat, situada al lloc on hi hagué el conjunt episcopal del bisbat d'Ègara (des de l'any 450 fins al segle VIII). Terrassa és una de les poblacions que des d'antic han donat culte a sant

Pere, el primer dels apòstols, en l'esperit de comunió amb l'Església de Roma característic de la Tarraconense.

El nom de Cristòfor significa «el qui porta Crist» i ve de la narració segons la qual aquest sant ajudà un infant a passar el riu, i el nen era Jesús. Sant Cristò-

for és venerat des de l'edat mitjana (segle XII) a l'ermita de la masia de Ca n'Anglada, que ha donat nom a un dels barris de la ciutat. Era el lloc on encomanaven el seu viatge —abans de travessar la riera de les Arenes— els qui sortien a peu de la ciutat per aquell indret.

Sant Valentí, prevere romà i màrtir, era venerat a l'antic poble de Sant Pere. En unir-se aquell poble amb Terrassa, va passar a ser un dels patrons de tota la ciutat.

Els sants patrons tenen dedicada una parròquia a Terrassa: sant Pere, la més antiga; sant Cristòfor, al barri de Ca n'Anglada; sant Valentí al barri del Segle XX. A les esglésies de Sant Pere tenim el retaule gòtic de Sant Pere (obra de Lluís Borrassà) i la capella barroca de Sant Valentí. Al retaule barroc de l'església del Sant Esperit, obra de Joan Monpeó —cremat el juliol del 1936—, la imatge de sant Pere ocupava la fornícula principal. Al retaule bastit després de la guerra, sant Pere està assegut a la càtedra amb ornaments pontificis (tiara i capa pluvial) al lloc central dels apòstols. Als extrems, a banda i banda, hi ha les imatges de sant Cristòfor portant l'Infant Jesús i de sant Valentí, amb casulla vermella i palma de màrtir. Les imatges policromades són d'Enric Monjo.

* Adscrit a la catedral de Terrassa

LLIBRES PER ALS MÉS JOVES

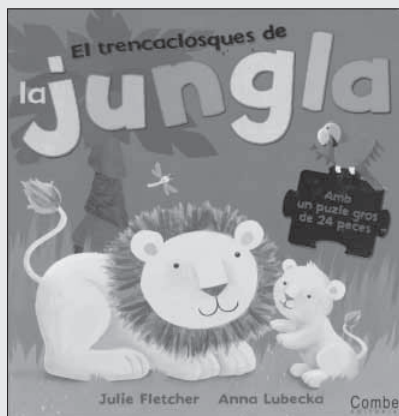
El camí de la fe

Jan Godfrey (text) i Paola Bertolini Grudina (il·lustracions), *Mis historias de la Biblia*. Editorial San Pablo, Madrid 2008, 142 pàg.

L'objectiu essencial d'aquest llibre és donar a conèixer als infants les històries més significatives de les Sagrades Escripcions a través d'un llenguatge senzill i d'unes il·lustracions molt expressives i encisadores. D'aquesta manera, els més petits podran entrar en contacte amb noms bíblics com ara Noè, Isaac, Moisès, David, Jonàs, Maria o, principalment, Jesús. Un llibre que els serà de gran utilitat perquè puguin iniciar-se en el camí de la fe.

Animals de la selva

Julie Fletcher (text) i Anna Lubecka (il·lustracions), *El trencaclosques de la jungla*. Combel Editorial, Barcelona 2009, 12 pàg.

Amb aquest joc, els infants es divertiran i també aprendran. Han d'aparellar els diferents animals de la jungla (elefant, cocodril, flamenc, lleó, ocell tropical...) amb la seva cria corresponent. Posteriorment, podran agrupar tots aquests trencaclosques (formats per quatre peces) i constituir una esplèndida escena de la jungla. El llibre compta amb textos rimats i il·lustracions de colors vius. *El trencaclosques de la granja* és un altre títol de la mateixa col·lecció.

Joc d'identitats

Maite Carranza, *Màgia d'una nit d'estiu*. Editorial Edebé, Barcelona 2009, 510 pàg.

Després de l'exitosa trilogia de *La guerra de les bruixes*, Maite Carranza torna al panorama literari amb una història amb elements realistes i fantàstics, plena d'humor, amor, ironia i... amb una picada d'ullet a Shakespeare. Els protagonistes són la Marina, una estudiant mediocre que es fa passar per la seva germana modèlica Àngela durant un curs d'anglès a Dublín, i C.C., un adolescent que viu a través dels seus personatges virtuals de la pantalla.

Un personatge singular

Marta Balaguer (text) i Cristina Losantos (il·lustracions), *Vet aquí la Rita!* Editorial La Galera, Col·lecció Còmic, Barcelona 2009, 41 pàg.

La Rita Pinyada és una ratapinyada aventurera, innocent i divertida. És la més petita i la més valenta de la família. Li agrada jugar i tafanejar, conèixer tot el que l'envolta. En les seves peripècies l'acompanyen els seus pares i germans i altres personatges peculiars, com una bruixa, un fantasma... Tots viuen en un gran castell ple de sorpreses. Des de fa deu anys, la Rita Pinyada és un dels personatges més estimats de les revistes *Cavall Fort* i *El Tatano*.

ESTIL ESTEL: recomanacions discogràfiques

En clau poètica

Després d'onze discos, dotze llibres de poesia i concerts arreu de l'Estat espanyol i de mig món, ens arriba el darrer treball del més poeta dels cantautors i el més cantautor dels poetes. A *Río ebrio*, Ángel Petisme, allunyat de modes i en plena maduresa artística, es manté fidel a ell mateix i al seu estil propi. Defineix l'àlbum com a «esperançador i alegre», desbordat d'amor i bellesa per tal de combatre «l'amnèsia i l'oblit».

Ángel Petisme, *Río ebrio*. Tranvía Azul/Factoría Autor.

Marca llegendària

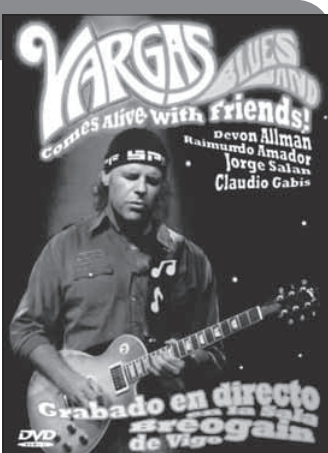
Essential Blue Note, publicat el 16 de juny en format doble CD més llibre, recull temes emblemàtics de 38 artistes. Per exemple, Miles Davis, Duke Ellington, Billie Holiday, Dexter Gordon, Norah Jones o Lila Downs. La finalitat és celebrar el 70è aniversari de la creació de Blue Note, un dels segells més emblemàtics i respectats de la història de la música. A través dels seus artistes més característics, es rememora la trajectòria d'aquesta marca.

AA.DD., *Essential Blue Note*. Emi Music.

En estat pur

El guitarrista Javier Vargas, al capdavant de la seva Vargas Blues Band, ha publicat un nou disc en directe. *Comes alive with friends!* va ser enregistrat el 20 de desembre passat a la sala Breogain de Vigo. Els amics convidats per a aquest concert van ser quatre guitarristes excepcionals: el nord-americà Devon Allman, el mexicà Jorge Salán, l'argentí Claudio Gabis i el sevillà Raimundo Amador. A més del disc, s'hi inclou un DVD.

Vargas Blue Band. *Comes alive with friends!* Warner Music.

Homenatge al rock

Lupe Villar, després d'actuar tants anys amb el grup de rock Sangtraït, acaba d'editar el seu primer disc en solitari. Fa un recorregut per la història del rock, des dels inicis fins a l'actualitat, i ens ofereix tretze magnífiques versions, a més d'aportar-hi la força de la seva guitarra. *No puc deixar d'estimar-te*, una versió d'un dels grans temes de Van Halen, és el *single* de presentació. Hi ha, com a la resta de l'àlbum, força, credibilitat i contundència.

Lupe Villar, *Kcor D Rock*. Picap.

Recomanació cultural

L'exposició *1909: fotografia, ciutat i conflicte* es pot visitar fins al 16 de gener del 2010 a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, plaça de Pons i Clerch, 2, 2n - Barcelona. L'entrada és gratuïta. L'horari és de dilluns a dissabte, de 10.00 a 19.00 h. Els festius és tancat.

La mostra està integrada per fotografies dels fons i col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, que representen les classes socials i els respectius espais de convivència a la Barcelona de començaments del segle XX. L'objectiu és suggerir una lectura crítica de les fotografies: a quina ideologia responien i, per tant, quin estat d'opinió, quina cultura i quina política volien justificar i generar. No es tracta d'una narració històrica de la Setmana Tràgica, sinó d'una revisió de la pretesa neutralitat documental del registre fotogràfic.

La coincidència en el temps de la reforma de la Via Laietana i la monumentalització de la façana de la catedral amb la Setmana Tràgica emmarca un escenari físic i simbòlic que serveix de punt de partida del recorregut expositiu.

Comencem les nostres propostes de rutes estivals amb la ruta del Cister, pensada per visitar els tres grans monestirs històrics d'aquest orde a Catalunya: Poblet, Santes Creus i Vallbona de les Monges. El recorregut ens portarà, per tant, per les comarques de l'Alt Camp, la Conca de Barberà i l'Urgell per una ruta encara poc coneguda. Per als més excursionistes hi ha la possibilitat de fer-la a peu o amb bicicleta tot seguint el GR 171, sender molt ben senyalitzat amb començament i final a Santes Creus. Aquestes dues opcions ens permetran gaudir més de l'entorn, però demanen, òbviament, sobretot en el cas de la bicicleta, un bon entrenament previ. Es faci com es faci és una ruta que conjumina història, art, paisatge i, per damunt de tot, espiritualitat.

Santes Creus

Aquest és l'únic dels tres monestirs que actualment no té vida religiosa (els últims monjos en van marxar el 1835), fet que li dona, malgrat la noblesa indiscutible del conjunt, un cert aire nostàlgic. En contrapartida aquesta característica ens permet una visita molt completa i al ritme que vulguem.

L'avantsala del monestir és l'allargassada plaça de Sant Bernat Calbó, abat de Santes Creus i bisbe de Vic, la imatge del qual trobem presidint la font barroca que hi ha al bell mig de la plaça. A banda i banda s'arreglen un seguit de cases del segle XVIII, abans destinades a allotjar els treballadors del monestir i on encara avui viuen unes quantes famílies que gaudeixen d'una tranquil·litat envejable. Al fons s'alça la façana de l'església, coronada per uns merlets defensius que ens fan sospitar que segles enrere ni tan sols els llocs sagrats com aquest eren segurs del tot. Un cop aquí, val la pena parar atenció al color de la pedra, d'un ocre clar, que ressalta d'una manera màgica quan hi toca el sol de ponent. Aquest color càlid és comú a tots tres monestirs.

L'accés a Santes Creus es fa per la botiga de records, a mà dreta de l'església, on ens recomanen entusiàsticament que comencem la visita veient un vídeo de presentació. Durant la projecció, la veu en *off* d'un suposat monjo medieval ens explica no només la història del monestir sinó el sentit de la vida monacal. L'explicació és acurada i entenedora al mateix temps, i amb l'ajut d'un joc de llums i ombres i d'una bona recreació escenogràfica, aconsegueix captivar-nos l'ànim i posar-nos en sintonia amb el lloc on som: un monestir. En aquest estat d'ànim passem a la part del darrere del cenobi, on hi ha l'anomenat claustre posterior. Dels dos que té Santes Creus, aquest és el menys vistós, però el silenci que s'hi respira i la remor de la font li atorguen un encant inexplicable. Fins i tot l'antiga presó adjacent,

lúgubre i fosca, ens sembla més bonica del que en realitat és. També dona a aquest claustre el Palau Reial, una de les residències que els monarques tenien escampades pel país. Només en podem visitar el pati, d'un gòtic molt refinat, fins i tot vanitós, al gust d'uns monarques més acostumats a l'arquitectura civil que a l'austeritat cistercenca.

Quan passem cap al claustre principal és com si entréssim en un petit edèn. És un dels claustres gòtics més bonics de Catalunya, amb unes proporcions diàfanes i una unitat d'estil pensats per encomanar pau interior. Aquí també sentim rajar aigua. Es tracta del lavatori, on els monjos es rentaven les mans abans de cada àpat. Passejant per les galeries veureu a les parets unes quantes tombes de nobles. En el seu moment devien afavorir el monestir amb donacions importants, per la qual cosa es van guanyar el dret de ser enterrats en aquest lloc privilegiat i ser recordats per sempre. Avui, però, els emblemes esculpits estan tan gastats que ni els heraldistes saben dir els noms de tan generosos senyors. Els capitells de les estilitzades columnes que delimiten la galeria estan ricament esculpits amb escenes i figures humanes, uns elements que s'allunyen de l'austeritat cistercenca original, però que avui fan les delícies del visitant.

On sí que es va seguir estrictament la senzillesa cistercenca va ser a l'església. La nau —d'uns respectables 71 metres de llarg— mostra les parets nues, sense cap concessió a la decoració. A nosaltres això ens permet intuir millor l'estructura de la construcció i als monjos els ajudava a encaminar el seu cor cap a Déu. L'austeritat del cister també és present en els

finestrals i la rosassa, d'un vidre pàl·lid, sense colors cridaners, per tal que la llum divina ens arribi pura. Avui aquesta senzillesa minimalista de sant Bernat ens sembla gairebé contemporània i ens hi sentim estranyament còmodes. Seiem als bancs i ens deixem endur per aquest esperit essencial de les formes.

Aquesta senzillesa és tal que potser ens costarà de veure que a banda i banda de l'altar hi ha unes tombes molt ben treballades. Són els mausoleus dels reis Pere el Gran, Jaume II el Just i Blanca d'Anjou. Si ens hi fixem bé, veurem que la tomba de Pere el Gran de fet és una banyera de pòrfir, record segurament d'alguna campanya militar pel Mediterrani oriental. Als peus hi ha una làpida molt discreta. És la tomba de Roger de Llúria, que va voler ser enterrat als peus del seu senyor en senyal de fidelitat i obediència.

En una altra ala del claustre se situa la sala capitular, destinada a tractar els temes de la comunitat i a llegir cada dia, com diu el seu nom, un capítol de la regla. És de planta quadrada, sostinguda per quatre columnes i il·luminada per tres finestres. Essència cistercenca de nou. Just damunt d'aquesta sala, al pis superior, hi ha el dormitori, segurament l'estança més austera i pràctica de totes. Tan austera que els monjos hi dormien tots directament a terra, protegits només per una mica de palla i tela de sac. La vocació dels monjos es posava a prova continuament!

Poblet

Poblet és majestuós i s'imposa. Amb les seves portes i muralles ens pot fer la sensació que ens trobem davant d'una fortalesa. Aquest aspecte un xic intimidatori, un pèl masculí podríem dir, tan sols és, mai millor dit, pura façana. Un cop a dins retrobem la calidesa i la humilitat pròpia de la vida monacal. Perquè aquí sí que hi ha comunitat, restaurada als anys quaranta del segle passat.

A Poblet només s'hi entra amb visita guiada, però a l'església hi podem accedir sempre que ho vulguem directament des de la plaça. No tingueu pressa. Asseieu-vos en un dels bancs del final i contempleu en el màxim silenci possible aquesta immensa i magnífica nau. Us sentireu petits i alhora inexplicablement acompanyats enmig de tanta pedra nua, cisellada sense ornamentacions. En aquest ambient tenim la sensació que la pregària s'eleva d'una manera gairebé natural cap a Déu... o és Ell, potser, qui se'ns atansa en aquest espai sagrat?

Si camineu cap al presbiteri trobareu l'obra d'art insígnia del monestir: el panteó reial. Són una quinzena de tombes que acullen alguns dels monarques més coneguts de la Corona d'Aragó:

LLEGENDES DE POBLET

Han sorgit diverses llegendes i anècdotes al voltant del monestir. Una d'elles explica que el rei espanyol Felip II es trobava a Arbeca de camí a Barcelona, i que en l'etapa següent s'havia d'allotjar a Poblet. Hi va enviar un servent per anunciar a l'abat que el rei d'Espanya hi faria la nit, però l'abat va respondre: «No el conec!» I per més que li insistien ell assegurava que no sabia qui era aquest rei d'Espanya.

Finalment Felip II va entendre per on podia anar l'actitud de l'abat (que també era president de la Generalitat de Catalunya) i es va fer presentar com a comte de Barcelona. En sentir això l'abat no només no hi va posar cap impediment sinó que va fer recobrir d'or els poms de la porta. En record d'aquest fet la porta d'accés encara avui s'anomena «porta daurada».

LA RUTA DEL CISTER

Poblet

Jaume I, Pere el Cerimoniós, Martí l'Humà... Impressionen les estàtues jacentes de tots aquests reis, que sembla que s'hagin de despertar en qualsevol moment del seu son profund. Estan totes fetes en un alabastre càlid, i si bé van ser originalment esculpides entre els segles XIII i XV, les actuals són una reconstrucció de l'escultor Frederic Marès. Només els fragments més enfosquits són realment els originals, autèntics supervivents de cent anys d'abandonament i pillatge. Al fons de l'altar trobem una altra obra d'alabastre que ha suportat millor el pas del temps. És el retaule renaixentista de Damià Forment, d'unes dimensions considerables.

Durant la visita guiada retrobem els espais que ja hem vist a Santes Creus: claustre, lavatori, sala capitular, dormitori... Aquest darrer, però, a Poblet és increïblement enorme —de gairebé 90 metres de llarg—, i d'una simplicitat que plauria el mateix sant Bernat. En aquesta sala es fa realitat la màxima de tot arquitecte: aconseguir el màxim d'espai possible amb el mínim de recursos. La guia ens porta fins al refector que encara avui fan servir els monjos. Les taules estan parades i ens fixem en els bols de terrissa, bellíssims de tan senzills com són. Just al costat hi ha l'antiga cuina, un espai gens noble però que ens dona la idea de la vida monacal més quotidiana. Té unes llars de foc grans, preparades per coure gairebé en quantitats industrials.

Al llarg de tota la visita la guia ens reitera la importància cabdal de la comunitat religiosa actual, que és en darrer terme la que vetlla per la conservació de tot l'edifici. Ens adverteix que no podem fotografiar els monjos. L'avís és necessari. És una manera subtil de fer entendre a certs turistes que els religiosos no són figurants, que no formen part del decorat, sinó que són l'ànima vivent del monestir.

Quan la visita s'acaba encara podem fer un cop d'ull al museu, situat a l'antic palau reial. En sortir a la plaça veiem les obres de la nova hostatgeria, i més enllà la botiga, fita indefugible. Entre els centenars d'objectes que ofereixen n'hi ha un que ens crida l'atenció: el bol de ceràmica que hem vist al refector. Ja ens imaginem esmorçant cada dia amb el mateix bol que els monjos! La il·lusió de comprar-lo hi és, però ens preguntem si sant Bernat ho aprovaria...

Vallbona

Aquest és un monestir diferent. De tots tres és el més petit, l'únic que ha mantingut sempre vida religiosa i l'únic que va crear des d'antic tot un poble al seu voltant. Però la diferència essencial és que és un monestir femení. No té l'espectacularitat de Poblet, ni tan sols de Santes Creus. Pensem que no li cal. Vallbona no ens impressiona per les dimensions sinó per un esperit subtil i maternal que ens captiva a poc a poc.

Tot i trobar-se all bell mig de la població el silenci hi és total, com si la pau del monestir s'encomanés al poble i a tota la vall. La plaça, amb la font i les tombes medievals, sembla immutable al pas del temps. Si hi aneu a la primavera o a l'estiu sentireu poca cosa més que el xiscle de les orenetes i el rajar de la font.

Des de la plaça entrem a l'església, per compartir el res de vespres amb la comunitat. Els darrers rajos de sol entren per les vidrieres de pal·lidesa cistercenca mentre les religioses s'asseuen al seu lloc al cor. No són nombroses, però quan canten —amb unes veus serenes i fines— omplen tot el temple i s'elevan fins al cimbori. Mentren entonen els càntics un trosset d'arrebossat cau a prop nostre i ressona per tot l'edifici. Nosaltres ens girem estranyats però les filles del Cister no en fan cas. No hi ha res que interrompi les vespres, i en una construcció de més de 800 anys aquestes coses deuen ser habituals. A l'altar reposen les restes de la reina Violant d'Hongria, esposa de Jaume I, i de la seva filla Sança. Aquestes són les tombes reials més simples que hem vist fins ara. Ni ho diríeu, que aquí hi reposa una reina.

El romànic i el gòtic s'alternen a les ales del claustre de Vallbona, però la barreja resulta sorprenentment harmònica. A una banda veiem la sala capitular, força més alta que les de Poblet i Santes Creus, i sense columnes.

Ens allotgem a l'hostatgeria del monestir, netíssima i endreçada. La germana hostatgera ens ensenya l'habitació, que dona a la privilegiada plaça del monestir. A l'habitació hi tenim només allò imprescindible, ni més ni menys. Paradoxalment ens hi sentim bé, complets, no hi trobem a faltar res. Com pot ser que enmig de tan poques coses ens sentim tan sadollats? En aquest punt no podem deixar de pensar que potser la nostra vida està massa plena de coses superflues... Per l'expressió, la germana hostatgera sembla entendre perfectament tots aquests sentiments.

Li expressem la voluntat de tornar-hi més endavant i ens fa saber que les obres que hem vist a la part posterior de l'edifici són, precisament, per ampliar l'hostatgeria.

A Vallbona també tenen botiga, on venen els productes que la comunitat fa a mà, com ara ceràmica. Els comprem un platet decorat amb creus de color blau, senzill i bonic. Segur que rebria l'aprovació de sant Bernat.

Abans d'anar-nos-en, tornem a entrar l'església, tal com hem fet a Santes Creus i Poblet. Hi retrobem aquell mateix esperit pur i indescriptible que va més enllà de les formes arquitectòniques, que sembla emanar de les altures i ens envolta per complet. Tres monestirs i un mateix esperit, l'esperit del Cister.

INFORMACIÓ D'INTERÈS

A part dels tres monestirs cistercencs la ruta del Cister ofereix altres llocs d'interès com ara la vila de Montblanc, que conserva tota l'estructura medieval. També val la pena visitar les construccions rurals de pedra seca, sobretot les que es troben entre Santes Creus i el Pla de Santa Maria, amb exemples magnífics de cabanes fetes pels mateixos pagesos als segles XVIII i XIX. Un altre lloc d'interès és el santuari del Tallat, des d'on es té una bona vista sobre el camp de Tarragona i el pla de Lleida.

PER A MÉS INFORMACIÓ

RUTA DEL CISTER: www.larutadelcister.info

SANTES CREUS: www.altcamp.info/santescreus.htm

POBLET: www.poblet.cat

VALLBONA: www.vallbona.com

VACANCES

Misses a llocs d'estiueig de la costa

✓ ALDEA, L' Parròquia de Sant Ramon V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 11.30 h. Parròquia de Sant Josep <i>D.</i> : 10.30 h, 20.00 h.
✓ ALELLA Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h, <i>D.</i> : 10.00h, 12.00 h, 20.00 h.
✓ ALTAFULLA Parròquia de Sant Martí V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h. Barri Marítim V.: 20.30 h. <i>D.</i> : 19.00 h, 20.00 h.
✓ AMETLLA DE MAR, L' Parròquia de la Purificació de Maria V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 10.30 h, 19.00 h.
✓ AMPOLLA, L' Parròquia de Sant Joan Baptista V.: 19.30 h, <i>D.</i> : 8.30 h, 11.00 h, 19.30 h.
✓ AMPOSTA Parròquia de l'Assumpció V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 19.30 h. Parròquia del Sagrat Cor V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.30 h. Parròquia de Sant Josep V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 8.30 h, 10.30 h.
✓ ARENYS DE MAR Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Convent dels Caputxins V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 19.30 h.
✓ BEGUR Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 11.20 h, 20.00 h.
✓ BENICARLÓ Parròquia de St. Bertomeu: V.: 20.30 h. <i>D.</i> : 8.00 h, 11.00 h, 20.30 h. Parròquia de St. Pere, Apòstol V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 11.030 h, 19.30 h. Parròquia de Sta. Maria del Mar V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.30 h, 20.00 h.
✓ BLANES Parròquia de Sta. Maria V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 12.00 h, 19.30 h. Parròquia de la Sgda. Família (Els Pins) V.: 19.00 h. 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Teresa <i>D.</i> : 9.30 h, 11.30 h. Capella de Santa Anna V.: 19.00 h.
✓ CABRERA DE MAR Parròquia de Sant Feliu V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.30 h, 12.00 h. Santa Helena d'Agell <i>D.</i> : 11.00 h. Joan XXIII, n. 1, V.: 18.30
✓ CABRILS Parròquia de Santa Creu V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 12.00 h,19.30 h.
✓ CADAQUÉS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.45 h, 11.00 h, 20.00 h.
✓ CALAFELL Parròquia de la Santa Creu

V: 20.30 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h. Parròquia de Sant Pere (platja) V: 19.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h.
✓ CALDES D'ESTRAC Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h. Santuari del Carme V.: 18.45 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h.
✓ CALELLA DE LA COSTA Parròquia de Santa Maria i Sant Nicolau V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Agustins V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.30 h, 12.30 h, 17.30 h.
✓ CALELLA DE PALAFRUGELL Parròquia de Sant Pere V.: 20.00 h, <i>D.</i> : 11.20 h, 21.00 h,
✓ CALONGE Parròquia de Sant Martí V.: 20.30 h. <i>D.</i> : 11.20 h,
✓ CAMBRILS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h. Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 8.30h, 12.00 h, 19.00 h. Santuari de la Mare de Déu del Camí, <i>D.</i> : 11.30 h, 19.00 h.
✓ CANET DE MAR Parròquia de Sant Pere i Sant Pau V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Santuari de la Misericòrdia <i>D.</i> : 12.00 h, 19.00 h.
✓ CASTELL D'ARO Parròquia de la Nativitat <i>D.</i> : 10.00 h. Ermita del Remei <i>D.</i> : 18.00 h. Capella del Pla de Sant Pol V.: 20.30 h. <i>D.</i> : 11.00 h.
✓ CASTELLDEFELS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 13.00 h, 20.00 h. Capella Bella Mar V.:19.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 12.00 h, 19.00 h. Vista Alegre V.:19.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h. Temple del Carme (Can Bou) V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h.
✓ CASTELLÓ D'EMPÚRIES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.30 h, 11.00 h, 20.00 h. Empuriabrava: Centre Cívic V.:16.30 h.
✓ COMA-RUGA Parròquia de Sant Ramon V: 19.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Salvador de Mar V.: 20.00 h, 21.00 h. <i>D.</i> : 10.30 h, 20.00 h, 21.00 h.
✓ CREIXELL Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 13.00 h, 20.00 h.
✓ CUBELLES Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h.

✓ CUNIT Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.30 h. <i>D.</i> : 8.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h.
✓ DELTEBRE Parròquia de l'Assumpció de Maria (Jesús i Maria) V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 8.00 h, 11.00 h.
Parròquia de Sant Miquel Arcàngel (La Cava) V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 8.30 h, 11.00 h, 20.00 h.
✓ EMPÚRIES Parròquia de Sant Martí <i>D.</i> : 12.00 h.
✓ ESCALA, L' Parròquia de Sant Pere V.: 19.00 h, 20.30 h. <i>D.</i> : 12.00 h, 20.30 h.
✓ ESTARTIT, L' Parròquia de Santa Anna V.: 18.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h.
✓ HOSPITALET DE L'INFANT, L' Parròquia de Sant Pere, Apòstol V: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00, 12.00 h, 20.00 h.
✓ LLANÇÀ Parròquia de Sant Vicenç V.: 19.00 h. (Grifeu), 19.30 h. (Port) <i>D.</i> : 8.30 h. (Port), 11.00 h. (Vila), 19.00 h. (Vila), 20.30 h. (Port)
✓ LLAFRANC Parròquia de Santa Rosa V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h
✓ LLORET DE MAR Parròquia de Sant Romà V.: 18.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 10.30 h, 12.00 h, 18.00 h, 20.00 h. Sant Quirze V.: 21.15 h.
✓ MALGRAT DE MAR Parròquia de Sant Nicolau V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, Internacional, 11.30 h, 20.00 h. Residència Natzaret V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 11.00 h.
✓ MASNOU, EL Parròquia de Sant Pere V.:19.30 h. <i>D.</i> : 9.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Casa Benèfica <i>D.</i> : 10.30 El Pilar V.:20.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 19.00 h. Maricel V.:21.30 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 12.30 h.
✓ PALAFRUGELL Parròquia de Sant Martí V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.
✓ PALAFOLLS Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h.
Sant Lluís <i>D.</i> : 11.00 h.
✓ PALAMÓS Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.30 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Eugènia V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h.

Capella de La Fosca <i>D.</i> :20.30 h.
✓ PENÍSCOLA Parròquia de la Mare de Déu del Socors V.: 21.00 h. <i>D.</i> : 8.30 h, 11.00 h, (19.30 h, Patí Escoles) 20.30 h.
✓ PINEDA DE MAR Parròquia de Santa Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h. Parròquia Sant Joan Baptista V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h. Capella barri Les Creus <i>D.</i> : 10.00 h.
✓ PLATJA D'ARO Parròquia de Santa Maria V.: 18.30 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 18.30 h, 20.00 h.
✓ PORT DE LA SELVA, EL Parròquia de la Mare de Déu de les Neus V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 11.00 h, 19.00 h.
✓ PREMIÀ DE MAR Parròquia de Sant Cristòfol V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.30 h, 12.00 h, 20.00 h. Parròquia de Santa Maria V.:19.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 13.00 h, 19.00 h.
✓ ROSES Parròquia de Santa Maria Assumpta V.: 19.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 10.00 h, 11.00 h, 18.00 h, 20.00 h.
✓ SALOU Parròquia de Santa Maria del Mar V.: 19.00 h, 20.00h, 21.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 10.00 h. 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Parròquia de Sant Ramon V.: 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h. <i>D.</i> : 8.30 h, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 18.30 h, 19.30 h, 20.30 h.
El Pessebre V.: 19.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Sant Jordi, V.: 19.00 h.
✓ SANT ANDREU DE LLAVANERES Parròquia de Sant Andreu V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 8.30 h, 11.30 h, 13.00 h (cementiri), 20.00 h. Parròquia de Sant Pere <i>D.</i> : 10.00 h.
✓ SANT FELIU DE GUÍXOLS Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels V.: 19.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h, 20.00 h.
Parròquia de Sta. Maria Assumpta V.: 18.00 h.
Parròquia de Sant Joan Baptista <i>D.</i> : 11.00 h.
✓ SANT GENÍS DE PALAFOLLS Parròquia de Sant Genís D.: 12.30 h.
✓ SANT POL DE MAR Parròquia de Sant Jaume V.: 20.00 h. D.: 10.00 h, 12.00 h, 20.00 h.

Temple de Sant Pau V.: 18.30 h.
✓ SANTA CRISTINA D'ARO Parròquia de Santa Cristina V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 11.00 h. Monestir de Solius V.: 18.00 h. <i>D.</i> : 10.00 h.
✓ SANTA SUSANNA Parròquia de Santa Susanna V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 12.00 h.
✓ SEGUR DE CALAFELL Parròquia de l'Assumpció V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 12.30 h, 19.00 h, 20.00 h.
✓ SELVA DE MAR, LA Parròquia de Sant Esteve <i>D.</i> : 20.30
✓ SITGES Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.30 h, 19.00 h, 20.00 h. Temple de Sant Joan Baptista V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h. El Vinyet V.: 20.15 h. <i>D.</i> : 9.00 h.
✓ TORREDEMBARRA Església Arxiprestal V.: 19.30 h, 20.30 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 19.00 h, 20.00 h. Barri Marítim V.: 20.00 h, 21.00 h. <i>D.</i> : 11.00 h, 20.00 h, 21.00 h. Capella Clarà <i>D.</i> : 9.30
✓ TORROELLA DE MONTGRÍ Parròquia de Sant Genís V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 20.00 h.s Capella de l'Hospital <i>D.</i> : 12.00 h. Càmping Delfin Verde <i>D.</i> : 10.00 h.
✓ TOSSA DE MAR Parròquia de Sant Vicenç V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 7.30 h, 10.00 h, 12.00 h, 19.00 h.
✓ VENDRELL, EL Parròquia de Sant Salvador V.: 19.00 h, 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h
✓ VILANOVA I LA GELTRÚ Parròquia de Santa Maria de la Geltrú V.:19.30 h. <i>D.</i> : 8.30 h, 11.30 h, 19.30 h. Parròquia de Sant Antoni Abat V.:20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h. Parròquia de la Immaculada V.:19.30 h. <i>D.</i> : 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h, 19.30 h.
Parròquia de Sant Joan Baptista V.:19.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h.
✓ VILASSAR DE MAR Parròquia de Sant Joan V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 11.00 h, 12.30 h, 20.00 h.
✓ VINARÒS Parròquia de l'Assumpció de Maria V.: 20.00 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
Parròquia de Santa Magdalena V.: 19.30 h. <i>D.</i> : 9.00 h, 19.30 h.
St. Agustí, convent V.: 19.00 h. <i>D.</i> : 9.30 h, 11.30 h, 19.00 h.

LA 2, A LES 10.30, SANTA MISSA
Amb la participació d'una coral convidada.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Ignasi Miranda.)

NOTES

V.: Vigílies. D.: Diumenges i dies festius.

CAMÍ DE BOLONYA

EL PLA BOLONYA: un camí iniciat fa 10 anys

Andreu Ibarz

Professor de la Facultat de Psicologia,
Ciències de l'Educació i de l'Esport
Blanquerna-Universitat Ramon Llull

Durant el curs 2009-2010 el gruix dels estudis universitaris del'Estat iniciaran el seu itinerari sota el model Bolonya. Cop de timó al sistema universitari, reforma, gosadia, despropòsit...? Hom podria dir que en aquest decenni ha passat gairebé de tot (països avançats en el procés, nous estudis a casa nostra que ja han iniciat la seva implantació, adhesions, detractors, polèmiques...). Però hom també podria dir que encara no ha succeït gairebé res. Ha canviat quelcom a la universitat? Aquesta afirmació seria força assenyada, ja que la tasca més important resta pendent. Totes dues posicions coincidirien en el fet que el tema «Bolonya»,

al nostre país, s'ha activat durant aquests dos o tres darrers cursos, la qual cosa evidencia una manca de lideratge i un cert euroescepticisme amb la consegüent sequera informativa.

Copsar el Pla Bolonya «real» suposa un doble esforç inicial. Primer, anar als orígens i recuperar amb rigor el contingut de la Declaració del 1999. En segon lloc, entendre que aquest projecte —per la natura i abast de la realitat universitària— ha d'integrar necessàriament una sumatòria d'intencionalitats: les de la mateixa declaració, les de les polítiques universitàries de cada Estat i, també, les d'aquelles derivades de la governança de cada universitat. No pot ser d'una altra manera si es vol un veritable canvi en aquesta institució. Desafortunadament, aquest segon aspecte ha provocat que Bolonya, sovint, s'hagi convertit en una mena de gran sac al qual s'ha responsabilitzat de tots els mals i culpes de l'entorn universitari.

El breu text, signat a la ciutat italiana pels minis-

tres en representació de 29 països l'any 1999, parla d'Europa i per a Europa. Fa referència a un procés progressiu de major consciència europea que es manifesta en diverses realitats i que necessitarà unes relacions més profundes entre els països. Afirmar que Europa ja ha fet un llarg recorregut però que cal aprofundir-hi i compartir encara més, especialment, els nivells intel·lectual, cultural, social, científic i tecnològic. Els sistemes d'educació superior i de recerca s'han d'adaptar a les necessitats canviants, les demandes de la societat i els avenços en el coneixement científic. S'escau, a més, incrementar la competitivitat del sistema europeu fins a fer-lo proporcionalment atractiu a les extraordinàries tradicions culturals i científiques del vell continent. Dit d'una altra manera, Europa s'ha d'entendre com un espai comú de compartició de valors, ciutadania i coneixement.

Aquí l'educació i la cooperació són fonamentals. La Declaració recorda que anteriorment —Sorbona 1998— ja s'havia signat un altre document que feia esment a l'important rol de les universitats en el desenvolupament de les dimensions culturals europees. Allà ja es remarcava la creació d'una Àrea Europea d'Educació Superior com a via clau per promocionar la mobilitat dels ciutadans, homologar les titulacions, afavorir la capacitat per obtenir treball i assolir un desenvolupament general del continent. Què aportà, doncs, aquesta nova reunió a Bolonya? Un nou impuls, iniciatives i concrecions per fer possible aquest gran projecte que té una denominació d'origen —Pla o Procés de Bolonya— i una de destí —Espai Europeu d'Educació Superior.

CUINA SALUDABLE

Per M. José Camps

Técnica en dietètica
i nutrició
campsalut@gmail.com

Reduir el colesterol

La Montse és una noia sana de 48 anys amb algun quilo de més. En el seu últim control mèdic, el metge li ha dit que li convindria rebaixar una mica el pes, vigilar el nivell de colesterol i canviar la dieta. El colesterol és un lípid produït pel propi cos i que, a més, s'obté a través de l'alimentació.

Per ajudar la Montse tot seguit li suggerim algunes pautes per al menú diari. En aquesta dieta s'ha de prescindir tant com sigui possible del greix tant en els aliments com en la forma de cuinar-los. Els aliments més recomanables són el peix, els cereals, els vegetals, la fruita, els productes làctics descremats i els aliments baixos en greix. Cal evitar la carn, els embotits grassos, els crustacis, els ous, els productes fregits i els aliments com la xocolata i els pastissos industrials i les begudes ensucrades. No s'ha de consumir més de 300-400 mg de colesterol al dia.

MENÚ

DESDEJUNI: 1 tassa de cafè amb llet amb 1 culleradeta de sucre i cereals integrals

MIG MATÍ: 1 llesca de pa integral untada amb formatge fresc lleuger i una llenca de pernil dolç

DINAR: filets de gall dindi*, coliflor cuita i mató

BERENAR: 1 poma o una taronja

SOPAR: patates bullides amanides amb fines herbes, filets de peix rostit** i compota de poma

*FILETS DE GALL DINDI

Temps aproximat de preparació: 45 minuts.

Ingredients per a 2 persones: 2 unitats de filets de gall dindi de 125 g cadascun, sal, pebre i romaní, 1 cullerada de julivert picat i 2 cullerades d'aigua.

Preparació: renteu amb aigua freda els filets de gall dindi, assequeu-los, salpebreu-los i poseu-hi un polsim de romaní. Afegiu 1 cullerada d'aigua a cada filet i emboliqueu-los d'un en un amb paper d'alumini. Bulliu en una cassola amb aigua els paquetets embolicats. Tapeu la cassola i deixeu-ho coure de 20 a 30 minuts. Escorreu els paquetets, obriu-los i afegiu-hi el julivert picat. Podeu acompanyar-ho amb una salsa de ceba i iogurt descremat i la coliflor cuita.

**FILETS DE PEIX ROSTIT

Temps aproximat de preparació: 20 minuts.

Ingredients per a 2 persones: 2 filets de peix fresc, sal, pebre, 1 cullerada de suc de llimona, 2 cullerades de farina i 1 cullerada d'oli d'oliva o de soia.

Preparació: renteu els filets de peix amb aigua freda. Assequeu-los amb paper de cuina. Amaniu-los amb el suc de llimona, salpebreu-los i enfarineu-los. Escalfeu l'oli en una paella antiadherent i daureu els filets de peix durant aproximadament 5 minuts per cada costat. Serviu-los acompanyats amb les patates a les fines herbes.

Amb menús similars a aquest, amb aliments poc grassos i cuinats sense fer servir gaire greix, podreu aconseguir reduir els nivells de colesterol un 10% i evitarem així —potser— haver de prendre la medicació crònica corresponent.

JUGA I APRÈN

per Enric Benavent Vallès

EL SANT de la setmana

SANT MIQUEL DELS SANTS
5 DE JULIOL

Sant Miquel dels Sants (29 de setembre de 1591 - 10 d'abril de 1625). Es deia Miquel Argemir i va néixer a Vic, ciutat d'on n'és patró. Avui, a la casa on va néixer, hi ha una capella. Va anar a Barcelona als dotze anys, on va demanar d'ingressar al monestir de l'orde dels trinitaris. Durant la seva vida, Miquel dels Sants pregava molt i era molt devot de l'Eucaristia.

Granissat de LLETRES

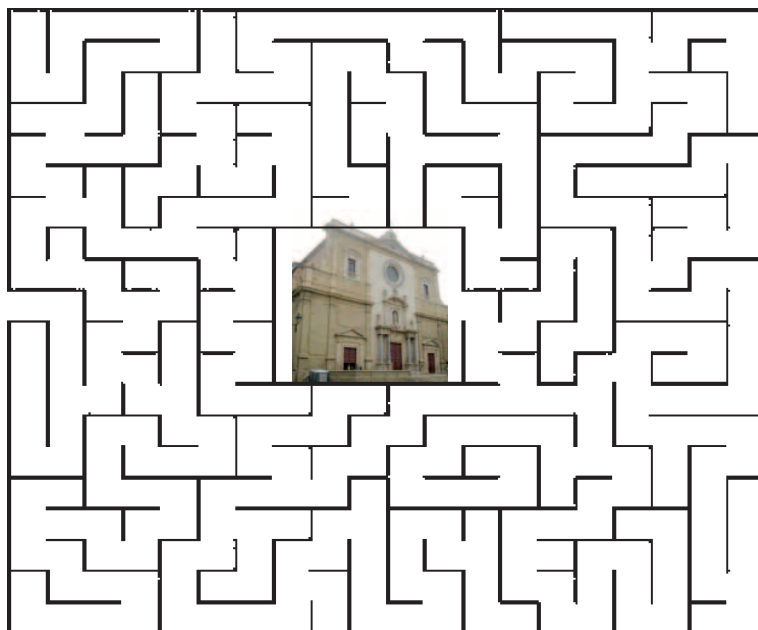
Troba en el granissat de lletres set paraules relacionades amb sant Miquel dels Sants

- 1- De la seva ciutat natal n'és el ...
- 2- Va ser ordenat ...
- 3- Capital d'Osona, on va néixer el Sant
- 4- Abans de començar la festa escampen brots d'aquesta planta aromàtica davant la seva casa natal
- 5- El dia de la seva festa la gent s'acosta a fer un al reliquiari on es conserven les restes del sant
- 6- Sagrament del qual va ser molt devot
- 7- Orde religiós al qual va pertànyer el sant

A	I	T	S	I	R	A	C	U	E
S	I	R	A	T	I	N	I	R	T
E	K	L	C	I	V	A	O	H	E
D	T	S	E	N	C	Q	V	D	B
U	C	A	R	O	W	Z	L	O	A
O	S	R	D	B	U	J	I	T	G
J	U	L	O	G	I	P	S	E	T
M	P	A	T	R	O	V	F	P	H

LABERINT

Ajuda els portants de la imatge de Sant Miquel dels Sants a fer el recorregut des de la seva casa natal fins a la Catedral

L'ENIGMA

Un bisbe de Vic del segle XI, que a més va ser abat del Monestir de Ripoll i de Cuixà, va ser el fundador d'un monestir molt estimat pels catalans. Has de trobar el nom d'aquest bisbe, el nom del monestir i el de l'actual abat d'aquest monestir.

Envieu les respostes, juntament amb les vostres dades personals, a redaccio@catalunyacristiana.cat o per correu postal al c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 - Barcelona. Entre els guanyadors del mes de juliol sortejaurem un lot de llibres infantils i juvenils de l'Editorial Casals.

LES SET diferències

Aquestes dues imatges semblen iguals però són diferents. Encercla les set diferències que hi ha entre l'una i l'altra.

EL REFRANY

Completa aquest refrany amb les paraules que tens a continuació:

Sol, beure, prendre, juliol, el, vinya, aigua, vol

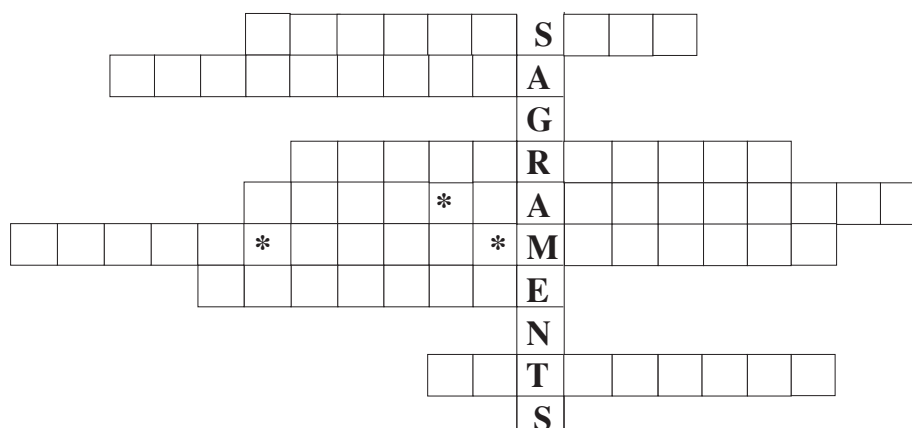
La _____, pel _____, no _____

_____ sinó _____

Les solucions, a partir del número vinent a la pàgina d'«Agenda» del nostre setmanari.

ACRÒSTIC

Completa les línies horitzontals amb el nom dels set sagraments

Barcelona

diòcesis

Comença «La llavor», un nou projecte per a la integració i l'acollida

■ L'obra s'ubicarà a la Casa Maria Auxiliadora de Montbau

Carme Canadell
Barcelona

Les fundacions Ared i Benallar, juntament amb les Filles de Maria Auxiliadora, posen en marxa el projecte «La llavor», de Formació i Acollida per a la Integració i l'Hospitalitat de persones en situació de marginació o de risc. El diumenge 7 de juny va tenir lloc la jornada d'inauguració al mateix lloc on s'ubicarà l'obra, a la Casa Maria Auxiliadora de Montbau, a Barcelona.

Les salesianes han ofert a les dues fundacions la finca de Montbau, que històricament allotjava dues comunitats de Filles de Maria Auxiliadora i una Escola de Formació Professional. En tancar-se aquella obra, les religioses van iniciar un procés de venda o de lloguer; procés que, de moment, està en via morta. En aquesta conjuntura, les salesianes volen donar a l'edifici i els espais a l'aire lliure un destí molt propi del seu carisma, per a benefici de persones excloses i empobrides.

La fundació Benallar aportarà sobretot la seva experiència de formació i Ared, la d'acollida. També hi ha previstes altres accions d'integració, d'oci i de grups de reflexió que s'engegaran més endavant.

La jornada del 7 de juny va servir per explicar el projecte d'una forma pràctica i vivencial. Rostres de diferents continents i cultures; reli-

gioses, religiosos i seglars deixant constància de la seva solidaritat; taules improvisades a l'aire lliure per a un dinar compartit; parades de venda solidària, servei de cafè i infusions, moviment continu al servei de la jornada i de l'obra.

Després de l'acollida, i amb la presència de Jordi Fornés, conseller del districte, Ared i Benallar es van presentar d'una forma molt atractiva. Sor Lourdes Ruiz de Gauna, la provincial de les Filles de Maria Auxiliadora, va destacar que aquell dia era el de les eleccions al Parlament Europeu, va dir que l'obra que començava era, pròpiament, «fer Europa»; que la fundadora de les Salesianes, la italiana santa Maria Mazzarello, també es va plantejar la seva obra

Moltes persones es van reunir el dia de la inauguració.

d'educació i acollida com una llavor, un conjunt d'accions petites i modestes però realment importants; i que les paraules *alegria, acollida als més necessitats, treball en xarxa, esperit de família, infants, dones, joves, música i festa* són pròpies del carisma salesià.

MARÍA ELENA ALFARO, DIRECTORA DE LA FUNDACIÓ AREDA

«Confio “La llavor” a aquest Déu que no es desdiu del que ha promès»

Nascuda a Morón (Argentina) el 1955, als 31 anys María Elena Alfaro es trasllada a Madrid, on treballa a Càritas Espanya. Onze anys després, va a viure a Barcelona. En aquesta ciutat és, des de l'any 2000, directora de la Fundació Ared, on en coordina l'àrea pedagògica. La Fundació Ared atén especialment dones mancades de llibertat dels centres penitenciaris de Wad Ras i Can Brians, a les quals se'ls proporciona formació, acompanyament social i inserció laboral. També porta a terme un programa d'allotjament temporal per a aquestes persones en pisos adaptats.

En aquests moments, María Elena Alfaro afronta, amb Ared, el projecte «La llavor», de Formació i Acollida per a la Integració i l'Hospitalitat. Ared farà la seva feina en coordinació amb la fundació Benallar, dedicada a facilitar habitatge temporal, convivència i formació a persones amb dificultats. Les Salesianes adopten el projecte *La llavor* com a propi i li donen el suport necessari.

—Quines sensacions li ha deixat la festa d'inauguració de «La llavor»?

—Agraïment profund a un Déu que no es desdiu del que ens ha promès i al qual confio l'obra futura. A l'Auxiliadora, que ha tornat a aquesta casa que durant tant de temps va presidir, ja que Maria Rosa Olivella, salesiana, ens va lliurar dues imatges d'Ella a petició nostra.

—L'afluència de gent a la festa va ser important.

—Sí, quan vaig veure tantes persones em vaig dir: «Això va de debò.» I em va esperonar encara més. En un moment de crisi estructural tan aguda com aquest que vivim, cal ajudar amb creativitat a tirar endavant moltes i moltes necessitats. I vaig tenir la sensació que el dia no donarà per a tantes coses que caldrà fer. I també la sensació de molta oferta de voluntariat. Un plaer.

—I després, la casa, en estat avançat d'adaptació al futur de l'obra.

—Les persones voluntàries que s'hi han començat a establir o a treballar-hi, o a freqüentar l'edifici, ens diuen: «En aquesta casa s'hi està bé. Aquí s'ha pregat molt o s'hi ha treballat molt bé...» Tot això em produeix un gran respecte pels sentiments de les germanes salesianes que han viscut i treballat aquí. Perquè iniciar una obra és molt bonic i esperançador, però tancar, resituar, reformar... són temes molt dolorosos. Per això hem de ser molt generosos en l'ús d'aquest recinte.

—Quina funció desenvolupa a «La llavor»?

—L'acord de col·laboració que firmem està construït amb tres signatures: María Rosa, representant de l'Institut; Ana Royo, representant de la Fundació Benallar, i jo, representant de la Fundació Ared. Aquí neix la responsabilitat més gran i totes les altres que se'n deriven. El projecte té la direcció de l'Ana i jo mateixa, amb el consentiment constant de l'Institut de les Filles de Maria Auxiliadora. Entre totes dues hem de vetllar pel compliment de la missió del projecte, encoratjar a la solidaritat dels voluntaris, coordinar l'atenció a les persones allotjades, col·laborar en els cursos de formació, ajudar en la inserció laboral, gestionar el bon ús dels espais, tenir cura de les instal·lacions de dins i també de les exteriors, informar constantment a les salesianes de la bona marxa, acompanyar, valorar i rectificar allò que necessiti reconducció... Com es pot veure, moltes responsabilitats compartides entre totes tres entitats. I quan arribi el moment lliurar en el temps fixat i en les millors condicions possibles la casa que se'ns ha cedit temporalment. Si tot va bé, i l'economia ho permet, cercarem una persona contractada, però de moment totes som voluntàries.

Celebració al santuari de la Mare de Déu de la Cisa

Josep Colomer*

El santuari de la Mare de Déu de la Cisa, que dona nom a un dels arxiprestats de l'arquebisbat de Barcelona, celebra els 250 anys de la capella actual, després que l'antiga, documentada ja al segle XII, hagués de ser enderrocada a causa dels danys de guerra que va patir l'any 1713.

El dia de Sant Pere del 1759, Festa Major de Premià, una munió de gent del poble i dels pobles veïns, amb les autoritats i clergues corresponents, es va reunir a la Cisa per beneir la capella. La construcció de la nova capella va ser acollida amb entusiasme per tot el poble, i van ser molts, grans i petits, els que van participar en tasques voluntàries. Durant tot el temps que van durar les obres, un temps llarg a causa de la penúria del moment, es va habilitar l'entrada de la casa de l'ermità per venerar-hi la imatge de Maria. Encara avui, sobre aquesta casa hi ha una espadanya que ho recorda. L'endemà de Sant

Pere, el 30 de juny, al matí es va portar processionalment la santa imatge, des de la casa de l'ermità fins a la parròquia. I a la tarda, en una altra processó solemníssima es va traslladar des de la parròquia a la nova capella, on es va entronitzar.

A la celebració dels 250 anys de la capella, sense obviar aspectes culturals i de millora material, se li ha volgut donar sobretot un caire religiós, tant per a la vida interna del santuari com per a la seva projecció cap enfora. Els actes es desenvoluparan entre l'aplec de l'1 de maig passat i l'aplec de l'1 de maig de l'any que ve.

Els actes centrals de la celebració van tenir lloc el dimarts 30 de juny, quan es va tornar a traslladar la imatge de la Mare de Déu des de la parròquia fins al santuari, tal com es va fer en aquest dia del 1759, i l'Eucaristia d'acció de gràcies presidida per l'arquebisbe de Barcelona i concelebrada pels sacerdots de l'arxiprestat, el divendres 3 de juliol, a les 20 h, a la plaça del santuari.

* Capellà custodi del santuari

VIC

Pelegrinatge diocesà amb motiu de l'Any paulí

■ **Mons. Romà Casanova va exhortar els fidels a seguir el Crist amb apassionament com sant Pau**

Mn. Joan Casas

Vic

Presidits pel bisbe Romà Casanova, un grup representatiu de la diòcesi de Vic vam peregrinar a Roma del 17 al 22 de maig. Preteníem seguir l'orientació pastoral del papa Benet i aprofundir en el missatge de sant Pau, l'apòstol per excel·lència, el convertit més genial que deu haver tingut la nostra Església i el model més apassionat del seguiment de Crist. Preteníem alimentar la nostra fe i envigorir el nostre testimoni diocesà, tot reforçant els llaços de comunió amb tota l'Església. Vam ser un grup nombrós i això sol ser lent, però permet de caminar junts tot donant temps al nostre itinerari interior. Seguírem principalment aquests passos.

El primer va ser sant Pau

La missa va ser a la basílica que cobreix la seva tomba. Lloc excepcional. Bosc de columnes que aguanten els medallons de tots els 265 papes que a Roma hi ha hagut, des de sant Pere fins a Benet XVI. Això sol mereix el nostre itinerari. Pau és l'apòstol dels gentils. Enamorat de Crist, va per tot el Mediterrani donant testimoni del Ressuscitat, que el va trasbalsar en el camí de Damasc. Des del seu baptisme començà a predicar-lo «oportunament i inoportunament».

«Vigorós i ple de gràcia» (martiri de Pau segle II), travessa el nostre mar diverses vegades. Va recórrer a peu uns 44.000 kilòmetres. Passa tota mena de perills. Per Jesús, «he estat a punt de morir, molt sovint. Cinc vegades he rebut dels jueus els trenta-nou assots, tres vegades m'han flagel·lat, una vegada m'han apedregat, tres vegades he naufragat» (2Co 11,23-26). Així és com funda esglésies i fortifica comunitats. Antioquia, Llistra, Derbe, Iconi, Galàcia, Colosses, Tessalònica, Filipis, Atenes, Corint, Milet, i finalment Hispània, certament Tarraco i a Roma li tallen el coll per fer callar aquella llengua que havia omplert el món de paraules de fe. «L'amor de Crist ens urgeix», «ell ha mort per tots, perquè els qui viuen, ja no visquin per a ells mateixos, sinó per aquell qui ha mort i ressuscitat per tots ells» (2Co 5,14-19).

Quin exemple! Quina meravella! Què ens hauria passat si Pau hagués callat! I encara gosarem dir que «valdria més no parlar»? que «per què l'Església s'ha de ficar amb els problemes que afecten el nostre món d'avui?». Com pot callar l'Església davant decisions polítiques i lleis que maten la vida i allunyen de Déu? Com podem amagar la paraula que salva, encara que portem aquest tresor en gerres de terrissa? (2Co 4, 7).

Que bé que ens ha anat aquest pele-

grinatge... Que bé que Benet XVI hagi donat a l'Església aquest Any paulí... Que bé que l'hagi aprofitat el nostre bisbe Romà per exhortar-nos a seguir el Crist amb apassionament com sant Pau, sobretot quan ens diu que «per a mi viure és Crist» (Fl 1,21), cita que veiem escrita sobre el baldaquí de l'altar de la confessió de l'apòstol.

El segon gran objectiu del nostre pelegrinatge va ser veure el Papa, encara que fos de lluny. Poder-lo escoltar, poder pregar amb ell, poder conèixer les intencions pastorals del seu cor. Justament la setmana abans havia estat al Pròxim Orient per defensar la llibertat i la pau dels jueus i palestins. Poder rebre la seva benedicció i poder manifestar que la diòcesi de Vic està en comunió amb el Bisbe de Roma, vicari de Crist sobre la terra.

caré la meva església» (Mt 16,16).

«Quina sort que teniu els catòlics — ens deia una vegada un pastor anglicà a Kigali (Rwanda)—, vosaltres teniu sempre qui us diu amb claredat el camí que heu de seguir; nosaltres ho trobem a faltar.» L'audiència a la qual participàrem va ser nombrosa, parlaven de 100.000 fidels a la plaça de Sant Pere. Nosaltres no vam poder saludar el Papa com ens hauria agradat. Sí, però, que ho va poder fer el nostre bisbe Romà, que li va explicar qui érem i per què hi érem. Així complírem el segon gran objectiu del pelegrinatge.

Les catacumbes de Sant Calixt

Sí, es pot ser cristià en la persecució. Sí, es pot ser cristià malgrat els imperis que es volen imposar per força contra Déu,

Els pelegrins van visitar Assís.

Com va dir Gorbaxov quan va visitar Joan Pau II, «som conscients que estem davant la primera autoritat moral sobre la terra». Sabem i celebrem que la paraula del Papa sigui escoltada arreu del món, encara que els grans mitjans de comunicació de vegades la tergiversin, se'n moïen, la contradiguin, o la ridiculitzin. Potser aquesta és la prova que ens mostra la importància del que ens diu i l'atenció que hi hem de posar en llegir-la, meditar-la i seguir-la.

És la paraula del Pare comú, per més que faci nosa a la nostra cultura postmoderna, que mata el pare i tot el que representa quan posa límits i marca camins perquè la família segueixi el bon camí i no es perdi en la selva intricada d'aquesta vida.

Que gran que és la missió del Papa, a qui Crist diu: «Pastura les meves ovelles.» «Tu ets Pere i sobre aquesta pedra edifi-

i essent esclau d'ideologies secularistes, relativistes i nihilistes. Sí, es pot ser cristià i màrtir en clandestinitat. Les catacumbes en són el signe, sobretot les de Sant Calixt. Perquè era el cementiri dels papes màrtirs i d'innombrables membres pobres de l'heroica comunitat cristiana de Roma.

Havíem de peregrinar a les catacumbes. Hi vam anar després de pregar sobre la tomba de sant Pau. Per demanar forces per perseverar en la fe. Per omplir-nos d'energia i vigor espiritual. Per saber donar la vida pel bé dels nostres germans. Per saber donar testimoni en les nostres circumstàncies adverses, com el donaren sant Tarsici (8 anys?) o santa Cecília (16 anys?), que veneràrem comunitàriament.

És impressionant l'aire heroic que s'hi respira. És important per als que no hi havien estat mai. Encomanàrem la nostra diòcesi als sants màrtirs anònims, implorant-ne el socors. Baixant escales escar-

pades en la foscor, entràvem una mica més en la nostra matriu cristiana, perquè la sang dels màrtirs sempre ha estat llavor de cristians.

Assís

«Feu de mi un instrument de la vostra pau.» El pobrissó, Francesc d'Assís, és una gran paraula de Déu al principi del segle XIII, quan naixien les ciutats modernes. El 14 de setembre del 1224, dos anys abans de morir, rep els estigmes del Senyor Jesús crucificat. Per això els seus contemporanis diran que és l'home que més s'ha assemblet a Crist en aquesta terra. No sols per això, sinó perquè des de la seva conversió no va voler fer altra cosa que seguir l'Evangeli al peu de la lletra. No ha pretès altre títol que el de cristià. De debò. Del tot. Per tots els poblets i camins. Per a tothom.

El seu poble el va entendre i honorar. Milers de germans i germanes el varen seguir. Fins i tot els ocellets el varen escoltar. Peregrinar a Assís és com anar a Terra Santa. Una terra santificada pel germà universal. Vestida de romànic, gòtic i renaixement. Amb parets i esglésies pintades d'àngels, virtuts i hàbits franciscans.

Havíem de peregrinar a Assís en nom de tota la diòcesi. Havíem de pregar amb les paraules atribuïdes a sant Francesc: «Oh, Senyor, feu de mi un instrument de la vostra pau. / Que on hi hagi odi hi posi amor. / On hi hagi ofensa hi posi perdó. / On hi hagi discòrdia hi posi unió.»

Un «Tantum ergo» a Orvieto

En aquesta ciutat fortalesa es guarda el famós corporal del miracle de Bolsena. L'any 1263 un capellà de Bohèmia hi deia missa amb dubtes sobre la presència real de Crist en l'Eucaristia. En l'elevació, cinc gotes de la preciosíssima sang de Jesús caigueren sobre el corporal. El papa Urbà IV, que en aquell moment residia a Orvieto perquè els aldarulls de Roma no li permetien governar —per això el 1300 els papes s'exiliaren a Avinyó—, hi féu venir el meravellós corporal i, a poc a poc, durant 300 anys, s'hi va construir una catedral tan extraordinària que Lleó XIII l'anomenarà «el lliri d'or de les catedrals d'Itàlia».

Arran d'aquest fet, i per donar un culte solemne i públic al Santíssim Sagrament, el Papa va instituir la festa del Corpus Christi a tota la cristiandat.

Sant Tomàs d'Aquino i sant Bonaventura, que en aquell moment es trobaven allí, van rebre l'encàrrec de compondre l'ofici litúrgic del Corpus. Encara avui cantem el *Tantum ergo sacramentum*, escrit a Orvieto. Es diu que sant Bonaventura, sentint la bellesa d'aquest himne i del *Lauda Sion*, es va ficar la mà a la butxaca i arrugà i esparrecà els seus papers. Aquí fou on Jesús va parlar a sant Tomàs d'Aquino: *Bene scripsire de me Thoma* («Has ben escrit de mi, Tomàs»).

Nosaltres hi vam anar per adorar Jesús, tot ell present en l'Eucaristia. Peregrinant a Orvieto vam voler remarcar la necessitat d'adoració que té tot cristià, i la necessitat d'adoració que té la nostra diòcesi, ja que «aquests són els adoradors que vol el Pare» (Jn 4,23). Vam voler posar un signe orientatiu i programàtic.

● RECONCILIEM-NOS! EN ELS 70 ANYS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA

Maritain i la guerra civil espanyola (i 3)

El cardenal Francesc Vidal i Barraquer, anomenat el Cardenal de la Pau, és conegut per la seva labor d'acceptació i negociació de l'estatut de l'Església en la nova situació política de la República, però sobretot per la no-implicació amb el bàndol nacional durant la guerra civil espanyola —no va signar la *Carta colectiva del episcopado español* de Gomà—, cosa que li costà haver de morir a l'exili, castigat pel general Franco.

El prefaci que Maritain va escriure per a l'obra d'Alfredo Mendizábal, del qual ja hem parlat en els articles anteriors, va ser llegit pel cardenal Vidal com el suport argumentat de la seva posició des d'una perspectiva aliena al conflicte. El cardenal es va sentir pregonament comprès per Maritain.

Cal entendre bé el significat de la coincidència i de l'estima mútua entre tots dos: el prefaci de Maritain va ser considerat per l'Església catalana que no s'identificava amb cap dels dos bàndols com el reconeixement internacional públic de prestigi de la posició presa enfront de la guerra.

Per aquesta raó, Maritain es va relacionar directament amb el cardenal, a través dels bons oficis de Joan Baptista Roca, que va propiciar la relació personal, tal com també havia fet amb el canonge Cardó, al qual havia presentat Maritain el mateix any 1938. Joan Baptista Roca i Caball, fundador del Partit Unió Democràtica de Catalunya, fou el secretari del Comitè espanyol per la Pau Civil i Religiosa i per aquest motiu tingué molt de tracte amb Maritain.

Roca va escriure a Maritain, el 25 d'agost del 1938, demanant-li de part del cardenal Vidal que li enviés un exemplar de l'obra *Humanisme integral*. Vet ací un extracte de la carta:

«En ocasió del meu viatge a Suïssa amb vistes a la constitució d'un Comitè suís per la Pau a Espanya, he fet una visita a l'arquebisbe i cardenal Dr. Vidal i Barraquer.

«En el decurs d'aquesta visita ens hem entretingut sobre els esforços realitzats per la pau al nostre país i en particular per tot el que vós feu personalment. El Cardenal ha tingut per vós i pel nostre amic Mendizábal els més sincers elogis; parlant de vós us ha nomenat com «el filòsof de la joventut cristiana que haurà de ser l'inspirador de la recristianització del nostre país». La seva admiració pels vostres treballs, i particularment pel pròleg del llibre de Mendizábal amb el qual diu que està en perfecta unió de pensament, l'ha portat a demanar-me que li enviï el vostre llibre «*Humanisme integral*» que li agradaria rebre abans de marxar de Suïssa.

«Us en faig sabedor, pensant que desitjareu sens dubte adreçar-li vós mateix aquest llibre al Cardenal amb algunes línies de dedicació. Estic segur que estarà molt commogut i que aprofitarà aquesta ocasió per manifestar-vos la seva gratitud per la tasca que vós heu emprès en vistes de la pau a Espanya, i expressant-vos el que li dolen les estúpides ofenses que vós heu rebut d'alguns espanyols mal

informats i encara més mal dirigits.»

Efectivament, Maritain va correspondre a la demanda de Roca enviant un exemplar de l'obra dedicat al cardenal Vidal, i aquest li respongué una carta d'agraïment, des de la seva residència a l'exili a La Valsainte, l'1 de setembre del 1938.

«De mans molt caritatives i plenes d'afecte per vós i per mi mateix he rebut el regal que vós m'heu fet del vostre llibre «*Humanisme integral*», honorat d'una amable dedicatòria de la vostra mà.

«Que nostre Senyor vulgui recompondre la vostra bondat, que ell us doni la força i la llum necessàries per continuar la vostra obra d'apologètica i d'orientació.

«Espero que vós em perdonareu una petita observació. Les grans intel·ligències són portades alguna vegada a creure que tots estan al seu nivell per comprendre la doctrina que exposen i defensen tan bé. Però no és pas així, i hom seria molt feliç si un llibre ric i subtil com el vostre estigués acompanyat de resums ben clars que fixessin el perfil de les idees desenvolupades i facilitarien la seva intel·ligència i la seva difusió.

«És molt natural que un filòsof, un escriptor conegut sigui combatut des de diversos costats, sobretot si presenta un veritable valor. M'atreveixo a demanar-vos, com a fidel deixeble de Jesucrist, de perdonar i d'oblidar tan com sigui possible, i de no fer gaire cas de les rèpliques, fins i tot extremes i agressives, a les quals vós esteu exposat. Responent-les amb vivacitat, vós podríeu provocar un mal al treball de formació i d'orientació que vós heu de realitzar entre la joventut —aquesta joventut que té tanta necessitat de cristianitzar els nous ideals que empenen i dels quals, vós ho sabeu, són tarats des del seu naixement—. Renovant-vos la meua gratitud, us asseguro el meu profund afecte en Nostre Senyor.»

I encara tenim la resposta de Maritain a Vidal, datada el setembre del 1938 (extreta d'un esborrany).

«És amb una joia molt viva que he rebut la vostra carta, que us agraeixo de tot cor. Us estic molt agraït del que vós m'escriviu sobre «*Humanisme integral*»; és ben veritat que els resums la utilitat dels quals m'indiqueu facilitarien la lectura de l'obra, si és possible de fer-ho en les noves edicions, no deixaré de fer-ho.

«Però el que toca el meu cor, més profundament que qualsevol altra consideració, és l'afectuosa simpatia que vós voleu testimoniar-me, Eminència, en les circumstàncies particulars, i particularment tràgiques, en les quals es troba la història del món i d'Espanya, d'aquesta Espanya que encara que ciutadà d'un altre país, en sento tan dolorosament les ferides i a la qual dispenso tant d'amor. Crec en la importància universal d'Espanya en els destins espirituals de la història i en la història de la cristiandat.

«Des del començament del terrible conflicte, tinc el sentiment molt viu que és tot l'esdevenidor religiós de la nostra civilització que està en qüestió

aquí, segons prevalgui en la cristiandat universal una concepció evangèlica o una concepció política de la religió, i que els creients comprendran en veritat de quin esperit són, i que podrà o no cessar aquesta separació de l'Església i les masses populars que Pius XI ha assenyalat com el gran escàndol del segle XIX. Són segles d'història futura el que s'està jugant aquests mesos en la història espiritual de la península; i per això mateix que em permeto d'expressar a Vostra Eminència la gratitud immensa que, de totes les fibres del meu cor de cristià, he sentit i sento per Ella (sa Eminència) —i quants d'altres, en el món sencer, estan en el mateix cas— veient que el Seu Nom no figurava pas al peu d'una certa carta col·lectiva. [«La carta colectiva del episcopado español», de Gomà].

«Ben certament no tinc pas la intenció, Eminència, de respondre en el mateix to de violència als atacs als quals vós voleu fer al·lusió i això que vos em dieu a propòsit del tema em confirma en aquesta intuïció. Quan la injúria i la calúnnia arriben a un cert grau, l'única resposta és guardar silenci i oferir-los al Senyor. L'acció que he emprès es desenvolupa sobre un altre pla diferent, i és sobre aquest pla que la continuaré.»

Jordi Giró París
Doctor en Filosofia

Aquestes cartes crec que parlen prou per elles mateixes i que no cal cap més comentari que una atenta lectura dels fragments escollits per fer-se càrrec de la situació i de les posicions que Roca, Cardó, Serrahima, el cardenal Vidal i Barraquer i Maritain van compartir sobre la guerra civil, tots junts i alhora, coincidint en una presa de posició en contra de la major part dels catòlics espanyols, i catalans, aliats al bàndol franquista.

El bo i millor de la nostra intel·lectualitat catòlica, de la nostra Església catalana, i de bona part de la militància política democristiana del moment, sabé intuir per on anirien els trets fonamentals de l'avenir històric, i van poder dissociar l'Església de qualsevol connivència amb una «concepció política» de la fe, tal com Jacques Maritain proposava.

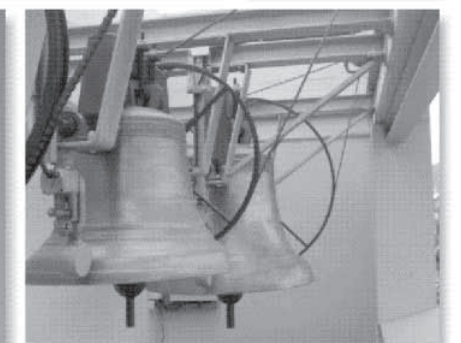
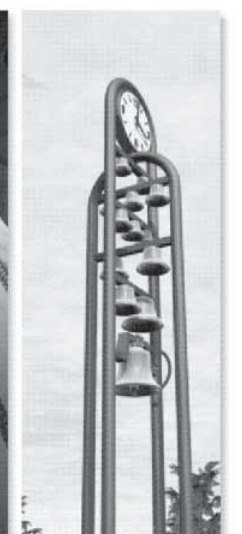
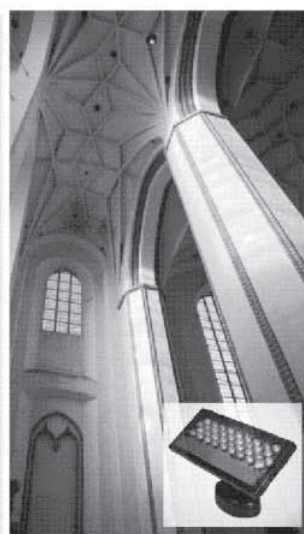
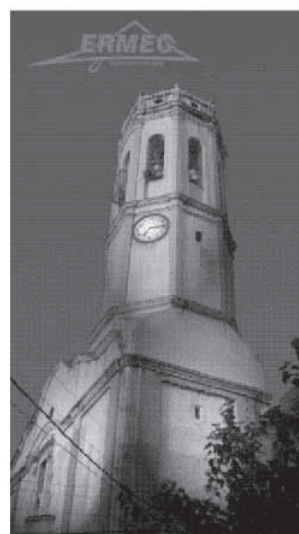
Avui, vist amb la perspectiva que ens donen els anys, i amb la clarividència dels esdeveniments històrics posteriors, només podem agrair-los la seva valentia i el seu profetisme. I aprendre de tots ells el coratge de viure un testimoni veritablement evangèlic arriscat —militant per la pau— davant de les situacions límit, compromeses i difícils.

AUTOMATIZACIÓN Y RESTAURACIÓN DE CAMPANAS Y CAMPANARIOS

ILUMINACIÓN LED INTERIOR Y EXTERIOR

RELOJERÍA MONUMENTAL

ESCULTURAS MUSICALES

ERMEC, S.L.
C/ Francesc Teixidó, 22
P. E. Granland, Badalona Sur
08918 Badalona
Barcelona (SPAIN)

Tel. (+34) 902 450 160
Fax (+34) 902 433 088
ermec@ermec.org
www.ermec.org

ERMEC, S.L. - MADRID
C/ Segovia, 8, 1ª Planta
28004 Madrid
SPAIN

blibao@ermec.com
portugal@ermec.com

LLEIDA

«Hem de ser més conscients de la presència del Senyor al sagrari»

■ Josemaría Ponz, president de l'Adoració Nocturna de Lleida

Jordi Curcó

L'Adoració Nocturna de Lleida està d'enhorabona amb motiu de la celebració del 125è aniversari de la seva fundació. Calia celebrar-ho i ho ha fet amb solemnitat, més encara quan per la seva antiguitat la secció de Lleida és considerada la tercera de Catalunya i la número 11 de tot Espanya. El seu president, Josemaría Ponz, ens explica què ha representat per als adoradors aquest esdeveniment esclèsial.

—Quins han estat els actes de celebració?

—Vam iniciar-los el 28 de maig amb una Hora Santa a l'oratori de la Congregació dels Dolors, on es va constituir l'Adoració Nocturna de Lleida un 25 de febrer del 1884. A més de retre homenatge als primers 24 adoradors, vam dedicar-lo als adoradors més veterans que per edat i altres circumstàncies ja no poden assistir a les vigílies ordinàries. Va ser dirigida per Mn. Antoni Porta, rector de Sant Llorenç, on té la seu l'Adoració Nocturna. De Mn. Porta vam rebre aquella dia un repte molt important: aconseguir que una església de Lleida tingui l'adoració perpètua i on es pugui adorar el Senyor de manera permanent, com es fa en altres ciutats. És un repte difícil, però l'hem assumit i farem tot el que sigui possible per aconseguir-ho.

El dia 29 vam celebrar una altra Hora Santa a la capella del Santíssim de la catedral, dirigida pel nostre consiliari, Mn. Daniel Turmo, i dedicada als adoradors traspasats, amb l'assistència d'alguns dels seus familiars.

—A banda dels actes religiosos, van programar dues conferències, oi?

—Efectivament. Van tenir lloc al paranimf de l'Acadèmia Mariana, amb una bona assistència. La primera va ser a càrrec del Dr. Juan Vidal Bota, amb el títol *La font de la vida*. Entre les moltes idees que ens va aportar, voldria destacar la idea, per evitar el desànim, que «Déu no fracassa». El ponent es va referir també al fet que Déu busca qui el busca, emprant com a testimoni la història d'André Frossard, escriptor francès autor del llibre *Dios existe, yo me lo encontré*, en què narra la seva història, molt similar per cert a la viscuda per Hermann Cohén, jueu convers, que va ser el fundador de l'Adoració Nocturna a França. Important també la matisació del Dr. Vidal

El president de l'Adoració Nocturna de Lleida està satisfet pels actes celebrats.

sobre el paradís, del qual va afirmar que no és un lloc sinó un estat.

La segona va ser a càrrec del rector de Tremp i professor de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona i col·laborador de *Catalunya Cristiana*, Mn. Joan Antoni Mateo, amb el títol *En presència del Senyor, fonaments i actualitat de l'espiritualitat eucarística adoradora*. En la seva intervenció ens va dir que cal entendre que la primera devoció es l'adoració, quelcom fonamental en sant Agustí: «Que ningú no combregui sense haver adorat», cosa que posa en relleu la importància que té l'adoració, per poder entendre amb més pleni-

tud el que suposa l'acte de combregar. Va destacar també que l'adoració és un gest de submissió, d'aquí la importància del fet de prostrar-se: «Adorar és estimar sobre tot.» No podem oblidar les paraules del bisbe Joan Piris, quan, assenyalant la pintura de la Immaculada que presideix el paranimf de la Mariana, va dir que no era el mateix «representació» que «presència», i que molts no són conscients que l'únic real i present és Jesús a l'Eucaristia.

—Satisfet dels actes celebrats?

—Molt. Solament tenim un «però» i és que a causa de la pluja no vam poder fer la processó eucarística, amb la qual vam clausurar la Vigília de les Espigues, que va tenir lloc la nit del dissabte 30 de maig a l'església de Sant Llorenç, amb l'Eucaristia que va presidir el nostre bisbe Joan Piris. La processó la vam fer finalment per l'interior de l'església, amb molta participació de fidels i adoradors, alguns vinguts de diversos punts de Catalunya i Espanya,

El paranimf de l'Acadèmia Mariana va acollir les dues conferències programades.

amb les seves banderes.

—Quina és la funció dels adoradors?

—Viure l'espiritualitat adoradora, és a dir, intentar des de la nostra humilitat imitar Crist en una de les seves facetes, la seva adoració al Pare, i a més fer-ho com ell ho feia, pregant a la nit. Així, cada primer dissabte de mes ens apleguem a les 10.30 de la nit a l'església de Sant Llorenç de Lleida i, per torns, estem davant la presència del Senyor, pregant, en representació de la humanitat i en nom de l'Església.

—Acabem de celebrar la festa del Corpus Christi, què significa o hauria de significar per a un adorador aquesta festa?

—Per a tot adorador i també per a qualsevol cristià, el Corpus Christi és el centre del misteri de la Redempció. Jesús, amb el seu cos, ànima, sang i divinitat, és realment present en la forma consagrada. Això és el que celebrem en aquesta festa, reconeixent-lo present, lloant-lo i reverenciant-lo.

—S'ha perdut aquest aspecte d'adoració a l'Eucaristia?

—Certament és així. Només cal entrar en una església i observar el comportament de molts dels que hi entren, que passen davant del sagrari sense ser conscients de la presència del Senyor. En moltes celebracions multitudinàries no es guarda el mínim silenci abans de començar-les i en altres esglésies un ja no pot, encara que vulgui, agenollar-se durant la consagració perquè els bancs no tenen reclinatori. Crec que és convenient agenollar-se en el moment de la transsubstanciació. Oblidar-nos de la presència de Jesús a l'Eucaristia significa allunyar-nos cada vegada més del fonament de la nostra fe.

Els «frarets» reparteixen 3.000 panets beneïts en la festa de Sant Antoni de Pàdua

J.C. / Lleida

Lleida va celebrar el dissabte 13 de juny la festa de Sant Antoni de Pàdua al santuari dels pares franciscans. Durant tota la jornada, van ser molts els lleidatans que van passar pel santuari franciscà a venerar la imatge del sant i a buscar el tradicional pa beneït de Sant Antoni, que tots els anys amb ocasió d'aquesta festa beneeixen i reparteixen els «frarets». L'acte central de la festa va ser la missa solemne celebrada a les 7 del vespre i presidida pel guardià de la comunitat de Lleida, P. Joaquim Recasens i solemnitzada per la coral de la parròquia del Carme.

La celebració va comptar amb una nombrosa presència de fidels i devots de sant Antoni que van omplir de gom a gom el santuari i amb l'assistència de l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, acompanyat per altres regidors i la

Celebració a Barcelona

També es va celebrar al santuari de Sant Antoni dels Franciscans de Barcelona la solemnitat del seu titular, sant Antoni de Pàdua. Va presidir la missa concelebrada el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull. Coincidint amb aquesta festa els franciscans van tenir entre ells l'Eurocrist de Sant Damià, icona que peregrina per Europa des de l'any 2007, quan es va celebrar a Assís la I Jornada de la Joventut Franciscana d'Europa. La imatge ha passat pels convents franciscans de Lleida i de Barcelona i als monestirs de Clarisses de Vilobí d'Onyar (Girona) i Santa Clara de Reus (Tarragona). Acabarà a Santiago de Compostel·la, on a l'agost se celebrarà la segona Jornada de la Joventut Franciscana d'Europa.

presidenta i junta de l'Associació de Veïns de l'avinguda del Segre i que té sant Antoni com a patró.

La missa va acabar amb la benedicció dels panets que van ser distribuïts a tots els fidels que s'aproparen a venerar la relíquia de sant Antoni de Pàdua. Els franciscans de Lleida van ser homenatjats en la passada Festa Major de la ciutat, quan en l'acte del Pregó de Festes l'alcalde els va lliurar una placa de reconeixement amb motiu dels 800 anys de la seva fundació i per la seva presència ja centenària a la ciutat de Lleida.

La placa de l'Ajuntament als «frarets», nom amb què són coneguts a Lleida, els va ser atorgada per la seva implicació social a favor dels més marginats, com és l'obra del Pa dels Pobres, que funciona en aquest santuari com un compromís seriós en l'ajut i seguiment de les famílies més necessitades.

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES - OLIS - TRÍPTICS - RETAULES - IMATGES RELIGIOSES - MEDALLES - RESTAURACIONS - MIRALLS - ICONES - ORFEBRERIA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: info@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

L'ANTIGA ABADIA BENEDICTINA ACULL DES DEL 1988 LA COMUNITAT DE LES BENAURANCES

Mil·lenari del monestir de Sant Martí del Canigó

Albert Sisquellas
Sant Martí del Canigó

Si mossèn Jacint Verdaguer hagués viscut fins als nostres dies hauria exultat de goig perquè enguany es compleix el primer mil·lenari del monestir de sant Martí del Canigó, en la restauració del qual el 1902 va tenir un paper decisiu, amb el seu poema *Canigó* i la seva amistat amb el llavors bisbe de Perpinyà. La història d'aquest focus d'espiritualitat, cultura i natura es remunta a l'any 1009, quan Guifré II i el seu germà, l'abat Oliba, van decidir construir aquesta joia del romànic als contraforts del Canigó, a 1.050 metres d'altitud.

Els benedictins se'n van fer càrrec durant gairebé vuit segles fins que el 1783 va ser abandonat pels darrers quatre monjos, vells i malalts. No va ser fins al 1902 que van començar les primeres obres per aixecar de les ruïnes un dels monestirs més fascinants de la Catalunya Nord, que actualment acull fins a 50.000 visitants al any.

El benedictí Bernat de Chabannes es va fer càrrec del lloc des del 1952 fins a l'arribada el 1988 d'un grup pertanyent a la Comunitat de les Benaurances, integrat actualment per sis dones, quatre homes i un matrimoni amb dos fills, procedents d'arreu de França. Alguns d'ells han fet vots privats de pobresa, castedat i obediència. Aquesta associació internacional de fidels de dret pontifici va ser fundada a Montpeller el 1973. Constituïda a l'estil de les comunitats cristianes primitives, està present a 29 països però és pràcticament desconeguda a l'Estat espanyol.

La vida avui a l'abadia

L'abadia és autosuficient i viu austerament dels ingressos de les visites i de la botiga de records. Els seus habitants s'alimenten dels productes sobrers —alguns

P. HENRY SUZO, RESPONSABLE DE L'ABADIA DE SANT MARTÍ DEL CANIGÓ

«Diverses vegades he vist gent plorar durant les visites»

—Per què van escollir venir aquí?

—No ho vam escollir. Ens va trucar el 1988 el bisbe de Perpinyà. La veritat és que ningú no hi volia venir.

—Per què?

—Perquè és un paratge massa aïllat, amb una carretera molt estreta i perillosa i unes condicions de vida molt dures; sobretot a l'hivern amb el gel i la neu.

—Què ofereixen vostès al proïsme?

—En primer lloc una presència; presència de pregària com s'ha vist al llarg de la seva història. Pregària, treball i manteniment del monestir.

—A la Comunitat de les Benaurances és prioritari participar en la nova evange-

lització. Quina tasca fan en aquest sentit?

—Aprofitem les visites turístiques i culturals per exercir el nostre apostolat, sense fer proselitisme, però posant les premisses perquè Déu sembli el que vulgui sembrar als cors dels que ha escollit.

—Ha estat testimoni d'aquests canvis?

—Diverses vegades he vist gent plorar; són persones que s'han sentit interpel·lades. Han pujat a la muntanya i han tornat amb una experiència que no s'esperaven.

de caducitat immediata— que els ofereix un supermercat de Perpinyà. «Mengem el que d'altres no volen», comenta Patrice, que hi és des de fa vint anys. «Mira aquest enciam; que lleig que és! I tot i això és boníssim», afegeix mig de debò, mig fent broma. Sorprenentment no tenen aigua potable. La que corre per les canonades ve del salt d'aigua d'un riu proper, però no està tractada. Serveix poc més que per rentar la roba i netejar-se les dents. L'ai-

gua per beure la porten un cop per setmana des d'una font de Sant Miquel de Cuixà.

Sant Martí del Canigó, al qual s'accedeix en el seu últim tram per una vertiginosa i estreta pista de muntanya, acull —tret de l'estiu— persones o grups que vulguin viure una experiència de fe autèntica i intensa en un dels paratges més bonics i salvatges del Pirineu de l'altra banda de la frontera.

Les visites són principalment en francès i més ocasionalment en anglès i alemany. Tot i això, des de fa uns anys també hi ha visites en català. Exactament des que Pascalle de Sagazan, antiga mestra i mare de família, va decidir aprendre el nostre idioma. «He descobert —diu— que els catalans són un poble ferit. I he après que a una persona ferida no se l'ha d'esperar sinó que cal sortir a trobar-la. M'agradaria fer una crida perquè els habitants de la Catalunya Sud vinguin en massa a Sant Martí del Canigó el proper 15 de novembre, festa en què es tancarà el jubileu del mil·lenari.»

Entre les visites guiades, la botiga, les pregàries del matí i de la nit, l'hora diària d'adoració individual al Santíssim Sagrament, la missa, el Rosari, l'avituallament, la neteja, l'atenció als hostes i la cuina, la tasca és ingent. No obstant això, tot funciona amb la fluïdesa i precisió d'un engranatge digne del millor rellotge suís. I sempre, a glòria de Déu.

www.maydisa.com

GIRONA

La fundadora de «les franceses» de Lloret serà beatificada

■ Les Germanes de la Immaculada Concepció van arribar a la diòcesi fa més d'un segle com a exiliades

Víctor Gay

Lloret de Mar

El primer diumenge de juliol, a la localitat de Castres (bisbat d'Albi), beatifiquen Emilie de Villeneuve, fundadora en aquesta ciutat de les Germanes i Germans de la Immaculada Concepció que afegeixen el «de Castres» en el seu nom oficial pels vincles que hi mantenen.

Possiblement si demanem a Lloret per les religioses de la Immaculada, no tot hom ens en sabrà informar, però si preguntem pel col·legi de «les franceses», de ben segur que obtindrem resposta. I és que el nom popular respon a la realitat dels orígens d'aquesta presència.

Era l'any 1903, i una nova legislació de la veïna República impedia als religiosos i religioses, com a tals, dedicar-se a l'ensenyament. Aquesta realitat va aconsellar cercar països on exiliar-se, convençudes com estaven —com els passa a la majoria dels que han d'abandonar el país

Una part de la comunitat de les Germanes de la Immaculada Concepció de Castres, al jardí del centre on serveixen des del 1903.

veis parroquials i en el decurs d'aquest llarg segle de presència i testimoni han atès orfes i persones grans, segons les necessitats socials de cada moment.

Lloret els va agrair aquesta dedicació amb la concessió el 1978 de la Fulla de Llor de la Vila, en la seva categoria de plata, «en testimoni de gratitud per la meritíssima labor docent i social».

Els seus serveis a Lloret, les religioses de la Immaculada els han mantingut de forma ininterrompuda en aquests 106 anys, fins i tot en el període de la guerra civil. Això va ser possible per dues raons, la primera per la protecció que el Consolat General de França a Catalunya va aplicar al centre (aquella República que les havia obligat a exiliar-se no s'oblidava de les seves ciutadanes, fossin religioses o no), i la segona per raó de la seva acció social entre els orfes i la gent gran a l'asil de Sant Pere. Seria el mateix alcalde de Lloret qui demanaria a les religioses (quasi totes espanyoles, perquè la majoria de les franceses ja les havien repatriat) que restessin a la vila i els garantís la seguretat, com així va ser, tot i que amb greus problemes de subministrament. Cinc religioses, tres persones laïques i el capellà de la comunitat (oficialment un servidor de la casa) van mantenir totes dues institucions, deixant de banda temporalment les tasques docents.

Tot plegat és molta història en aquella bonica finca Barnés, fa un segle als afores de Lloret i actualment al centre dinàmic d'aquesta població de la Selva. Una història que s'enriqueix sensiblement amb aquest pas decisiu camí dels altars de la beata Emilie de Villeneuve, filla de l'alta burgesia francesa de la segona meitat del segle XIX, que es va voler fer servidora dels infants i els marginats. Com ens deia la superiora de la comunitat de Lloret, «per a la canonització ens cal el testimoni d'un parell de miracles, nosaltres ja els sabem, una altra cosa serà el procés. La mare fundadora segueix guiant-nos».

d'origen per raons polítiques i creences— que seria per poc temps. Han transcorregut més de cent anys i «les franceses» han fet arrels a Lloret, amb un centre de més de 800 alumnes, un claustre de mig centenar de professors i una comunitat d'una dotzena de religioses.

El servei de les Germanes de la Immaculada no oblida aspectes socials i missions. A Lloret mantenen una segona comunitat més petita, que atén tasques socials en un dels barris on resideixen més immigrants, també participen en ser-

TROBADES D'ANIMADORS DE CANT PER A LA LITÚRGIA

Montserrat

ESTIU DE 2009

Els propers mesos de juliol i agost del 2009 tindrà lloc a Montserrat una nova edició de les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia. Aquestes trobades es realitzen ininterrompudament des del 1970 i l'impulsor principal és el P. Gregori Estrada. Tenen una durada d'una setmana i aquest any se'n faran tres durant els mesos d'estiu.

Les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia van començar amb motiu de la introducció de les llengües vernacles en la Litúrgia pel Concili Vaticà II: es feia necessari un repertori i uns animadors per ensenyar i dirigir el cant en català per a la participació litúrgica de l'assemblea.

En les tres trobades anuals, de caire popular no acadèmic, s'hi treballen cants en català per a la Litúrgia i s'hi donen ponències de tema litúrgic.

Direcció musical

I Trobada del 27 de juliol a l'1 d'agost
LLORENÇ CASTELLÓ

II Trobada del 3 al 8 d'agost
RAÛL MARTÍNEZ

III Trobada del 17 al 22 d'agost
PILAR RIERA

A totes les trobades, instructors adjunts

PONÈNCIA

«Els cants per a l'Eucaristia: aspectes doctrinals i pràctics»
per Lluís Juanós

Trobada general a Era Glèisa de St. Miquel de Vielha i
Eth Santuari dera Mair de Diu deth Mijaran Vielha (Val d'Aran)
3 i 4 d'octubre del 2009

Matrícula: 275 euros.

Termini d'inscripció: 10 de juliol del 2009

Informació: Secretaria d'Animadors de Cant per a la Litúrgia.

08199 Montserrat (Barcelona) —El Bages—.

Tel. 938 777 766 (de 17.00 a 18.00). / Fax 938 777 762.

a/e: trobadescant@abadiamontserrat.net

Nova fase en la restauració de la parròquia major de Sant Fèlix

V.G. / Girona

La segona fase en el procés de restauració de «l'altra catedral» de Girona, l'església de Sant Fèlix la Major, que configura també el perfil urbà de la ciutat, s'ha encetat amb una certa urgència i no pas per cap situació de crisi en l'estructura arquitectònica, sinó perquè en l'horitzó hi ha la celebració de la solemnitat de sant Narcís, el proper 29 d'octubre, que té lloc en aquest temple on reposen les despulles del sant patró de la diòcesi i de la ciutat. El termini és de sis mesos i, si tenim present que els treballs es van iniciar la primera setmana de juny, caldrà no aturar-se.

El programa de restauració el van signar, en el seu moment, el bisbat, la Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de Girona. Com que es porta a terme per fases, en aquesta segona l'aportació és

únicament a càrrec de la Generalitat en el marc del seu programa Reviure les Velles Ciutats i serà de 410.000 euros. L'esmentat programa el porta a terme el Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

Els treballs ara engegats corresponen a la part central de la nau i s'han adjudicat al'empresa CPA, SL, la mateixa que es va fer càrrec de les obres de restauració del campanar i altres parts interiors i exteriors de l'edifici. Durant el temps dels actuals treballs no es podran visitar les làpides paleocristianes que es troben a l'entorn de l'altar major que a més s'han hagut de protegir per evitar afectacions.

També i de forma paral·lela es portarà a terme una excavació al subsòl per tal d'esbrinar quina era la planta original del temple, com ja es va fer fa un parell d'anys a la catedral. Es tracta d'uns treballs finançats amb fons europeus.

El camí perillós que du cap a Europa

Em dic François i tinc 24 anys. Vaig néixer a Douala, al Camerun. Vinc d'una família pobre, però vaig tenir la sort que els meus pares es van preocupar pel meu futur i també pel dels meus germans. Vaig tenir la possibilitat que molts altres no han tingut: vaig anar a l'escola. Vaig estudiar la primària sense dificultat i vaig passar al Liceu. Llavors les coses es van complicar. Sortia de casa quan encara era fosc per anar a peu durant set quilòmetres fins a l'escola, malgrat les dificultats i patiment que això representava. Vaig acabar el cicle secundari i, en teoria, hauria pogut iniciar els estudis universitaris, però durant els últims anys la situació familiar es va complicar molt. La meua germana petita patia una malaltia hereditària i el meu pare va perdre, en un accident, la mobilitat d'un braç, la qual cosa el va inhabilitar per a la feina. Aleshores, a casa, només entraven els diners que la meua mare guanyava venent verdures. Això no era prou per mantenir

mençar. L'etapa següent va ser la travessia pel desert del Sàhara. Érem quaranta vuit en dues *pick-up* (furgonetes). El primer dia de viatge va ser tranquil fins que, a la tarda, un de nosaltres va caure del vehicle i el vam abandonar. L'endemà, durant un descans, vaig veure petites dunes de sorra amb pedres al seu voltant. Algú em va dir que eren les tombes dels qui havien mort al desert. Vaig començar a pensar en l'home que havíem abandonat el dia abans i vaig veure que en qualsevol moment podia passar de la vida a la mort, podia morir lluny dels ulls del món, sense cap ajuda. Després de tres dies de viatge el conductor ens va indicar el camí cap a Algèria i va marxar. Vam caminar durant moltes hores sense aigua ni aliment. Van ser molts els qui segurament es van perdre al desert i que mai més no he tornat a veure. Allà les coses es van complicar: vivíem a les muntanyes, per evitar que la policia ens detingués. Vaig tenir la sort de conèixer un home algerià que em va donar una mica de feina. Vivia a casa seva, fins que vaig poder aplegar una mica de diners per anar a Maghia, a la frontera amb el Marroc, i després a Nador. En el primer intent d'arribar vaig trigar cinc dies. Quan vaig saltar la tanca de Melilla amb les escales fetes amb fusta, la policia espanyola em va retornar al Marroc i la policia del

Marroc em va enviar a Maghia, a la frontera amb Algèria. Vaig haver de repetir aquest camí més de cinc vegades. Durant el camí demanàvem aliment a la gent i algunes vegades dormíem als cementiris on la policia no entrava.

La nit del 4 al 5 d'octubre del 2005 vaig saltar una altra vegada la tanca de Melilla. Aquesta vegada va ser la meua salvació, ja que vaig poder arribar al centre de Melilla, a la comissaria. Allà el comissari em va donar un document per poder anar al centre d'acollida. Després de cinc dies al centre ens van dur a Fuerteventura, a les Illes Canàries, on vaig estar-hi quaranta dies. El 8 de novembre em van portar amb avió fins a Barcelona. Aquí ens van allotjar en un alberg durant quinze dies. Durant aquest temps vaig trobar els meus amics de la Comunitat de Sant'Egidio. Feia fred i tan sols portàvem la roba que dúiem al desert. Alguns fins i tot no tenien sabates. Vam ser acollits, ens van oferir alguna cosa per vestir-nos i ens van donar aliments. Aquell va ser un gran dia, que vaig agrair moltíssim: després de molt de temps al desert algú em tractava de manera humana i personal.

tota la família. Malgrat tot, vaig anar un any a la universitat amb el suport d'una tieta. Vaig estudiar un curs de Bioquímica i fins aquí va durar el meu somni.

Des d'aquell moment el meu futur es va ennuvol·lar i va esdevenir un precipici sense fi. Calia fer alguna cosa per realitzar el meu somni. I va ser aleshores quan vaig prendre la decisió que jo anomeno «la decisió de la meua vida». Havia d'abandonar tot el que era la meua vida per anar cap al meu futur, malgrat tots els riscos, especialment el de perdre la pròpia vida. I vaig prendre el camí perillós que du cap a Europa. Abans de començar el viatge ja sabia que seria difícil però no m'imaginava que prendre aquest camí significaria acceptar conviure amb la mort. La mort: sabia que existia, que formava part de la vida, que és la fi de la vida. Però mai no vaig pensar que la tindria tan a prop com durant el viatge.

Vaig sortir de casa un dilluns al matí amb destinació a Nigèria. Durant les tres setmanes que hi vaig viure vaig haver d'afrontar la realitat del país: fam, misèria, malalties... Vaig fer tot el possible per sobreviure. Però els problemes no havien fet més que co-

Morir d'esperança

■ Emotiva pregària ecumènica en memòria de les víctimes dels viatges cap a Europa

La pregària va tenir lloc a la basílica dels Sants Just i Pastor.

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Amb motiu de la Jornada Mundial del Refugiat, i fidels al seu compromís d'amistat amb els més desfavorits, la Comunitat de Sant'Egidio, juntament amb Càritas diocesana i Justícia i Pau, va organitzar el 16 de juny passat a la basílica barcelonina dels Sants Màrtirs Just i Pastor una pregària ecumènica en memòria de les víctimes dels viatges cap a Europa. Davant l'augment de les morts d'immigrants que en els últims mesos intentaven arribar a les nostres costes, Sant'Egidio ha volgut llançar un nou clam de pregària i de denúncia sota el lema «Morir d'esperança». La celebració, que va ser presidida per Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona, va comptar amb representants de l'Església evangèlica i de l'Església ortodoxa de Romania, així com amb el director de Càritas diocesana de Barcelona, Jordi Roglà, i el seu delegat episcopal, Mn. Salvador Bacardit.

La convocatòria de la Comunitat de Sant'Egidio, que va omplir la basílica dels Sants Just i Pastor, va voler ser, abans que res, un record ben emotiu i interpel·lador de tantes i tantes persones que en les últimes dècades han perdut la vida de forma dramàtica fugint d'Àfrica, Àsia, Orient o el continent americà. Persones, moltes d'elles, amb noms i rostres ben concrets, però també moltíssimes altres sense identificar que han desaparegut, sovint en aigües del Mediterrani, sense deixar rastre. «Volem fer memòria de totes aquestes víctimes innocents —ha afirmat Xavier Vidal, responsable de l'acte, als micròfons de Ràdio Estel—, perquè oblidar-los seria com fer-los morir una segona vegada.»

Durant més de 20 minuts, en una llarga lletania de noms i esdeveniments dramà-

tics, els assistents a la celebració van pregar a Déu per tantes víctimes de la violència i la injustícia: «Perquè els seus noms estiguin ja escrits al cel i visquin per sempre les benaurances.» Van pregar, entre molts altres, pel Yaser, del Pakistan; per l'Aisha, de Mauritània; per l'Abdul de l'Iraq; per la Lin, de la Xina; el Mohamed, del Marroc; la Fàtima, de Gàmbia... i «per tots els qui han mort en l'anonimat i no són recordats per ningú». Amb la mirada i el cor posats en tots ells, una vegada i una altra va pujar fins al cel el cant abrusador del «Kyrie eleison» (Senyor, tingueu pietat).

Compartir el dolor

En la seva breu intervenció, Mons. Sebastià Taltavull, sense abandonar en cap moment el to de pregària i recolliment, va convidar tothom a «compartir el dolor dels qui clamen enmig de la desesperació i demanen que els allarguem la mà, una mà amiga». «És cert que Déu s'identifica amb els més pobres, amb els qui són víctimes de la injustícia i l'exclusió social —va afirmar el bisbe auxiliar—, però també és cert que toca la nostra consciència perquè la convertim d'individualista a solidària.» I va afegir: «Déu escolta el clam dels innocents i ens demana col·laborar amb ell per posar-hi remei, com sempre ha fet al llarg de la història.»

Des del convenciment que «l'atenció als pobres és la primera preferència de Jesús», Mons. Sebastià Taltavull va fer una crida insistent a «fer una lectura humanitària i creient del drama que suposa haver de deixar amb angoixa la terra que t'ha vist néixer i anar a la deriva, buscant poder sobreviure». «Que el Senyor ens doni —va acabar dient— un cor ben sensible per compartir, en l'amor, el seu sofriment i les seves esperances.»

Ebenisteria i decoració Pujadas SC

Des del 1948

MOBLES A MIDA PER ENCÀRREC

Tel. 938 506 091

c/ Sant Jaume, 22-26
08560 MANLLEU

cultura

El treball de Josep Obiols i la seva petjada a Montserrat, al MDM

■ La Sala Daura acull l'exposició «Josep Obiols, pintor de Montserrat» fins al 25 d'octubre

Redacció
Montserrat

La Sala Daura del Museu de Montserrat (MDM) acull l'obra d'un dels representants més emblemàtics del noucentisme: el pintor, dibuixant i gravador Josep Obiols (Barcelona, 1894-1967). Obiols va treballar, entre els anys 1944 i 1951, com a muralista a la sagristia nova de la basílica, al cambril de la Mare de Déu, al refector del monestir i a la Sala de l'Abat Aureli. Aquesta és, segurament, l'etapa més rica en la seva pintura mural. *Josep Obiols, pintor de Montserrat*, és el títol de la mostra, comissariada pel P. Josep de C. Laplana, director del Museu de Montserrat, que es pot visitar fins al proper 25 d'octubre.

L'exposició està formada per un centenar d'obres, entre dibuixos originals (esbossos i carbons previs als treballs finals; alguns són propietat de la família Obiols), maquetes (del cambril de la Mare de Déu) i grans fotografies (dels frescos originals de les parets del monestir i de la sagristia de la basílica). Paral·lelament, l'exposició es complementa amb visites guiades —a càrrec del Departament Didàctic de Montserrat— a la sagristia de la basílica de Montserrat, que es poden concertar a través de la pàgina web www.montserratvisita.cat.

Una de les finalitats de les exposicions temporals que organitza el MDM és donar a conèixer el patrimoni artístic de l'abadia de Montserrat. Després de la guerra civil, l'abat Marcet i l'abat Aureli M. Escarré van emprendre una reforma i decoració del monestir per tal de posar-lo a l'alçada dels altres grans monestirs europeus, una tasca que ja havia començat l'abat Marcet als anys vint. En aquesta etapa, les figures clau van ser l'abat Escarré i l'arquitecte Francesc Folguera. El gust i l'estil de les noves intervencions va ser el dels noucentistes supervivents de la guerra civil, entre els quals excel·lien els escultors Joan Rebull i Enric Monjo i, com a pintor, Josep Obiols.

Obiols i Montserrat

La pintura de Josep Obiols a Montserrat és pintura mural, que, per la seva naturalesa, no és transportable. Per aquest motiu, l'exposició de Josep Obiols al MDM té com a element principal els grans projectes de les pintures murals dibuixats amb carbonet, i il·lustrats amb fotografies dels originals que es troben a la basílica o a l'interior del monestir. Això no significa cap detriment per una exposició d'alta envergadura, com vol ser la que es troba al

Una de les obres més cèlebres de l'artista barceloní.

MDM, ja que les pintures murals normalment es troben a unes alçades molt considerables i no poden ser apreciades amb detall.

En canvi, els dels esbossos, acompanyats de fotografies, mostren el procés creatiu del pintor i, a més, afegeixen la delicadesa i la vibració del primer acte creatiu. Obiols va ser un dibuixant de primer ordre, com ja se sap per la seva obra gràfica, especialment com a il·lustrador de llibres en els quals els infants tenen un protagonisme especial. Els dibuixos de grans dimensions, amb els quals treballa Obiols com a element auxiliar de la seva pintura al fresc, demostren el gran domini de la figura humana, no solament infants, sinó de tota edat i condició. La temàtica, naturalment, és religiosa.

Etapas de la seva obra

Obiols arriba a Montserrat i pinta les voltes de la nova sagristia, que el van ocupar durant els anys 1944 i 1945. Els monjos li tenien preparat un programa iconogràfic mai no representat plàsticament: les quatre èpoques, és a dir, les quatre estacions de l'any en relació amb les principals celebracions litúrgiques.

L'hivern queda plasmat per la figuració al·legòrica de Crist sol ixent, i la decoració que l'acompanya és l'olivera. A la primavera es commemoren les noces de l'anyell, connectades amb la Pasqua, i com a ornament apareixen liris i altres flors primaverals. A l'estiu apareix el bust de Crist com a sol radiant, envoltat d'espigues i roselles. Per la seva banda, la tardor està dedicada a l'espera del retorn de Crist, figurada per un tron buit, tot preparat per quan Crist vingui a consumir allò que va

iniciar. Les garlandes que acompanyen aquesta estació estan fetes per viñes i raïm.

Cal dir que els monjos de Montserrat van proporcionar a l'artista abundants reproduccions d'imatges tretes de les catacumbes de les basíliques cristianes, especialment de Ravenna, i el gran encert d'Obiols va ser traduir tot aquest llenguatge d'acord amb l'estètica noucentista que ell havia personalitzat i que estava amarada del renaixement italià i d'un mediterranisme incontestable. El resultat va ser òptim i és ben cert que en aquells anys tan durs i

tan foscos per a la cultura i l'art d'aquestes pintures d'Obiols van fer intuir que no tot s'havia ensorrat i que hi havia ànima i esperit per emprendre noves metes quan arribés el moment.

Josep Obiols va fer també el disseny de les marqueteries de la sagristia nova de la basílica, que van constituir també una obra de màxima qualitat i bellesa com fins al

Josep Obiols, davant d'un dels seus treballs.

moment no s'havia obtingut en aquest art aplicada, que no tothom aprecia com cal. Els projectes d'Obiols —en els quals no solament fa la silueta, sinó que indica els colors de les fustes i les incrustacions pertinents— ens els presenta com un autèntic creador en aquest gènere, que uns artesans anònims realitzaran sota la seva direcció.

Un artista complet

La segona etapa d'Obiols a Montserrat és continuació de la primera. I se centra en la decoració del cambril i del tron de plata ofrenat el 1947. Obiols, al costat de Folguera, continua sent un element decisiu en tota aquesta obra, sobretot pel que fa a la

figuració. Abraça tres aspectes: primera, la pintura mural a les dues avantals, després el disseny dels bellíssims mosaics de fons daurat que realitzarà Santiago Padrós i, en tercer lloc, també el disseny de les portes de plata i d'alguns elements decoratius que hauran de ser repussats pels orfebres.

L'exposició presenta aquests tres aspectes del pintor d'una manera molt incisiva. Principalment, mostra per primera vegada les maquetes de guix que va fer Obiols per tal d'encabir el programa que li era proposat en les mides reals de l'arquitectura que Folguera havia creat *ex professo*. Encara Obiols va intervenir, ja a l'interior del monestir, en dos àmbits que afecten la vida privada dels monjos: el refector que Puig i Cadafalch va edificar el 1925, i l'anomenada Sala de la Llar, que és el lloc annex a les habitacions abacials, on es fan els principals aplecs festius de la comunitat i on l'abat rep les visites de més compromís.

Al refector o menjador, Obiols pinta el dinar pasqual del jove sant Benet a Subiaco i a la Sala Abacial fa dues obres també de gran qualitat, un bon pastor de mida natural i una mena de retrat de família, en què apareix l'abat Marcet i diversos estaments que conformen la comunitat, tots envoltant la Mare de Déu de Montserrat. En un lateral d'aquesta composició es troba una cèlebre imatge de sant Jordi vestit a la romana, sense drac ni donzella, sinó simplement amb l'espasa en repòs, que va ser el que va tenir una gran acceptació durant els anys seixanta a causa de les moltes i repetides reproduccions en tota mena de suport. Era la imatge que es volia proposar com a model a la joventut catalana dels anys seixanta.

La darrera obra d'Obiols a Montserrat és una bellíssima marqueteria destinada al presbiteri de Montserrat, que al moment de la veritat no va ser utilitzada, i que per primera vegada surt a la llum pública. És una gran fornícula on es representa la Transfiguració del Senyor i que té com a figures laterals un bellíssim sant Benet i una imatge de l'abat Oliba, fundador del monestir. La restauració i neteja d'aquest moble ha estat una sorpresa per la dificultat i la qualitat del treball obtingut, ja que en tractar-se d'una fornícula de gairebé tres metres d'alçada, totes les imatges han estat treballades en superfícies corbades.

El catàleg de l'exposició conté textos de Cirici Pellicer, de Raimon Obiols i de Josep de C. Laplana, comissari i coordinador d'aquesta exposició.

Els Amics dels Àngels es reuneixen a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

■ El Dr. Xavier Balcells va impartir una ponència sobre «Emoció i cervell»

Mònica García
Barcelona

Quan la presidenta de l'associació Amics dels Àngels, Fina Armengol, va tenir l'ocasió de conèixer el Dr. Xavier Balcells, acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, no va perdre la gran oportunitat que se li presentava. «La Reial Acadèmia de Medicina té cap àngel? —li va preguntar Fina Armengol—, perquè els Amics dels Àngels el volem conèixer!»

Efectivament, la institució compta amb un àngel en un dels seus nombrosos vitralls. Arran d'aquesta anècdota, el 2 de juny va tenir lloc una reunió conjunta dels Amics dels Àngels i la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. L'acte es va desenvolupar a l'amfiteatre anatòmic destinat, en els seus inicis, a la formació de cirurgians per a l'exèrcit.

A la reunió, el Dr. Xavier Balcells va comentar que es va inspirar en un monogràfic de la revista *Time* per dissertar sobre el tema *Emoció i cervell*. El metge va explicar que, segons les emocions que s'experimenten, la part prefrontal del cervell es comporta d'una manera o una altra. Així, amb les noves tecnologies es poden descodificar els sentiments, el grau de coherència, la racionalitat... d'una persona.

Actualment, les ressonàncies magnètiques permeten captar les imatges formades per les emocions, ja que per la part prefrontal del cervell circula més o menys sang depenent del sentiment experimentat. Tant és així que «des del Brain and Emotion Research, de Winsconsin (Estats

L'acte va tenir lloc a l'amfiteatre anatòmic de l'Acadèmia.

Units), el professor Davidson proposa alliberar la ment a través de l'automedicació», va manifestar el ponent. Davant del Prozac, que diu que el nostre cervell és pura química i no es pot controlar, el metge nord-americà suggereix modelar el nostre cervell a través de la meditació.

El Dr. Balcells ho va exemplificar recorrent al budisme. La filosofia oriental mira de comprendre el sofriment i arribar a la felicitat mitjançant el desenvolupament de la meditació: alimenta el pensament positiu, crea l'autoestima, treballa l'autocontrol, té cura de les relacions interpersonals, etc. «Si aprenem a llegir i a escriure, també podem aprendre a ser feliços i a no tenir pors», va afirmar el conferenciant. En qualsevol cas, va assenyalar la importància de viure intensament el moment present, «que és el més important de la nostra vida ara mateix».

Aquesta recerca científica de la felicitat té, però, una contrapartida perillosa, va alertar Xavier Balcells. Qui pot fer servir unes màquines que podrien predir l'actitud dels consumidors o la professió? Po-

drien predir una activitat terrorista en un aeroport? Qui podria llegir la ment: les empreses, la policia, els fabricants...? El debat va quedar sobre la taula, mentre el Dr. Balcells recordava que la felicitat consisteix sobretot a saber riure.

Tot seguit, es va projectar la presentació del vídeo institucional de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, *Broggi, 100 anys*, que es va realitzar amb motiu del centenari del Dr. Broggi. La projecció repassava la història de la institució fundada l'any 1770 amb el nom d'Academia Médico-Práctica. Abans de finalitzar l'acte, el Dr. Moisès Broggi va intervenir-hi i va agrair l'estimació demostrada per la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. A més, va alertar de no confondre «la felicitat amb el plaer, que és tan fugaç».

Servei de signoguies al MNAC

El Museu Nacional d'Art de Catalunya i la Fundació Orange van signar recentment un conveni de col·laboració per posar en marxa un servei de signoguies que facilitarà a les persones sordes o amb discapacitat auditiva l'accés a les col·leccions del Museu.

El servei de signoguies, que explicarà les col·leccions permanents del Museu, i s'aturarà en peces concretes, serà gratuït. A través d'un dispositiu PDA (Personal Digital Assistant), l'usuari pot disposar d'informació en llenguatge de signes en castellà, català i internacional, subtítols, i a través de bucles magnètics per a persones que utilitzen audiòfons, la qual cosa li permetrà realitzar un recorregut totalment autònom pel Museu.

Amb aquesta iniciativa, el MNAC esdevé el primer museu a l'Estat espanyol que ofereix aquest servei de signoguies en tres llenguatges de signes diferents. D'aquesta manera fa un pas més per facilitar a tots els visitants l'accés a les col·leccions.

La Fundació Orange impulsa el desenvolupament del projecte, que s'emmarca dins de les activitats que desenvolupa per millorar, a través de les noves tecnologies, la qualitat de vida dels col·lectius amb barreres de comunicació. El projecte compta amb la col·laboració de la Federació de Sords de Catalunya, una organització no governamental sense ànim de lucre que representa i està al servei de la comunitat de sords de Catalunya i de les seves 27 associacions afiliades.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasra fatima.org

Coses de la vida

Guieu-me, Senyor

Hola, amics! Avui vull adreçar-me als joves. La vida està molt complicada per a tothom: hi ha crisi econòmica, manca de feina... El jovent està desmoralitzat, no entén què passa, té dubtes, no sap en qui creure ni quin camí seguir... Us suggereixo que mireu al Cel i us acosteu a Jesús, ja que, a través de l'Esperit Sant, Ell us ajudarà i us aconsellarà. Us ofereixo una petita pregària:

¡Oh, Dios!

*Tú sabes de mis flaquezas,
de mis penas y alegrías,
de mis trabajos y torpezas,
el hacer del día a día,
mis amores terrenales
y mis logros celestiales.
Protege mi honestidad,
haz que sea un buen hermano
en el desierto y en el mar,
llévame Tú de la mano
y en este mundo de horror
quiero ser samaritano.*

Cecilia Aranés Mallo

Simone Weil, un personatge polièdric

■ La Fundació Joan Maragall organitza una taula rodona sobre aquesta autora

Miquel Àngel Codina
Barcelona

Amb motiu del centenari del naixement de Simone Weil (París, 1909 – Londres, 1943), la Fundació Joan Maragall va organitzar, el 18 de juny, una taula rodona en què es va analitzar la dimensió política, filosòfica i religiosa del pensament d'aquesta autora. Hi van participar Josep Otón, escriptor, professor de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB) i autor del llibre *Simone Weil: el silenci de Déu*; Adrià Chavarria, escriptor i crític literari, i Núria Caum, teòloga i directora pedagògica de l'ISCREB.

Josep Otón va definir Simone Weil com «una filòsofa compromesa políticament». En esclatar la guerra civil espanyola, va voler lluitar al costat dels republicans. «El tema de la guerra és fonamental per entendre Weil. El pessimisme existencial que la caracteritzava prové de la seva vivència de la guerra. Weil és pacifista radical», va explicar Otón.

Segons el ponent, Simone Weil «se sentia decebuda de la revolució russa» (1917) i esperava que la guerra civil espa-

Adrià Chavarria, Josep Otón i Núria Caum, durant l'acte.

nyola «esdevingués la revolució definitiva de la classe obrera», però de seguida s'adona que «la revolució que ella havia somniat havia quedat en un no-res». Weil considerava que «el compromís sindical tenia com a objectiu transformar el món i

fer-lo més just».

Simone Weil: una filòsofa inspirada en el model grec va ser el títol de la xerrada impartida per Adrià Chavarria. «Weil admirava la cultura grega clàssica per la seva mesura i equilibri, sobretot Plató. De la lectura de *La República*, del cèlebre filòsof grec, Weil dedueix que la justícia és un atribut de Déu», va manifestar Chavarria. Així mateix, considerava que la dialèctica constitueix «l'essència de l'ésser» i que «el passat sempre ens ha de parlar, no el futur».

Weil trobava una gran connexió entre «l'espiritualitat grega i el veritable cristianisme» i «sentia dolor perquè el segle XX s'havia allunyat del món hel·lènic».

«Cal que l'ànima continuï estimant en el buit, o que, almenys, desitgi estimar, encara que sigui amb una part infinitesimal de si mateixa. Llavors Déu vindrà un dia a mostrar-se davant d'ella i a revelar-li tota la bellesa del món» (Simone Weil)

Li agradaven les tragèdies gregues perquè «els seus protagonistes —va comentar Adrià Chavarria— són dones i homes moralment molt justos i valents que no es deixen desanimar per la dissort. A Weil li interessava especialment el personatge d'Antígona». Va recordar les paraules que Weil va dir a la seva metgessa pocs dies abans de morir: «Sóc filòsofa i m'interesso pels problemes de la humanitat.»

Per la seva banda, Núria Caum, religiosa de la Companyia de Maria, va parlar de l'itinerari espiritual de Simone Weil. «Per a ella, Déu es fa present en tot gest d'amor gratuït, sense esperar-ne recompensa», va dir la teòloga. Pel que fa al tema de la dissort, «Weil considera que comporta no tan sols un patiment físic, sinó també moral, psicològic i social. No li interessaven tant les causes que han provocat aquesta dissort, com el sentit que pot tenir».

Simone Weil, «una dona terriblement inconformista», va analitzar en les seves obres qüestions clau de la vida cristiana com ara la redempció o les falses imatges de Déu. Núria Caum va assegurar que «Weil pensava que una tradició religiosa és com una llengua, connatural a un mateix».

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

**Subscribiu-vos-hi ara
per només 111,30€ l'any**

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 111,30€ per any

☐ Amb dos pagaments semestralment de 55,65€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Nou volum de les «Cròniques del Foment de la Sardana de Barcelona»

El Grup d'Informadors Sardanistes de Catalunya (GISC) ha publicat el 29è volum de la col·lecció Mos. Dins de l'àmbit associatiu sardanista, el Foment de la Sardana de Barcelona, fundat el 1921, és l'entitat degana d'aquest col·lectiu. La trajectòria de 98 anys de vida activa esdevé una mostra de la història de la sardana, que ara, en forma de *Cròniques*, ha recopilat el periodista i estudiós Jordi Puerto.

Les activitats desenvolupades pel Foment de la Sardana de Barcelona han deixat un pòsit de fets i esdeveniments, com un tresor virtual que aquest llibre ens presenta amb tota mena de detalls i informacions. Així, fa possible un apropament a personatges i situacions a partir de l'òptica d'una entitat barcelonina, però immersa totalment en el propòsit de la seva pròpia denominació: el foment de la sardana.

La presentació d'aquestes *Cròniques del Foment de la Sardana de Barcelona* va tenir lloc, el 10 de juny passat, a la seu d'aquesta entitat, situada al carrer de Sant Pere Més Alt, 25 - Barcelona. Hi van

participar el president del Foment, Gabriel Vicente Cisneros; el fill d'un dels fundadors de l'entitat i prologuista del llibre, Manuel Capdevila, i l'autor, Jordi Puerto.

6è cicle Sardanès a la Fresca

Sardanès a la Fresca és una iniciativa que va néixer ara fa sis anys, promoguda pel Consell Comarcal del Segrià, amb l'objectiu de fomentar aquesta activitat a diferents poblacions de la comarca. Enguany aquest cicle de ballades de sardanès inclou onze poblacions: Alguair, Almacelles, Almatret, Almenar, Artesa de Lleida, Maials, Montoliu de Lleida, Sarroca de Lleida, Seròs, Torre-serona i Vilanova de la Barca. Hi participen les cobles següents: Bellpuig Cobla, Jovení-vola d'Agramunt, Municipal de Lleida i Tàrraga, amb l'assistència de diferents representacions de les entitats i grups sardanistes del Segrià. Totes les ballades s'han programat cada divendres, fins al 4 de setembre.

OPINIÓ

150è aniversari de la restauració dels Jocs Florals

Jordi Llorach i Cendra *

Els Jocs Florals, certàmens literaris que premien les més altes virtuts poètiques, tenen origen en el segle XIV com a conseqüència del refinament cultural de la cort de Provença. La celebració d'aquestes festes literàries durant els mesos d'abril o maig té arrels en les festivitats de primavera de la majoria de civilitzacions europees més antigues i de la Mediterrània en concret. D'aquesta manera van sorgir moltes tradicions per lloar la naturalesa renaixent a través de l'exaltació de la flor, l'amor i la cultura en forma de concursos literaris, festes musicals, competicions cavalleresques, etc. Cal recordar la nostra tradició, a l'inici del segle XV, de regalar una flor a l'estimada el dia de Sant Jordi o de lloar la Mare de Déu durant el mes de maig, considerada com «la Flor engendradora de Vida» en el sentit poètico-religiós del llibre Càntic dels càntics.

El 1323 va ser fundada a Tolosa de Llenguadoc la *Sobregaia Companhia dels Set Trobadors* amb la finalitat de vetllar pel manteniment de la poesia trobadoresca i de la llengua occitana. Els mantenidors —grup integrat per set persones, generalment cinc prohoms, un eclesiàstic i un noble— eren els responsables de l'organització dels jocs literaris anuals. Durant dècades, es van assolir les finalitats preteses, però, a causa de la gradual decadència de la cultura i la llengua occitanes en benefici de la prepotent cultura i llengua franceses, els esforços foren cada vegada menys reeixits, fins a desaparèixer. Durant el segle XIX, amb la recuperació de l'idioma occità, la tradició trobadoresca va fer renéixer l'esperit poètic.

De manera semblant al país occità, a Catalunya i a bona part del País Valencià, Aragó i les Illes, es va introduir el costum de les competicions poètiques. Les primeres relacions jocfloralesques entre totes dues nacionalitats es van establir durant el regnat d'Alfons III el Benigne amb la participació de trobadors catalans en els certàmens occitans. Un dels primers concursos literaris d'aquest tipus celebrat a Catalunya va tenir lloc a Lleida el 1338. Durant el regnat de Joan I el Caçador, es va crear a Barcelona, el 1393, la Institució de la Gaia Ciència, encarregada de l'organització de certàmens literaris, i Martí I l'Humà va donar ple impuls a aquest tipus de festes. Amb l'adveniment de la casa reial castellana dels Trastàmara, Ferran I d'Antequera i alguns dels seus successors van permetre conservar la tradició jocfloralesca, si bé amb molt menys interès que els seus antecessors.

És significatiu que es designés sant Jordi com a patró dels Jocs Florals, paradigma en la tradició cavalleresca i literària de l'edat mitjana en els temes de fe, pàtria i amor, a semblança dels tres lemes bàsics d'aquests jocs poètics. L'expressió *gaia ciència* o *gai saber* és la manera d'anomenar el coneixement de compondre poèticament segons les normes trobadoresques per concursar en els Jocs Flo-

ral. També cal destacar que les recompenses als guanyadors dels concursos era el prestigi social i el lliurament d'una flor natural.

Sembla que les obres que van obtenir premis en aquests concursos, llevat d'algunes excepcions, eren de qualitat mitjana. No és gens estrany. Les temàtiques solien ser massa emmarcades per les normatives trobadoresques i dirigides bàsicament a complaure la noblesa que encetava la decadència com a estrat social i a certa burgesia rural i urbana en període d'enriquiment. Tanmateix, els autors —Guillem de Cabestany, Berenguer de Palou, Guillem de Berguedà, Ponç de la Guàrdia, Ramon Vidal de Besalú o Cerverí de Girona— generalment no van ser poetes de primera fila de les lletres d'aleshores, enteses en el sentit acadèmic i intel·lectual pur.

Eren poetes populars que, si bé empraven una tècnica i un llenguatge culte, no podien competir amb els ambients més erudits com els protagonitzats per autors de la talla de Francesc d'Eiximenis, Ausiàs Marc, Joan Roís de Corella, Jaume Roig, Joanot Martorell, Bernat Metge, Anselm Turmeda o Jordi de Sant Jordi, i amb les influències de l'anomenat *trecento* italià amb Dante, Boccaccio o Petrarca com a principals exponents. Malgrat la crítica, aquests certàmens van servir per fer poesia, donar relleu a la llengua i festejar-ho amb la fastuositat pròpia de l'època. Després de diverses vicissituds, aquests jocs poètics van anar perdent relleu i van desaparèixer a partir del darrer terç del segle XV.

Restauració dels Jocs Florals

Les característiques dels Jocs Florals de l'edat mitjana —fer poesia, enriquir la llengua i celebrar-ho adequadament— van ser ben aprofitades per la generació de la pre-Renaixença. La situació cultural i, per tant, literària a la Catalunya de principis del segle XIX era de molt baix nivell, amb una forta castellanització. Es vivia l'etapa de la Decadència. No és estrany que, davant d'aquesta situació, alguns catalans avançats en idees i sentiments plantegessin en conferències i escrits en diaris i revistes culturals fer reviuir una de les cultures més importants de l'Europa de l'edat mitjana i un idioma amb set segles d'existència. Foren diverses les propostes per obtenir aquesta finalitat, que culminarien anys més tard amb el moviment de la Renaixença. Una de les

propostes va ser restaurar els Jocs Florals. No va ser una tasca fàcil ni acceptada per tothom. Si bé la iniciativa va quallar en les capes socials que necessitaven quelcom més que practicar l'idioma i la cultura de manera domèstica i perseguida, no va ser ben rebuda en ambients suposadament selectes, als quals ja els era vàlid escriure en castellà.

Quin paper va tenir, doncs, la restauració dels Jocs en la revifalla cultural de Catalunya? La resposta és diversa segons l'estudiós que es consulti: des de la lloança més ardida fins al desprestigi més injust. La contribució va ser destacada en

Dibuix del saló del Consell de Cent durant la celebració d'uns Jocs Florals a finals del segle XIX.

els tres aspectes ja esmentats: fer poesia, fer-la en català i celebrar-ho adequadament.

Si bé la restauració dels Jocs Florals de l'era moderna va tenir la màxima esplendor a Barcelona, és just fer menció que moltes acadèmies i institucions de la resta dels Països Catalans, sobretot de Catalunya, també hi van participar activament, ja que van organitzar certàmens literaris d'importància, com va ser el cas del Círcol Literari de Vic, el Centre de Lectura de Reus o l'Acadèmia Mariana de Lleida, els jocs celebrats a Olot, Girona, Figueres, etc., així com els organitzats temporalment per Lo Rat Penat, de València.

El 1841, l'Acadèmia de Bones Lletres va convocar concursos, però sense continuïtat. El 1859 es va aconseguir que l'Ajuntament de Barcelona es fes càrrec de l'organització anual dels Jocs de la Gaia Ciència, amb la finalitat d'interessar la joventut en el conreu de la poesia en llengua catalana. D'aquesta manera, el primer de maig del 1859 —ara fa 150

anys— es van celebrar els primers jocs de la restauració al saló del Consell de Cent del consistori barceloní. Els mantenidors eren Joan Cortada, Josep Lluís Pons i Gallarza, Víctor Balaguer, Manuel Milà i Fontanals, Joaquim Rubió i Ors, Miquel Victorià Amer i Antoni de Bofarull.

Els premis ordinaris per recompensar els temes de pàtria, fe i amor o tema lliure eren l'englantina d'or, la viola de plata i or i la flor natural, amb la particularitat que eren joiells dissenyats per prestigiosos orfèvres. També se solien concedir altres premis, generalment medalles o petits objectes d'art, segons les donacions de personalitats i d'institucions adherides. Quan un poeta obtenia els tres premis ordinaris era nomenat *mestre en gai saber*, màxima distinció poètica amb la qual han estat guardonats autors del prestigi de Marià Aguiló, Àngel Guimerà, Jacint Verdaguer, Joan Alcover, Joan Maragall, Josep Carner o Josep M. de Sagarra.

Els Jocs Florals restaurats van ser una excel·lent manifestació literària, però també un motiu de reivindicació patriòtica. Per això, els governs espanyols no els veien amb bons ulls, sobretot a partir de començaments del segle XX. Així, per prohibició, el 1902 es van haver de fer a Sant Martí del Canigó i el 1924 a Tolosa de Llenguadoc; la guerra civil els va fer desaparèixer per força temps i van haver de ser convocats a l'exili.

Amb tot, és innegable que la restauració va donar un fort impuls a la Renaixença, va contribuir a la revitalització de les lletres catalanes i va fer arrelar de nou el catalanisme. Per contra, va tenir alguns inconvenients per excés de conservadorisme; per exemple, no va acceptar les reformes gramaticals proposades per Pompeu Fabra fins al 1934. Actualment i

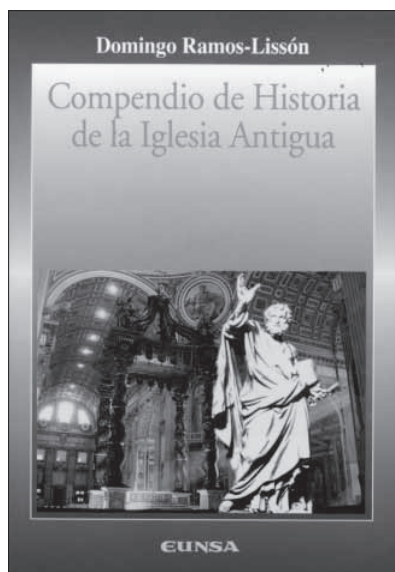
amb caràcter oficial, el consistori barceloní continua convocant anualment els certàmens. També, durant els mesos primaverals, algunes institucions, associacions i escoles n'organitzen amb força èxit de participació, sobretot popular.

El futur dels Jocs Florals

Els Jocs Florals s'han d'adaptar als nostres temps, més en la forma que en el fons, com en l'aspecte de difusió de l'acte i de donar més prestigi als autors i a les obres premiades. No es pot caure en la rutina de conservar-los com una relíquia que s'ha de reviuir necessàriament un cop l'any per simple tradició. Més que mai, cal promoure que les persones escriguin, ho facin en català i es revitalitzi tot allò que ens pugui servir per a finançar-nos com a nació. I, sense cap mena de dubte, pàtria (la terra), fe (les creences) i amor (els sentiments) encara són i seran lemes —valors!— bàsics per planificar amb solidesa el nostre futur.

* *Historiador*

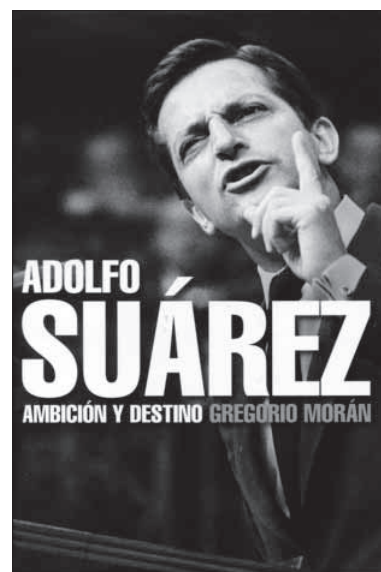
Llibres

Gènesi eclesial

L'objectiu d'aquest llibre és oferir les lliçons impartides per Domingo Ramos-Lissón, professor emèrit de Patrologia i Història de l'Església a la Universitat de Navarra, durant els seus anys de docència, per donar a conèixer als lectors la vida de l'Església en els primers segles de la seva existència. Aquest volum abraça un període de temps que va des del segle I fins a finals del segle VII, que correspon a l'època anomenada «història de l'antiguitat».

Domingo Ramos-Lissón, *Compendio de historia de la Iglesia Antigua*. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Historia de la Iglesia, Barañáin 2009, 484 pàg.

Personatge irreplicable

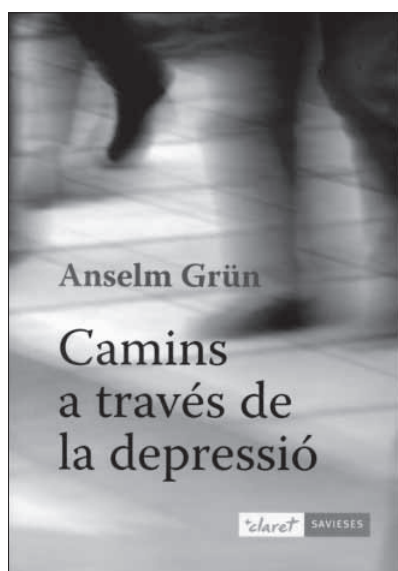
En aquesta magnífica biografia, l'escriptor Gregorio Morán —autor d'un primer i polèmic llibre sobre Adolfo Suárez el 1979— revisita el personatge no únicament per explicar-nos la resta de la seva trajectòria, sinó per reavaluar, a la llum de l'Espanya d'avui, un període fonamental de la nostra història recent. Després d'una amplíssima recerca, Morán ens ofereix l'obra definitiva sobre el primer president de la democràcia, amb totes les seves llums i ombres.

Gregorio Morán, *Adolfo Suárez. Ambición y destino*. Editorial Debate, Col·lecció Biografía, Barcelona 2009, 639 pàg.

Un repte espiritual

Les depressions augmenten cada dia a la nostra societat; segurament, les causes són múltiples. Anselm Grün, monjo de l'abadia benedictina de Münsterschwarzach (Alemanya), està convençut que la depressió és un repte espiritual i que el camí espiritual pot ajudar a tractar-la. La pregària té poders guaridors i pot contribuir, com a suport de diverses teràpies psicològiques i farmacològiques, que les persones que pateixen depressió en puguin sortir.

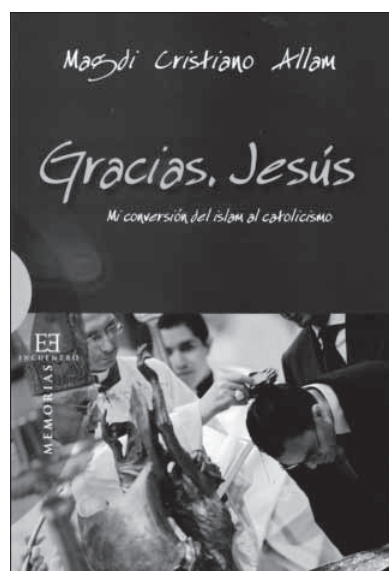
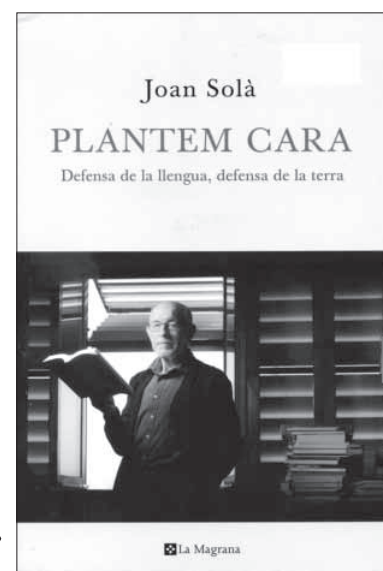
Anselm Grün, *Camins a través de la depressió*. Editorial Claret, Col·lecció Savieses, Barcelona 2009, 158 pàg.

Passió per la llengua

Al llarg de més de 25 anys, Joan Solà, catedràtic de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona, ha abocat la seva passió per la llengua i pel país en gairebé un miler d'articles de premsa. Escrits entre el 1998 i el 2008, l'autor ofereix lliçons de gramàtica i reflexiona sobre una etimologia amb la mateixa senzillesa i precisió que opina sobre un aspecte polític o comenta un llibre. La majoria es van publicar al diari *Avui*, en la secció anomenada *Parlem-ne*.

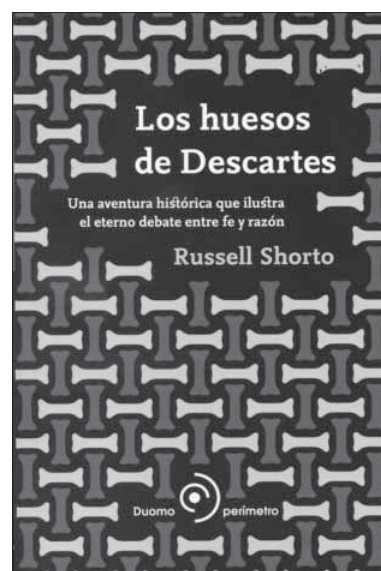
Joan Solà, *Plantem cara. Defensa de la llengua, defensa de la terra*. Editorial La Magrana, Col·lecció Orígens, Barcelona 2009, 367 pàg.

Conversió religiosa

Un al·legat extraordinari a favor de la llibertat de la persona i un missatge carregat d'esperança per desenvolupar una veritable cultura de diàleg i pau entre les diferents religions i cultures. Aquest és l'autèntic propòsit d'aquest llibre. Magdi Cristiano Allam, subdirector del diari *Corriere della Sera*, explica en aquestes memòries la seva decisió, no exempta de nombrosos problemes, de distanciar-se definitivament de l'islam per convertir-se al cristianisme.

Magdi Cristiano Allam, *Gracias, Jesús. Mi conversión del islam al catolicismo*. Ediciones Encuentro, Col·lecció Ensayos, Madrid 2009, 196 pàg.

Intriga històrica

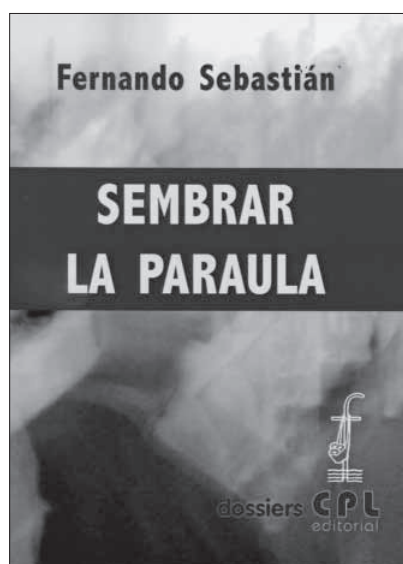
En un dia cru d'hivern del 1650, a Estocolm, René Descartes, el pensador més influent i controvertit del seu temps, va ser enterrat lluny de casa seva. Setze anys més tard, l'ambaixador francès va exhumar-ne secretament els ossos i els va transportar a França. La clau d'aquest misteri s'amaga en la famosa frase de Descartes: *cogito ergo sum* («penso, aleshores existeixo»). El periodista Russell Shorto és l'autor d'aquest relat històric i detectivesc.

Russell Shorto, *Los huesos de Descartes*. Duomo Ediciones, Col·lecció Perímetro, Barcelona 2009, 307 pàg.

Testimoni evangèlic

La gent no sol aprofundir prou en els textos de la Paraula de Déu que són proclamats cada diumenge en la celebració de l'Eucaristia. Per això val la pena la nova aportació que ofereix aquest llibre. Mons. Fernando Sebastián, arquebisbe emèrit de Pamplona, té la capacitat pedagògica per fer que aquestes lectures ens resultin més properes. Ens ofereix una breu presentació dels textos, un missatge i un seguit de suggeriments per a la vida.

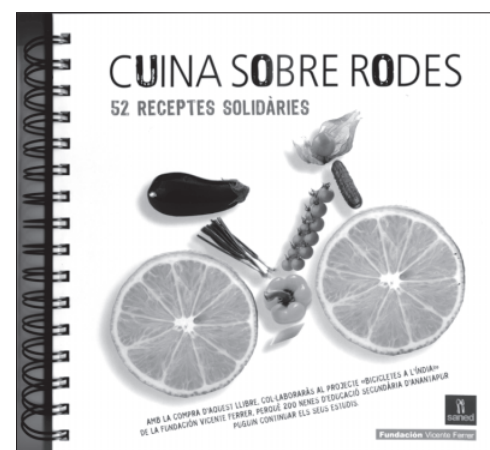
Fernando Sebastián, *Sembrar la Paraula*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Dossiers CPL, Barcelona 2009, 430 pàg.

Projecte solidari

Es recullen aquí les millors receptes de cuina de cinquanta personalitats destacades del món de l'esport, l'espectacle, el periodisme, la moda, la gastronomia o la política. Els drets d'autor d'aquesta obra aniran destinats a un projecte humanitari de la Fundació Vicenç Ferrer. Es dotarà 200 infants d'Anantapur (Índia) de bicicletes perquè puguin desplaçar-se al col·legi i evitar així que hagin d'abandonar els estudis.

AA.DD., *Cuina sobre rodes. 52 receptes solidàries*. Mobil Books-Saned, Barcelona 2009, 196 pàg.

Crítica literària

Cristóbal Sàrrias

El meu estiu amb Patricia...

Quan hom es pregunta com proposar-se un pla de futur, sigui el que sigui, necessita estructurar-se de manera que el temps passi amb celeritat, i no se'n escapin hores sense contingut, en un cec i irresponsable *dolce far niente*. I res millor que tenir a l'abast un llibre de qualitat, que serveixi de distracció i d'enriquiment personal.

Darrerament se'ns ofereixen textos voluminosos, d'escriptors desconeguts, amb títols més o menys cridaners, encara que només sigui per inesperats. Ens poden sorprendre, i n'acceptem el repte de la lectura, sense que en realitat ens aportin res de la seva cultura a la nostra, tan sacsejada per ella mateixa.

Per això he de reconèixer que el darrer enviament d'Anagrama m'ha sorprès agradablement. Podia comptar per a la travessia de l'estiu amb un bon text de lectura: les aventures de Ripley, el personatge singular creat per Patricia Highsmith. Només pel fet d'assistir a la maduresa que ens ha recollit en cinc

Patricia HIGHSMITH
Tom Ripley
Anagrama, Barcelona 2009, 1.274 pàg.

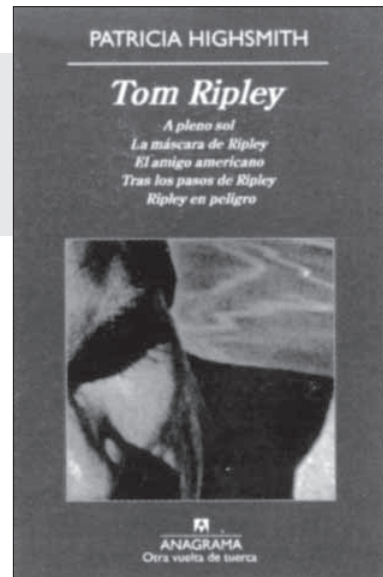
narracions editades a través dels anys, ja tenim prou matèria per trobar-nos davant d'alguna cosa més que un personatge de ficció. Patricia Highsmith ens acompanya gairebé en un dia a dia, pels laberints de la vida de Ripley, un personatge de ficció que es modela segons ho exigeix el guió, plantejat per ella mateixa.

Un personatge ambigu, inquietant i esmunyedís, gran seductor, que apareix per primera vegada a *A pleno sol*, tot i que evoluciona des de l'afició a l'art fins als voltants del crim: assassinats, falsificacions, mentides, Patricia Highsmith li reserva un avenir diferent, i vint anys després a *La máscara de Ripley*. Una carrera

metèdica en el món dels marxants de l'art, dels falsificadors i dels aventurers de saló, que P. H. utilitza amb una habilitat extraordinària.

El amigo americano, *Tras los pasos de Ripley*, *Ripley en peligro* suposa la consagració definitiva del personatge, i, en conseqüència, la consolidació de la seva creadora com a creadora d'un món de ficció sòlid.

Creiem que un estiu amb Patricia Highsmith i amb Ripley com a company de viatge és una aventura fascinant. No

per l'extrapolació a mons fantàstics, amb el risc de manca d'originalitat, sinó per la maduresa amb què aprofundeix en la psicologia d'un home d'avui, meitat *gentleman* meitat pinxo de gran volada. Ripley no és un estereotip, però li falta ben poc, a mesura que descobrim la quantitat de camuflatges que s'utilitzen per justificar el que és injustificable,

des dels nivells més alts de la societat occidental.

No m'atreveixo a donar a aquestes pàgines de Patricia Highsmith el valor de denúncia, però sí que tenen el valor d'unes pàgines serioses que auguren bona companyia durant l'estiu. Proveu-ho.

Crítica cinematogràfica

Peio Sánchez

Director del departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

L'esperança en temps de desolació

LA CAJA DE PANDORA
DIRECTORA: Yesim Ustaoglu.
INTÈRPRETS: Tsilla Chelton,
Derya Alabora, Övül Avkiran,
Osman Sonant, i Onur Ünsal.
Drama. 112 minuts.
Turquia-França-Alemanya-
Bèlgica, 2008.

La malaltia de l'Alzheimer de l'àviaobre la caixa de Pandora d'una família que viu al caire de la infelicitat. Com si la maledicció dels déus caigués sobre ells, quan l'àvia, genial Tsilla Chelton de 89 anys, desapareix de casa comença un periple cap a la veritat quan han d'anar a un poble de muntanya a la costa del mar Negre.

L'emergència d'aquesta malaltia ha suposat una crida al món cinematogràfic que a *El hijo de la novia* (Juan José Campanella, 2001) ens en va mostrar la mirada llatinoamericana, a *Lejos de ella* (Sara Polley, 2006) la proposta nord-americana, en aquest cas canadenc, i *La ventana de enfrente* (Ferzan Ozpetek, 2003) la perspectiva europea. Amb tot, la pel·lícula turca és un interessant mestissatge del cinema islàmic i del cinema europeu. La directora Yesim Ustaoglu estrena per primera vegada entre nosaltres avalada per la Concha de Oro a la Millor Pel·lícula de la darrera edició del Festival de Cinema de Sant Sebastià, després de tres llargmetratges que no han arribat a les nostres pantalles: *The Trace* (1994), *Journey to the Sun* (1999) que compta amb diferents premis i *Waiting*

for the Clouds (2003).

Es tracta d'una pel·lícula exigent amb l'espectador, que renunciant a l'afectisme sentimentalista, tracta de plantejar amb austeritat però bellament el qüestionament que suposa per als personatges enfrontar-se amb la veritat profunda de la vida i de la mort. Les exigències i els canvis en l'organització de la vida motivats per la malaltia, ens presenta la realitat de tres generacions. L'anciana Nusret, que en la foscor i el buit, revisa la seva pròpia vida i s'enfronta a la mort. Els tres fills: la possessiva Nesrim, destacable en algunes seqüències Derya Alabora, la dependent Güzin (Övül Avkiran) i el fra-

cassat Mehmet (Osman Sonant). I finalment el seu únic nét el també desorientat Murat (Onur Ünsal). La mirada de la directora és compassiva amb la primera, desolada amb els segons i oberta amb el tercer. No hem d'oblidar que a causa de l'edat la cineasta i coguionista se situaria en el segon grup. Amb la qual cosa som davant d'un ajustament descarnat i sincer que avalua l'entrada a la modernitat de les dones i els homes turcs. En aquesta faceta és com més europea se'ns mostra la pel·lícula.

El cert és que l'Alzheimer com a esdeveniment i prova per a l'entorn, té un poder evocador de la veritat. Davant d'una situació de tensió es descobreix en cada personatge quin és el seu camí i on rauen les seves mancances. La impossibilitat de fer-se càrrec de la seva mare mostra fins a quin punt cadascun d'ells està al caire de l'abisme. A la qual cosa hem d'afegir la lucidesa interminant però extraordinàriament clara i veraç de la mateixa mare quan jutja i denuncia la situació dels seus fills. No és que no en vulguin tenir cura, és que el seu estat de fracàs els ha deixat sense força, en una desoladora feblesa.

El nét, que és el més perdut i inútil de tots quatre, emergeix progressivament com el més capaç. La seva recerca de l'autonomia, d'una mare que s'aferra i d'un pare integrat, l'ha convertit en un vagabund. Amb tot, les diferents excuses deixen l'àvia amb ell. La seva aliança en la desorientació els referma i els uneix.

Només ell comprèn què vol realment l'àvia i per aconseguir-ho s'hi esforça amb un lliurament i una disponibilitat pròpia de qui troba sentit a la seva vida en la capacitat de carregar amb l'altre. A poc a poc emergeix la persona lliure capaç d'estimar però també de deixar marxar. Ell és el primer vestigi de l'esperança.

La pujada a la muntanya és una vella metàfora dels cercadors de Déu. I aquí apareix el vessant islàmic de la pel·lícula. La contemplació d'una naturalesa bonica però reptadora, fosca però lluminosa, ens mostra aquesta sensació de mirar més enllà. El final en ascens com una gairebé infinita i inacabada panoràmica en vertical arriba a esglaïar l'espectador acostumat a la semiologia de Déu i l'eternitat. En ella se'ns presenta el segon i més definitiu tret d'esperança.

Si des del punt de vista del metratge haguéssim de comptabilitzar els temps de desolació quedariem marcats per la desesperança, a penes alleujada per alguns tocs d'humor. Però si cerquéssim la qualitat d'aquests moments veuríem que les escenes finals suposen una afirmació clara que enmig de la cendra emergeix la possibilitat de l'esperança.

I aquest és el servei important que ens fan els festivals de cinema, ja que probablement sense ells ens perdríem el millor de tot el que s'estrena. En un panorama en el qual les distribuïdores cada vegada arrisquen menys, probablement perquè no poden. I en això també tenen una responsabilitat, entre altres, els mateixos espectadors, que es deixen endur més pels àngels i pels dimonis, buscant-los probablement on no són.

Actualitats científiques

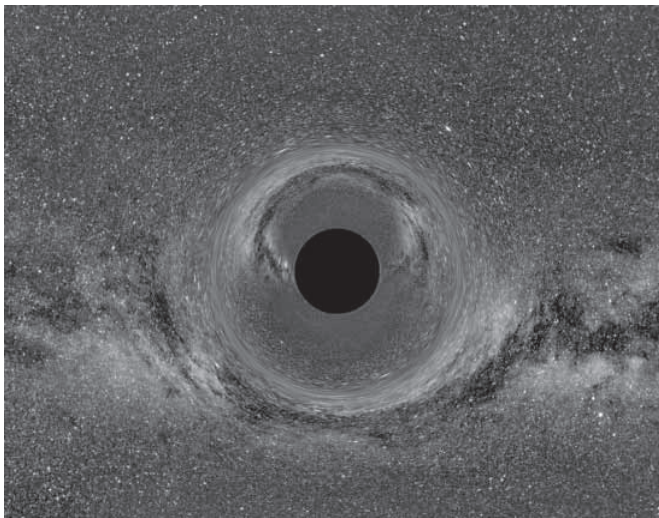
Singularitats nues en el cosmos?

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És que hi podria haver, a l'univers, astres col·lapsats sense ser dels que s'anomenen forats negres? Heus aquí una qüestió intrigant que s'han plantejat fa poc els astrofísics. El 1969 Roger Penrose havia establert la «censura còsmica», principi que afirma que tota estrella de gran massa ha d'acabar col·lapsant-se fins a convertir-se en un forat negre. Però aquest principi era una conjectura, no una proposició demostrada matemàticament. I avui dia hi ha qui afirma la possibilitat que el final d'una tal estrella sigui un altre: col·lapsar-se en el que s'ha anomenat *singularitat nua*.

Al número d'abril passat d'*Investigación y Ciencia* el professor de física de l'Institut Tata d'Investigació Fonamental de Bombai, a l'Índia, Pankaj S. Josh, especialitzat en gravetat i cosmologia, publica un llarg article exposant les raons per les quals cal admetre, al costat dels forats negres, la possibilitat d'una altra mena d'estrelles col·lapsades. En els forats negres hi ha una «singularitat» en el centre (punt de densitat infinita segons la teoria de la relativitat, però finita, encara, si s'hi aplica la mecànica quàntica), rodejada a una certa distància per una superfície esfèrica que l'embolcalla i limita una regió de l'espai-temps de la qual res no pot sortir, ni la llum no la pot travessar. I tot allò que, venint de

Representació d'un forat negre.

l'exterior, traspassi aquest horitzó quedarà atrapat sense poder sortir-ne mai. Ara bé, el dubte plantejat per certs estudiosos és si necessàriament sempre ha de ser així. Els càlculs no porten pas a aquesta conclusió. És a dir, el col·lapse podria originar una *singularitat nua*, o sigui, sense un tal horitzó de successos.

I quines en foren les conseqüències? Els fenòmens que s'originessin al voltant d'un tal astre podrien influir en el món exterior i fins i tot explicarien les explosions d'altíssimes energies observades ja en el cosmos i inexplicables fins ara.

Necessitaríem, diu Pankaj, lleis noves per descriure el comportament d'una tal singularitat. En el fons seria resoldre el problema pendent de compondre la relativitat amb la mecànica quàntica. Càlculs ja fets diuen que un forat negre que girés sobre el seu eix a gran velocitat podria convertir-se en una singularitat nua.

S'està plantejant una sonda espacial per al 2013, anomenada Observatori Espacial de l'Univers Extrem, per analitzar explosions que mostrarien indicis de singularitats nues en el rebot energètic que es faria en el moment del col·lapse. Potser això tirará endavant... o no. Però la ciència dels astres segueix el seu camí.

La intimitat de la matèria

No va ser tornar del tot a la teoria filosòfica de Demòcrit, però sí que també s'ha anomenat «atomisme» la teoria sorgida al segle XIX afirmant que els cossos simples són uns agregats de partícules molt petites, els «àtoms», tots iguals. La idea més especulativa del filòsof grec, que tenia els àtoms per eterns i indestructibles, ara no es tingué en compte. Un precedent del nou atomisme va ser allò que Robert Boyle havia suggerit amb *The Sceptical Chemist* (1661): que un gas era un conjunt de partícules, per ser comprimit; ja era, en germen, una primera formulació de la nova teoria atòmica purament científica, però trigà temps a trobar acceptació universal.

La llei de les proporcions definides

La línia traçada per Lavoisier d'estudiar les substàncies amb mesures acurades és la que va proporcionar el coneixement d'aquesta llei descoberta i formulada el 1801 pel francès Joseph Louis Proust (1754-1826). Aquest químic havia nascut a Angers, fill d'un farmacèutic; des de petit havia viscut un ambient propici per a l'estudi de la química i s'hi va dedicar de ple. Acabà ocupant la plaça de farmacèutic en cap de la Salpêtrière de París. El 1788 acceptà la invitació del rei d'Espanya, Carles IV, a exercir i ensenyar el seu art al nostre país. Així s'escapà dels trasbalsos de la revolució francesa. Va ensenyar a Bergara, a Segòvia i finalment a Madrid, on instal·là un laboratori. Aquí durant disset anys treballà de valent. Hi va descobrir i analitzar moltes substàncies, com la glucosa i altres. El 1808 anà a França de llicència. I precisament aquells dies a Madrid esclataren els avalots de la guerra de la independència i destruïren el laboratori que hi tenia. Aleshores decidí quedar-se al seu país. El 1816 era admès

8 Ressorgiment de l'atomisme

com a membre a l'Acadèmia de Ciències parisina.

La seva contribució en el tema que ens ocupa s'originà amb ocasió de la controvèrsia que mantingué amb Claude Louis Berthollet (1748-1822), antic col·laborador de Lavoisier, sobre si les quantitats d'àcid i base que es necessiten per formar una sal eren o no fixes. El 1792 havia aparegut un treball del químic alemany Jeremias B. Richter (1762-1807) que ho afirmava, bo i dient que no existia el marge que té, per exemple, un cuiner per preparar un plat determinat. Tenia raó l'alemany? Berthollet deia que no, perquè la proporció dels ingredients d'una substància era diferent si es preparava de manera diferent: ell havia obtingut que si feia servir un compost més ric en un element també hi havia més d'aquest element en la substància obtinguda, sense haver-hi diferència essencial. Però Proust li responia que no era pas així, i que ell també havia observat que per preparar carbonat de coure sempre hi havia de posar 5,3 parts de coure, 4 d'oxigen i 1 de carboni, que era la proporció en què es trobaven també aquests elements en el carbonat cúpric natural. La polèmica es decantà del tot cap al costat de Proust que el 1801 (quan encara era a Espanya) pogué enunciar la que ara rep el nom de «Llei de les proporcions definides» o «Llei de Proust». Era Berthollet el que anava equivocant per culpa d'anàlisis poc precises i d'haver fet servir productes poc purs.

Aquesta Llei de Proust es convertí en un principi bàsic de la química. I més encara, hem de dir que suggeria clara-

ment la composició atòmica de la matèria perquè si existeixen els àtoms dels elements i es combinen d'un amb un, o d'un amb dos, o de dos amb tres, etc, és ben clar que ho faran amb un resultat de proporcions ben definides. Però Proust encara no arribà a aquesta conseqüència.

Llei de les proporcions múltiples

El qui acabaria de reblar el clau per fixar aquesta teoria atòmica seria un anglès: John Dalton (1766-1844). Havia nascut a Eaglesfield (Cumberland) fill d'una família quàquera. Va ser qui estudià per primera vegada la malaltia congènita que provoca la ceguesa per a certs colors, i que ell també tenia. Ara s'anomena daltonisme. I també es dedicà a altres ciències, meteorologia i física. Va enunciar la «Llei de les pressions parcials dels gasos» que afirma que en una barreja de gasos cada un fa la mateixa pressió que si estigués sol dins del recipient.

Però va ser per a la química la seva contribució més important. Se'l considera fundador de la teoria atòmica moderna. Comprovà la llei de Proust i descobrí que no tan sols si s'unien dos elements per fer una substància composta ho feien sempre en la mateixa proporció, sinó que també si aquests mateixos elements es combinaven en proporció diferent per formar-ne una altra, les quantitats de la nova proporció guardaven una relació senzilla de nombres enters amb les de la primera. Per exemple, si els pesos del carboni i l'oxigen eren 3 i 4 per formar l'òxid de carboni, eren 3 i 8 per formar l'anhidrid carbò-

nic (diòxid de carboni, diríem ara). Això ho expressà amb l'anomenada «Llei de les proporcions múltiples» el 1803.

I el 1808 publica *A New System of Chemical Philosophy*. Basant-se en el que havia descobert hi exposa la seva nova teoria atòmica amb tot detall: tots els elements consten d'àtoms iguals que es mantenen inalterables en tots els canvis o combinacions químiques, i totes les substàncies no elementals són unions senzilles dels elements de manera que es formen unint àtoms d'un amb un, o d'un amb dos, o de dos amb tres, etc. Dalton té per cert allò que ja suggeria la llei de Proust. I hi ha compostos binaris, ternaris, quaternaris, quinaris... I representava els àtoms amb rodones: una amb el centre ben marcat era el símbol de l'hidrogen, una amb un diàmetre vertical, representava l'azot (=nitrogen), una de negra el carboni, una de blanca l'oxigen... i altres d'altres elements amb la lletra inicial del nom dins d'elles. Ajuntant-les representava les molècules (ell encara en deia àtoms) de les substàncies compostes. I en va fer una taula amb els pesos atòmics relatius. Però no va ser encertat en tot; a més de presentar certes ambigüitats en l'exposició, atribuïa a l'àtom d'hidrogen un pes relatiu doble del que té realment, o sigui que feia l'aigua composta d'un àtom d'oxigen i d'un de sol d'hidrogen. I això també era una font d'errors en altres substàncies. I no era aquesta l'única equivocació.

Malgrat que contenia deficiències, era una doctrina tan ben raonada amb base observacional clara, que acabà sent acceptada per tothom, un cop corregits els defectes. Però, hem de dir-ho també, no pas de seguida. L'acceptació va ser gradual, de mica en mica, al llarg de tot el segle XIX. Fins a l'inici del XX no es considerà teoria segura i vàlida per tota la comunitat científica. Ho explicarem al pròxim capítol.

EL DR. MARTÍNEZ PORCELL PRESENTA EL SEU LLIBRE «DIOS, PERSONA Y CONOCIMIENTO»

Existeix la filosofia cristiana? La resposta del Dr. Joan B. Martínez Porcell és que sí; i a més, assegura, la filosofia cristiana conforma bona part del patrimoni cultural cristià. «És sobretot en la teologia on es fa palès el més original de la reflexió cristiana», afirma Martínez Porcell, «però hi ha nocions i conceptes que des de la fe del creient, en pensar el món, van influir també en la cosmovisió natural de les coses, que fins llavors era aliena a la Revelació». El Dr. Martínez Porcell, degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya (URL) i professor convidat de la Pontifícia Universitat Sant Tomàs d'Aquino de Roma, presenta el seu darrer llibre: «Dios, persona y conocimiento» (Editorial Balmes)

Joan Godayol Colom
Bisbe emèrit d'Ayaviri
(Perú)

El cos, meravella de la creació

Fa uns dies, vaig tenir l'oportunitat de visitar al Palau Reial de Pedralbes el Museu Tèxtil i d'Indumentària de vestits de diferents èpoques.

M'hi van acompanyar dues amigues (Hilda i Silvia), amb les quals vaig entendre alguna cosa, no només de les obres excel·lents que s'hi exhibeixen, l'art i el significat de cada època, sinó particularment la filosofia i la intencionalitat educativa que impulsa aquestes dames il·lustres (amb el suport de l'Ajuntament), envers la ciutadania, especialment jove.

La indústria del vestit, no només és art que reflecteix el moment històric, sinó que és l'exaltació del cos humà en adaptar la vestimenta al seu entorn, bellesa i expressivitat, de manera que cada vestimenta pertany a la identitat pròpia i irrepetible de cada persona, i això només es revela davant del veritable modista que ho sap entendre i executar.

Vaig constatar personalment el gran interès que tenien diversos grups de joves i turistes que visitaven aquesta exposició...

En un altre marc referencial, també per aquests mateixos dies, en administrar el sagrament de la Confirmació a diferents grups de joves, vaig poder parlar amb ells sobre la seva opció decidida per Crist, en tota la modernitat d'expressions actuals i des de qualsevol lloc, temps-horaris o situacions i modes pròpies de la joventut d'avui. No vaig deixar de donar gràcies al Senyor de la Vida, que s'encarna preferentment en els cors juvenils, pel seu gran esperit generós i autèntic, i no menys bell en el cos, meravella de la creació.

Ara que freqüentment en el descans estiuec s'exhibeix el cos humà a les platges i a diversos llocs, tot buscant pal·liar la sufocació de la calor, auguro de tot cor a tots i totes molta felicitat compartida amb la família i els amics, donant gràcies al Creador, una mica a l'estil del que vaig poder gaudir i admirar en la cultura andina. Com a mostra, un exemple: un dia, visitant unes comunitats de la selva de la prelatura d'Ayaviri (Perú), en travessar un riu al costat d'un salt d'aigua, vaig veure un grup de joves (nois i noies que es banyaven) que em saludaven cridant molt alegres, «hola senyor bisbe, ja vindrem a la celebració». Així n'és, de bonica, l'expressió corporal i espiritual de la convivència social-juvenil, en la seva puresa, alegria i senzillesa dels humils!

Aquesta meravella del Déu creador, també de vegades es veu maltractada, en la nostra joventut, quan, inexperts i curiosos, s'endinsen per viarans que els destrossen la bellesa integral, amb les drogues, prostitució i altres vicis... En veure de prop tanta calamitat personificada aquí mateix, voldria dir, especialment a alguns joves que tristament he conegut: «Vine a casa meva que és la teva, no estàs sol, deixa't ajudar...» Entre tots, podríem i podem reorientar la joventut!

Que el Cor de Jesús ens inspire el més adient per estimar de veritat i demostrar-ho en les obres!, i bones vacances!

«En un panorama universal complex i plural, la raó cristiana ha de fer de pont»

Carme Munté

—Existeix, doncs, una filosofia cristiana?

—Històricament ha estat una realitat. No podem negar l'existència d'un pensament pròpiament filosòfic i a la vegada genuïnament obert a la transcendència, una mena de saviesa que es mou en el terreny d'un pensament que vol anar més enllà dels propis límits. D'alguna forma l'objecte que defineix aquesta saviesa és la veritat i no tant l'autonomia del pensament, que serà un dels postulats de la modernitat. Un altre debat és el que fa referència a un cos d'afirmacions filosòfiques que, diguem-ho així, «aguantin soles». És evident que cal l'ajut de la fe per veure-hi més enllà d'un mateix. Els límits i la mútua relació entre aquesta fe que vol entendre i aquest enteniment que desitja creure és el debat central de tota filosofia cristiana.

—És, però, una filosofia reconeguda i coneguda?

—Crec fermament que la filosofia cristiana no ha estat solament una realitat històrica sinó que és possible

també mantenir un conjunt de visions del món i dels altres que són més o menys producte de la fe. Si més no, és possible que la fe il·lumini les coses de forma que la raó hi vegi amb més claredat. I si això és així no veig cap motiu racional per no acceptar aquesta llum. Una altra qüestió és que això demana de la raó una humilitat que no sol ser freqüent.

—Quines són les afirmacions fonamentals de la filosofia cristiana?

—Penso que hi ha tres grans afirmacions: en primer lloc, el teisme, és a dir, la possibilitat d'una raó que roman oberta al Transcendent; en segon lloc, l'antropologia cristiana, és a dir, una especial il·luminació de la naturalesa humana fruit del concepte de persona que varen obrir les reflexions cristològiques o trinitàries. Em sembla evident que el personalisme cristià ha estat un fruit de la fe en el seu esforç per posar la persona en el centre de la nostra atenció. I en tercer lloc, el realisme del coneixement, ja que la filosofia cristiana està en continuïtat amb el sentit comú, que dona per vàlides les evidències més paleses de

la vida quotidiana.

—Quin ha de ser el paper de la filosofia cristiana al nostre món marcat per la secularització i pel contacte entre religions? Està cridada a fer de mediatra?

—Efectivament, penso que una de les fites on la filosofia cristiana esdevé més útil és en el seu servei de mediació. I en concret, en un panorama universal cada vegada més complex i plural, la raó cristiana ha d'esforçar-se a fer de pont. Un dels ponts entre cultures enfrontades és la raó humil i serena, ja que ha estat el gran do que Déu ha fet a tothom per tal que ens puguem entendre. Aquí hi ha també tota una ascensió de la raó, de la paraula i de la llibertat, en el sentit del servei a la veritat, superant les temptacions de la superficialitat o el cinisme.

—Sant Tomàs d'Aquino o Ramon Llull ens han marcat en aquest sentit un camí a seguir?

—Justament eren creients que en el seu esforç evangelitzador van saber escoltar l'altre, pensar detingudament les qüestions de debat i esperonar la raó i la paraula al servei de la veritat. Eren molt lluny del consumisme com a hàbit de vida, lluny de la vanitat i de les ambicions particulars. Tant un com l'altre es troben en moments de grans canvis socials i, a l'inici de moments d'una sana autonomia de la raó, van ser capaços de situar Déu no solament com a objecte de la seva fe sinó també com a veritat atraient i a la vegada misteriosa.

Televisió contra educació

Eduard Brufau

Els educadors insisteixen de fa temps que cal un control estricte de l'ús que els infants fan de la televisió. Aquesta advertència, ben lluny de ser un recurs tòpic, és una necessitat imperiosa. Obviament, l'inconvenient no és la televisió en ella mateixa, sinó certs programes de gran audiència i de gran èxit popular que donen una imatge distorsionada i simplista de la realitat.

Aquests programes transmeten, diàriament, una manera de fer i de comportar-se basada en uns paràmetres poc constructius: la llei del mínim es-

forç, la tafaeria, el llenguatge i les actituds barroeres, la fama i la immediatesa com a valors màxims... És a dir, fomenten justament uns hàbits totalment contraris als que pretenen inculcar els educadors, de manera que bona part de la tasca que es pugui fer a l'escola es perd tan bon punt els nens arriben a casa i engeguen el televisor. Malauradament les famílies amb un nivell cultural més baix, que són les que haurien de tenir més cura de l'educació dels fills, són les que consumeixen massivament aquests programes. Quan passa això, quan la televisió substitueix l'escola com a model i font educativa, vol dir que els pares no entenen la funció de l'escola i no compleixen el paper d'educadors que també els pertoca.